རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0067

དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་རྩ་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༦ ཟླ་བཞི་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༨ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

གསལ་བཤད།

འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི་ངོ་སྤྲོད་གསལ་བཤད་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྩ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འཕྲུལ་
དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མཆན་སོགས་དུས་བསྟུན་སྒྲིག་བཀོད། རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་སྤྱི་སྲོལ་ལྟར་གྱི་དཀར་ཆག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་རྩོམ་སྒྲིག་དང་། སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤ་སྤྱད་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་སོགས་བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པར་འབྲེལ་པ་གནང་རྒྱུ་དང་། ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྒྲིག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཆན་རྟགས་སོགས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མ་ཕྱི་དངོས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་པ་མཆོག་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོད།

i

དཀར་ཆག

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ། ....vii རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། ....ix བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན།.........................1 བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད། ....4 གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། ....12 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ....12 བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ངོས་བཟུང་བ། ....18 ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས།.................26 རྩ་བའི་དོན་འཆད་པ། ....31 ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེ་ཚུལ། 40
རང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། 40
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐབས། ....44 དེའི་དོན་བཤད་པ། ....46 འདིར་བསྟན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ....53 ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། ....65 གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས།...........70

དཀར་ཆག

ii

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....74 རང་ལུགས་སྙིང་རྗེ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ....86 ས་མཚམས་བཤད་པ། ....90 རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....92 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ....94 དོན་བསྡུའི་སྐབས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ....97 ས་ནས་སར་འཕོ་བའི་ཚུལ། ....102 འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་ཞེས་པའི་སྐབས།..................106 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....108 འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པ། ....109 དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས།.........................116 ལུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། ....117 དེ་ལྟར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ། ....126 དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་པ། ....131 དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ། ....141 རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་ཚུལ།..146 དེ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ། ....150 དེ་སྒྲུབ་པའི་ཁུངས་བསྟན་པ། ....155 ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་། 155

དཀར་ཆག

iii

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། 162
དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། 173
འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ། 173
འགྲེལ་པ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྩོད་པ། 180
དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....185 ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་སྲེག་པའི་མེའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས།.........................187 རང་ལུགས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ....196 དེ་གཉིས་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤོང་བ། 197
གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....206 རང་ལུགས་ལ་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ངོས་བཟུང་བ། ....210 ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན། ....213 ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ། ....214 སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན། ....215 འདི་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་ཚུལ། 216
བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ། 216
སྐབས་འདིའི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ། 217
སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། ....219 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། 220
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ། 221

དཀར་ཆག

iv

མངོན་དུ་ཕྱོཌ་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐབས། .....223 དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། ....229 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། ....232 བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་བཟུང་བ། ....232 བདེན་རྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ། ....237 དཔེ་དང་དོན་སྦྱར་ནས་བཤད་པ། ....240 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ། ....243 ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ། ....243 དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ། ....246 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ། ....248 གཞན་ལུགས་དགག་པ། ....249 རང་ལུགས་བཞག་པ། 251

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་རྗོད་ཚུལ། ....252 འདིའི་དོན་ལ་རང་ལུགས་བཞག་པ། 252
རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་
འདོད་པ་རྗོད་ཚུལ། 259
སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ། ....278 བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ལེཌ་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་ཞུཌ་ཚུལ། ..287 དེའི་ལན་ནི་འདི་ལ་དོན་དགག་པ། 291

དཀར་ཆག

v

དཔེ་དགག་པ། ....292 སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ།..................295
རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ། 296
དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་འགོག་པ། 299
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བཤད་པ། ....303 རང་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པ། ....305 དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས།..............306 རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ། 324
རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། 329
གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....338 རང་ལུགས་ལ་དུས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ....346 ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ། 346
རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....349 གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....357 རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ། ....383 སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཚུལ། 383
འཇུག་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ། 383
རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....386 རང་ལུགས། 388

དཀར་ཆག

vi

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....390 གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། 406
མྱ་ངན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། 407
གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། 413

ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ....414 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག...418

vii

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆ

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༄༅། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཅས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཙོས་དཔལ་ནཱ་ལེཎྡྲའི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་མྱོང་བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་པུར་རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྔ་ཕྱིར་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་བླ་མེད་བསྒྲུབས་ཡོད།
སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཇོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་ཕར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཤད་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་མཐའ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྡུས་རར་གྲགས་པའང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་ཞིང་བློ་གསར་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཐབས་

viii

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

ཚུལ་ཟབ་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།
ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྡུར་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་ངེས་འདྲོངས་ཐོག་ཕྱོགས་སྒྲིག་པར་སྐྲུན་བགྱིས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་ལ་བསྔོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་དང་བཅས། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འབོད་པ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་ཟླ་༩ཚེས་༤དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ཟླ་༡༡ཚེས་༧ལ།

ix

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོརྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་༧རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྡུར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ་ན།
༡༽བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༩༨༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེབ་གཟུགས་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། དེའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྔ་སོར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚིག་ནོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་འགོད་ན༑ སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐུ་འབུམ་དང་མཚོ་སྔོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག །ཅེས་

x

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།
སྐུ་འབུམ་པར་མ་འདི་དབུས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདི་པར་ཤིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྙམ་ཏེ། དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་དང་། སྐུ་འབུམ་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་བལྟས་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྷད་མངོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ནུས་པའི་བཅོས་ལྷད་མང་དུ་སྣང་། འདིར་ཟུར་ཙམ་ཞིག་བཀྲིས་ལྷུན་པོའི་པར་མ་ལ་བཀྲར་དང་སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་སྐུར་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྣང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ཐད་རྩིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཀྲར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་

xi

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོབཀྲར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།
༢༽བསྡུར་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གྲས་སུ། དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་སྤྱི་དོན་དང་། སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་ཕུད་པས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།
གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབུ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཚང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས། བཞི་པ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གྲས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྔར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན། ལྔ་པ་ལྡི་ལིའི་པར་མའི་གྲས་ནས་གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་

xii

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

མུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྡུར་གཞིའི་གྲས་སུ་བཞུགས། དྲུག་པ་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཚོ་སྔོན་པར་མ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་དང་། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་དགའ་བྱང་གྲྭ་ཚང་བཅས་ནས་སྔ་ཕྱིར་པར་སྐྲུན་གནང་པའི་གྲས་ནས་པོད་ལྔ་ཆ་ཚང་དང་། ཐེན་ཝན་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྔ་ཆ་ཚང་བཅས་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་ཡོད།
བདུན་པ་འདིར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་ལྟའི་གྲས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཉིན་ཧོང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྙིང་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་མཆན་གང་གི་གྲས་སུའང་མེད།
༣༽ལུང་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གྲངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། དྲུག་པ་ཤོག་གྲངས་ཡིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༧’༦ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་བསྟན་འགྱུར་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་ནུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༨༦༧་༦། ལྟ་བུ་ཡིན།
༤༽བསྡུར་མཆན་འགོད་སྟངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྔར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟགས་(ན)དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྩལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པ་དང་། རྙེད་ཀྱང་ལུང་མཆན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་

xiii

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོལས་གཞན་ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལུང་མཆན་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་བཀོད་ཡོད་པས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ཕྲན་བུར་སྣང་།
༥༽དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་༼ག༽དང་། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼པ་༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྡི་ལིའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་༼ཀ༽དང་། སྦག་སའི་པར་མ་ལ་༼བ༽རྟགས་བཏབ་ནས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཚམས་སུ་གྲྭ་ཚང་དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། པར་མ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཚིག་རིས་དང་སྦྱར་ནས་ཚིག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་རྟགས་དང་ལྷག་རྟགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་མེད། ནོར་མཆན་དང་ལུང་མཆན་དང་དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྒོར་ཁྱིམ་མ་འདི་( )བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།
༦༽ནོར་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གཞི་མཐུན་ལ་འ་འཐུན་དང་། ས་མཚམས་ལ་འ་འཚམས་བྲིས་པ་སོགས་ནོར་བ་རྒྱུན་འབྱམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྐྱོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འཁྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་ནོར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ལས། ཚིག་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་

xiv

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

འགྱུར་བ་བཏང་མེད། ནོར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྦྱར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་ཕལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནོར་བ་གཅིག་མཐུན་ཧ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཚམས་ལ་ས་འཚམས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་ཟུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། བྱ་ཚིག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྡུར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཚབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་ནོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་དྲངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྡུར་ཐོག་དེའི་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཕྲེང་བཅས་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལུང་མིང་ནོར་བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཙམ་རེས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།
༧༽དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔའི་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། རྟགས་བསལ་རྟགས་གསལ། ངོས་སྐལ་ངོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་དཔྱད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། ཊཱིཀ་ཏཱིཀྐ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁྱབ་རྡོ་ཁྱབ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཇོག་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་པ་བཞིན་སྔར་བཅོས་ཟིན་ལྷག་ལུས་བྱུང་པ་ཕུད་གཞན་པར་རྙིང་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད། ༣༽པོད་གྲངས་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྐབས་སུ་པོད་གྲངས་གོ་རིམ་འགོད་སྟངས་ཐད་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་དང་པོ། པོད་ལྔ་ལས་དབུ་མ་དང་པོར་མཛད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྣང་ཡང་། འདིར་པོད་ལྔའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་

xv

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོསེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་རྩོད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་བློ་རྟགས་གཉིས་བཅས་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་པོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བསྒྲིགས་འཇུག་བྱས་ཡོད། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་ཏུ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་པོད་དགུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་པོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་ཟུར་བཀོལ་སོགས་ལ་པོད་རྟགས་མ་མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གསར་བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་པོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་པོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།
དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབུ་ནས་སྤྱན་ལྔ་མངོན་ཤེས་བར་དང་། པོད་གསུམ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྫོགས་བར་དང་། པོད་བཞི་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྔ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། པོད་བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། པོད་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། པོད་དགུ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྙོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉན་བྱ་ཟུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། པོད་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་།

xvi

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

པོད་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་བསྡུས་གྲྭ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། བློ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པོད་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་བསྒྲིགས་བཀོད་བྱས་ཡོད།
༩༽དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྩོད་པའི་གཞུང་ཚན་ཁག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྲོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་སྲས་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ། རྟགས་གཞན་བཞི་པ་དང་། མུན་ཁུང་བུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྙད་གྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བརྗོད་བྱའི་སྡེ་ཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཅོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུའང་རང་སོར་འཇོག་པ་ལས་ཚིག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ཤག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་པ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀྲམ་ཡོད།
༡༠༽བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྡེ་ཚན་ལྔར་བཅད་དེ། དང་པོ་ལུང་འཚོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྡུར་མཁན། གསུམ་པ་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྔ་པ་དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་མཁན་དང་ལྔར་དབྱེ་བའི་ནང་ནས། ལུང་འཚོལ་བ་དང་དཔེ་བསྡུར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་དང་དབུ་མ་གསར་རྙིང་དང་ཕར་ཕྱིན་བཅས་འཛིན་གྲྭ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྔ་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་གནས་རིམ་མཐོ་ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པས་ཐ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་

xvii

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོནོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྡུར་ནས་བསྐྱར་ཀློག་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། ༡༡༽ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་དང་། དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྡུར་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པོད་གྲངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྲུན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤད་འགོད་སྟངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྡུ་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །
བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢དང་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥.༨.༡༦ཉིན་
སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་གྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་དོན་
ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་

ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་
གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
ལྷ་དབང་ལྷ་ཡི་སློབ་དཔོན་སྔོན་གྱི་ལྷ། །གདོང་དྲུག་གདོང་པ་བཞི་པ་གླང་
པོའི་གདོང་། །སྣང་བདག་རྒྱུ་སྐར་བདག་པོ་ཉག་ཕྲན་བདག །མིག་གསུམ་པད་དཀར་མིག་དང་མིག་དམར་སོགས། །སྲིད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་དྲེགས་པ་ཡི། །རློམ་པས་བསྒྱིངས་པའི་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་གྱིས། །གང་གི་ཞབས་པད་གུས་པས་སྟེན་བྱེད་པ། །ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་གནས་བཅས་ཤིང་། །ངེས་དོན་གཞུང་ལུགས་འབུམ་གྱི་གདེངས་ཀས་བརྗིད། །རྣམ་

དག་མཁྱེན་བརྩེའི་ནོར་བུས་གཙུག་ན་མཛེས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །གང་གི་མཚན་ཙམ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དངོས་འཛིན་འཁྲུལ་པ་ཞི་བའི་

བཞུགས་སོ། །

2

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དཔལ་སྟེར་བ། །འཕགས་པ་ལྷ་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སོགས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །དྲི་མེད་བློ་གྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས། །མདོ་
རྒྱུད་གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །མཐར་འཛིན་མུན་པ་སེལ་བའི་འོད་དཀར་ཅན། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་འོངས། །དཔལ་ལྡན་སྐུ་བཞིའི་བང་རིམ་མངོན་པར་མཐོ། །མཁས་མང་གསེར་རིའི་དབུས་ན་ལྷམ་མེ་བ། །ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་གུས་པས་འདུད། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་གནས་བཅས་ནས། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་གད་རྒྱངས་ཆེར་བསྒྲགས་པས། །ལྟ་ངན་རི་དྭགས་ཚོགས་རྣམས་སྐྲག་མཛད་པ། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མིག་སྟོང་ལྡན། །རིགས་ཚུལ་རྡོ་རྗེས་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་འཇོམས། །ཐུབ་བསྟན་སྐབས་གསུམ་བདག་པོ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་དཀར་མཛད་པས་བདག་
ཡིད་སྐྱོངས། །རྒྱ་ཆེན་ཚོགས་གཉིས་རིང་ནས་གོམས་པའི་མཐུས། །ཞིང་འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ལ། །ཟླ་མེད་མཁས་པའི་དབང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ། །སྲས་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། །ཐུབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོའི་རིགས་འཁྲུངས་ཤིང་། །འཕགས་ནོར་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་འབྱ

༵

ོར་པས་

ཕྱུག །དཔལ་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་ས་ཆེན་བཞི་ལ་དབང་། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། །ངེས་དོན་གཞུང་བརྒྱའི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་གནས། །དཔལ་ལྡན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །གཉལ་སྟོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཐུགས་ཀྱི་ཆུ་

3

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མཚོ་ལས་འོངས་པའི། །བློ་བཟང་གསུང་གི་ལེགས་བཤད་མེ་ཏོག་ཕྲེང་། 1།སྡེབ་ལེགས་ཚིག་གི་སྲད་བུ་ལ་བརྒྱུས་ནས། །སྐལ་བཟང་མགྲིན་པའི་རྒྱན་དུ་བདག་གིས་
སྦྱིན། །ཕྱོགས་ལྷུང་རབ་རིབ་སྐྱོན་གྱིས་མིག་བསྒྲིབས་པའི། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དགའ་
བ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། །གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པས་འདི་མཐོང་ན། །འཛུམ་པའི་
མདངས་ཀྱིས་ལྷམ་མེར་འགྱུར་བར་ངེས།
འདིར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་ས་
གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་
ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དམན་པ་ལ་
མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བར་མཛད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཆེས་སྙིང་པོ་མཆོག་དང་རབ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། འཁོར་བའི་ཉེར་འཚེ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཙམ་ཐོབ་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།

1 ག་༢་བ་༣་སྡེབས། ཏ་༢་བ་༢་སྡེབས།

4

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་གདུལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྲི་བའི་1ཐབས་ཤ་སྟག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།2སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འཁྱམས་3གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུད་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས།
དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་4ནས་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རབས་
ཀྱི་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་པ་དང་། བརྩོན་པ་ཞན་པ་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དག་གིས།
དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ནི་གཉིས་ཏེ།
ས་གསུམ་བརྙེས་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི

5་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་

1 ག་༣་ན་༢་པའི། ཏ་༣་ན་༡་བའི།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༢། དཀོན་བརྩེགས་ང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ།
༧༤༣་༡༧།

3 ག་༣་ན་༢་འཁྱམ། ཏ་༣་ན་༡་འཁྱམ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར། ᨇᨄᨃ་ᨁᨇl འཁྱམས།
4 ག་༣་ན་༣་འབྲང། ཏ་༣་ན་༣་འབྲང།

5 ག་༣་ན་༥་གྱིས། ཏ་༣་ན་༤་གྱི།

5

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཟབ་

མོ་དབུ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ད་ལྟ་དབུ་སེམས་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་གྲོགས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྔོན་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཐོག་མར་ཕྱེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མའི་ལམ་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོར་གྲགས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མིའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་
གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པར་གང་ལས་ཤེས་སྙམ་ན། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།1ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་དྲང་དོན་ངེས་པའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ལང་གཤེགས་ལས།2ལྷོ་ཕྱོགས་བྷེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་དང་། རྔ་བོ་ཆེའི་མདོ།
འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཀླུ་
སྒྲུབ་ཀྱིས་ངེས་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༨༨།རྒྱུད་འབུམ་ན།བཅོམ་ལྡན་འདས།འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད།༨༨༠་༡། 2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་གཤེགས། ༤༠༦་༡༨།

6

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ན། མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མཛད་
སྙམ་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ས་སྡེ་ལྔ། བསྡུས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡོམ་1རྣམ་པ་གཉིས་སོགས་མཛད་ལ། དེ་དག་གིས་བཀའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དགོངས་པ་མ་རྙེད་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་བཤད་པའི་སྲོལ་བཏོད་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་ལྕི་བས་དཀའ་བ་རྣམས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡིན་ལ། རྩ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས2། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས། འདིར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་
ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་བློ་ཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས། དྲང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་
ཀའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་

1 ག་༣་བ་༤་སྡོམ། ཏ་༣་བ་༤་སྡོམས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༦༠། དབུ་མ་འ།དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༣༠་༡༧།

7

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་དང་།1ཡང་གང་
གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་འགག་པ་ལས་སོགས་པ་དག་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཚོགས་རྣམས་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྩ་བར་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་2བྱ་གཙོ་བོར་འགོག་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་3འཐག །རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་། བྱ་བྱེད་སྤྱིར་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་རྩ་
ཤེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་པ་རྩོད་ཟློག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ནས། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པའི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ལ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡང་རྩ་བར་སྟོན་པ་ལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སྟེ། ད་ལྟ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ།འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ།༢༩་༡༨།
2 ག་༤་ན་༥་སྒྲུབ། ཏ་༤་ན་༣་སྒྲུབ།
3 ག་༤་ན་༥་ཐག །ཏ་༤་ན་༤་ཐག །

8

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་ངེས་
དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་དོ། །ཚིག་གསལ་དུ་ནི་རབ་བྱེད་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་སྦྱོར་སྨོས་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། འདི་
དག་ལ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དམ་ངེས་དོན་ལུང་གིས་འགྲེལ་བ་ཞེས་པའི་
ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་
པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིན་ལ།
དེས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་དོ། །ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ལ་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འཛིན་པས་བོད་སྔ་མས་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་ལ། དེ་གཉིས་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་ཐལ་རང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། རང་རྒྱུད་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་ཞི་འཚོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མ་རང་གཞུང་དུ་བརྩམས་པ་དབུ་མ་སྙིང་པོ། དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་མཛད། དེ་གཉིས་ཀས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཞལ་གྱིས་1བཞེས་
ཤིང་། རང་རིག་མི་བཞེད་པས་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་

1 ག་༤་བ་༦་གྱི། ཏ་༤་བ་༣་གྱི།

9

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་སོ། །
ཞི་བ་འཚོས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབུ་མའི་སྲོལ་ཕྱེ་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་མཛད་ཅིང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་མཛད་ལ། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སངས་

རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བའི་འཇོག་ཚུལ་ཞི་འཚོ་ལྟར་བཞེད་པས། བོད་སྔ་མས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་མཛད་ནས། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐོག་མར་བཀྲལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཐལ་འགྱུར་འཐད་ཅིང་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་
དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་མཛད་ནས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་མི་འཐད་པའི་
གསལ་ཀ་བཏོན་ནས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་རང་གཞུང་དུ་བརྩམས་པ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །འདི་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་དོ། །ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བ་ལ། དེ་ཉིད་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཀག་ནས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བས་འདི་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལ་བོད་སྔ་མས་ཕྱོགས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མཛད་དོ། །

10

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་རྩ་ཤེ་ལ་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། ག་ལས་འཇིགས་མེད། དེ་བ་ཤྲ་མ། གུ་ཎ་ཤྲི། གུ་ན་མ་ཏི། སྠི་ར་མ་ཏི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།1འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་སྙིང་ནས་གུས་མོད་ཀྱང་། །འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་སླུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པའི། །ཟླ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །བློ་མིག་ཀུན་དའི་
ཚལ་རབ་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །ཀླུ་
སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ།
དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་། རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ།2རྟོགས་དཀའ་བའི་གནད་
རྣམས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད།༦༨༣་༢།
2 ག་༥་བ་༣་སྟེ། ཏ་༥་ན་༦་སྟེ།

11

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དོན་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སཾ་སྐྲ໏་ཏའི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། མ་དྷྱ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནཱ་མ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་དྷྱཱ་མ་ཀ་ནི། དབུ་མ། ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནི། འཇུག་པ། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་ཁྱོད་འཇུག་
ཡུལ་གྱི་དབུ་མ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་
པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་ཕྱག་

མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དངོས་ཀྱི་

1བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་
སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ2་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
1 ག་༦་ན་༣་ཀྱིས། ཏ་༥་བ་༤་ཀྱིས། 2 ག་༦་ན་༣་འབྲེལ། ཏ་༥་བ་༤་འབྲེལ།

12

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི།

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།
བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་མཇུག་ཏུ་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ།1 །དང་པོ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐབས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་
འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ནས། གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བཟློག་པས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། གཞུང་
ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་བློ་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་བསྙད་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མྱུར་
དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བགྲོད་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
1 ག་༦་ན་༤་བསྔོ་པའོ། ། ཏ་༥་བ་༦་བསྔོ་བའི།

13

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ནས། གཡོ་
དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་བཅོས་
རྩོམ་པའི་ཐབས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞུང་གཞན་དུ་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས།1དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ2་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ3་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐུབ་དབང་ལས་འཁྲུངས། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༠་༣།
2 ག་༦་བ་༤་བརྩམས། ཏ་༦་ན་༤་བརྩམས། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ།
༦༠༠་༣། རྩོམ།
3 ག་༦་བ་༤་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྙིང་རྗེ། ཏ་༦་ན་༥་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྙིང་རྗེ། རང་འགྲེལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ།

14

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དཔའ་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས།

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པས་འཆད།
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་པས་འཆད། བཞི་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྩེ་
ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དང་པོར་1ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་པར་མཐོང་བ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་
འདུད། །ཅེས་པས་འཆད།

1 ག་༧་ན་༤་པོ། ཏ་༦་བ་༤་པོར། རྩ་བར། པོར།

15

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་སའི་རྣམ་གཞག་དང་བཅས་པ་འཆད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་དེ་ལ་ཡང་། རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་ནས་ས་བཅུ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་ཞེས་པ་ནས། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། །ཅེས་པའི་
བར་གྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་ས་བཅུ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས་ས་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་འཕེལ་དུ་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ས་བཅུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་སའི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་
མ་མེད་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བཟློག་པས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་འཆད།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་

བཅུའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྔ་བཤད་པ། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་

16

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་

ནི། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་སྲེག་པའི་མེའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལྔ་པ་

ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་འཆད་པ་ལ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་
ཅིག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཡང་སྔར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པས་འཆད། བཞི་པ་ནི། བཅུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡི་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་བ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། །ཅེས་པའི་
བར་གྱིས་འཆད།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འཆད་པ་ལ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སའི་ཡོན་

17

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ནས། མུན་པ་སྟུག་པོ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་པ་འདི་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་

གནོན་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་
ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་

18

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱུ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་1གཅད་བྱ་ཕྱིར་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་2། །ཞེས་པ་
ནས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ངོས་བཟུང་བ།
དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་གང་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ཐོག་མར།3དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་པ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཡང་།4དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དེ་གང་། རིགས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་གྱི།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།5རྩ་ཤེ་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པ་ན། དབུ་མ་ལས་ཞེས་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཞེས་

1 ག་༨་བ་༤་གཅོད། ཏ་༨་ན་༡་གཅོད། རྩ་བར། གཅད།
2 ག་༨་བ་༤་གཏོང་། ཏ་༨་ན་༡་གཏོང་། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་᪄ᨵ་?ᨕའི་
འགྱུར། ༥༡༥་༨། གཏོང་པོས་གཏོང་། པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར། ༥༥༧་༡༠། གཏོང་པོས་སྟོང་།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༠་༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༩༠༦་༡༥།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༡་༡༨།

19

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།ཞེས་སོགས་རང་མིང་གིས་སྨོས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དབུ་མར་བྱས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་དབུ་མ་དེ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་འཛིན་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་
དེ་ལ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་ཡང་མ་དྷྱ་མ་ཀའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་བརྩམས་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མའི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མར་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1 འདིར་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཛ་ཡ་ཨ་ནན་ཏ་ན་རེ། རྩ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་ཤེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུང་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས།2འདི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་ལ། དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༤་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༥་༢།

20

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདི་འགོག་པ་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས། བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ཐལ་ངག་ཏུ་དྲིལ་ན། རྩ་ཤེར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པ་ལས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །རྩ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མི་རྒྱས། དོན་དམ་ཡང་མི་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགག་པ་དེ་འཇུག་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ལ་བསམས་ན། རྩ་ཤེ་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་ཞེས་བཤད་ནུས་
པས་དགག་པ་དེ་མི་འཇུག་ཅེས་གསུང་། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་

ལྡོག་ལ་འཁྲིས་པའི་བཤད་པ་སྐབས་འདིར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྩ་ཤེ་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་ན། དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྩ་ཤེ་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྩ་ཤེ་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། འཇུག་པར་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྩ་ཤེར་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥་༤།

21

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ནི།1ཚིག་གསལ་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཞལ་འཕངས་མཛད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་རྩ་ཤེར་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཡིན་པས། རྩ་ཤེར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྩ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཇུག་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཆད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགག་པ་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ལན་གདབ་པར་མི་ནུས་སོ། །
ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་བསྐྱར་བ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་
བཤད་ལས།2འདི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བརྗོད་ལ་དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་འདིས་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྒྱས་པར་བརྗོད་ལ་ཞེས་འབྱུང་གི་མ་བརྗོད་ལ་ཞེས་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཟེར་ན། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་། དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ན། རྩ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་འཇོག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༥༤་༡༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༥་༢།

22

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་རྩ་ཤེར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་ལན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་བརྗོད་ལ་ཞེས་པའི་དགག་སྒྲ་ཡོད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་
འདི་ཆོས་ཅན། རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུའང་རང་འགྲེལ་ལས།1ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།2དེའི་ཕྱིར་

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས།3གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་
པའི་ཐད་དུ་འཆད་དོ། །
བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། རྩ་ཤེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོའི་སའི་ཆོས་གསུམ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུའི་ས་དང་། ས་ལྔ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༩༠༦་༡༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༩༧་༣།

23

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པ་དང་དྲུག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས།
བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་
པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་རྣམས་འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ཁ་ཅིག །རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་ཡང་མ་བསྟན། ཤུགས་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་ལུགས་དང་། མཁས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་
ཊཱིཀ་ལས།1གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་སྒྲོས་སྔ་མ་མང་པོ་དང་། རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་སློབ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ལས། རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདིར་རྩ་ཤེར་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་སྟེང་དུ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་ནས་འཆད་པར་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཀ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་ཊཱིཀ། ༢༩༧་༢།

24

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང༌།
ལུགས་དེ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་ལུགས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ།
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1རྩ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞུང་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།2གཞུང་འདིར་ལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྩ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་
གྱིས་ཁ་བསྐང་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་འཆད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁ་སྐོང་3འགྲེལ་པར་འགྲོ་བ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ4་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཟབ་
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༦་༥།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥་༡།
3 ག་༡༡་ན་༦་སྐོངས། ཏ་༡༠་ན་༦་སྐོངས།
4 ག་༡༡་ན་༦་བ། ཏ་༡༠་ན་༧་བ།

25

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མོའི་དོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བ་ཤེས་རབ་
ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།1ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་
གྱི་ཆ་འགྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་སྦས་དོན་གྱི་ཆ་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འགྱུར་ཕྱག་གི་སྐབས་སུ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2གཞུང་འདི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༨་༡༩།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༨་༡།

26

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར། སྔོན་གྱི་བཀས་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལས་
བརྩམས་ཏེ་དཔྱད་ན་ཁ་ཅིག །མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་གི་བླ་མ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛོད་ལས།1ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། །ཞེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་འཇོག་པ་གང་བདེར་བྱའོ། །

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ།
སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དོན་
འཆད་པ་དང་། རྩ་བའི་དོན་འཆད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།2དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད། ༣་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༠་༣།

27

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་སོགས་པ་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ།1བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་
བྱའི་དབུ་མ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་སོགས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།2སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་བཅོམ་པས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་གཉིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་3། དེའི་དང་པོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་
པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུ་དང་པོ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཊཱིཀ་ཆེན་ལྟར་ན། འདི་རྣམས་མི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་སོགས་པའི་དབུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༤་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༥་༡༥།
3 ག་༡༢་བ་༡་ཀྱང་། ཏ་༡༡་བ་༡་ཀྱང་།

28

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྒྲ་སྨོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་ཤེ་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་གྱི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས1་ཟིན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།2བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་
འདིས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དང་པོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་པའི་རྩ་བའི་དོན་དང་པོ་ལ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།3ལུང་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་

བར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྩ་བ་ནི་དང་པོའི་
དོན་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་
ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་འདྲ་སྟེ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །
རང་ལུགས་ནི། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་
ལས།4དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཞེས་པ་
1 ག་༡༢་བ་༣་བསྒྲུབ། ཏ་༡༡་བ་༢་བསྒྲུབ།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༠༤་༢།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༠་༥།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༨་༣།

29

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ནས། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་བཞེད་པ་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གཞུང་

གཞན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སོགས་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཉན་
རང་གཉིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར།
བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གི་བཏགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་
བཅད་གཉིས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་1མ་ཡིན་པའི་བཤད་པའོ། །
གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་
ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གཉིས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གཉིས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།2རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་
1 ག་༡༣་ན་༤་མོངས། ཏ་༡༢་ན་༣་མོངས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༣་༡༧།

30

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་ཟེར་ན། དབུ་མ་འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་ཐལ། དབུ་མ་འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་
པས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་ནི། རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
ཁ་ཅིག །ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1གཞུང་གཞན་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་
པའི་ཉན་རང་གཉིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད། ཅེས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ། གཞུང་གཞན་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་

བཀོད་པའི་ཉན་རང་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད་ཅེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཉན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༨་༤།

31

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མི་མཛད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཉན་རང་ལ་མཆོད་
བརྗོད་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན།1སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དྲང་སྲོང་ལྷ་མིག་ལྡན་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཡང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་གཟིགས་ཤིག །དེ་ལས་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་བའི་ དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། བྲལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་རྩ་བའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
ཐུབ་དབང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པ་འབྲིང་གི་དོན་བཤད་པ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ།
རང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་ཞིང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀས་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་མངའ་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། གཟུངས་བསྡུས་ཝཾ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱམས་སྨོན། ༩༣༡་༡།

32

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ནས། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། དོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།1འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་
ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།2མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་
ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་
རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞན་ལས་ཐོས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སྔ་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།3བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཟེར་བས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་དམ་པའི་སྒྲ་མ་སྨོས་སོ་ཞེས་གསུངས།
དེ་འགོག་པ་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4ཁ་ཅིག །རྐང་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢། འདུལ་བ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུང་གཞི། ༨༣་༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཇ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༠༨་༡༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༥་༡༧།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༠་༢།

33

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མེད་པས། བྱང་ཆུབ་སྔ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བོ་
ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་

1ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སྔ་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས།2ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས།3དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་

དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ། འགྲེལ་
བཤད་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ།རང་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་

1 ག་༡༤་བ་༢་ཀྱིས། ཏ་༡༣་ན་༦་ཀྱིས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༢་༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༢་༡༤།

34

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཅིང་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ལ།
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས།1བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

ཞེས་བྱ་བ་ལས་སོགས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་

སྤངས་པས་སོ། །བསོད་ནམས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད།
དེ་འགོག་པ་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་དོན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་
མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐད་སྨྲ་བ་དེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདོད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས།3གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༧་༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༡་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༡་༡༨།

35

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་
ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་རིང་དུ་སོང་བ་དེར་ནི་བློ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པ་འདིར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཅིང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་

ཆེན་བརྒྱར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྲིང་ནུས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྲིང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་1རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདིའི་དོན་ལ། རང་སངས་རྒྱས་དེ་ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཚོགས་གཉིས་རླབས་ཆེ་བ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་

1 ག་༡༥་བ་༡་རྣམས། ཏ་༡༤་ན་༥་རྣམ།

36

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལམ་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རང་འགྲེལ་
དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་གྱ་ཚོམ་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་དང་རང་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་ན་འབྲིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལས་དམན་པས་ན་འབྲིང་ངོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་ངག་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་འགྲེལ་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་
གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས།1རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་ཚོགས་མཐར2་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་
བསག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཕལ་བ3་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་
ལས།4དོན་དེ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ཕལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས།5བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། མདོ་སྡེ་ཨཱཿ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ༤༣༩་༥།
2 ག་༡༥་བ་༥་ཐར། ཏ་༡༤་བ་༡་མཐར།
3 ག་༡༥་བ་༧་བ། ཏ་༡༤་བ་༣་པ།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༢་༢།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༢་༡༥།

37

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ༌། །ཞེས་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་རྒྱལ་ལ་ཚོགས་གཉིས་གོམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆོས་ཅན། གཙོ་
བོར་གཟུགས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་
ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་གསོག །ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱིས་དུས་ངེས་མེད་དུ་ཚོགས་གསོག་ཅེས་
གསུང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་བསོག་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐལ་པ་བརྒྱར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྲིང་ནུས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་

རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ལམ་ལ་བསླབ་མི་

38

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཚེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས།1སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྤང་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།2ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་
ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང་། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དམན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་

སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་བཅུ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་

ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔགས་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༧༥་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ༨༣༦་༡༤།

39

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁོ་ན་རེ། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་
སོང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་
རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་
སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །ཞེས་རང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་སྤྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་མཚུངས་པ་སོགས་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་ཁས་མི་བླང་ངོ༌། །
གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།1དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་2ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧།དབུ་མ་ཚ། འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། ༨༠༡་༡༨།
2 ག་༡༧་ན་༣་མཐོབ། ཏ་༡༥་བ་༥་མཐོབ།

40

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཞི་པ་ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།
རང་འགྲེལ་ལས།1སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་
པ་དང་། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལས་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་

བླངས་པས། རང་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་རང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ།
རང་འགྲེལ་ལས།2གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་3པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་གོར་མ་ཆག་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༡་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༡་༡༠།
3 ག་༡༧་ན་༧་རྟོག་པ་ལ། ཏ་༡༦་ན་༡་རྟོག་པ་ལ། རང་འགྲེལ། ༦༠༡་༡༡། རྟོགས་པ་ལ།

41

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར། །ངེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབུ་

མ་ལས་ཀྱང་།1རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
འདིའི་དོན་ལ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། དེའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་

བླངས་པས་རང་རང་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།2 དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་འགྲེལ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།3གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་སོགས་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པར་སྣང་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ལས་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་
ཡང་ཁ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་བཤད། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༧།དབུ་མ་ཙ།ཀླུ་སྒྲུབ།རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༢༦་༢༠།
2 འདི་གོང་དུ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ཞེས་པའི་ལན་དེ་ཡིན་སྙམ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༡་༢༡།

42

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྐབས་འདིར་ཐུབ་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་སྐྲུན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས། དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དོགས་པ་གཅད་1དགོས་པ་ལས་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཞུང་འདིས་རང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དོགས་པ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ན།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་
བསྟན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་

རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་རིགས་པ་ལས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་འགྲེལ་པ་འདི་བྱུང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་འདིས་ཐུབ་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་སྐྲུན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། དེས་ཉན་ཐོས་སྐྲུན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་

ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་

1 ག་༡༧་བ་༧་བཅད། ཏ་༡༦་བ་༡་བཅད།

43

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཕྱིར་ཟེར་ན།1དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་
བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས། ཚེ་དེ་ལ་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཚེ་རབས་གཞན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་མྱང་འདས་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །
སྐབས་འདི་དག་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག །མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་

ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།2དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས། ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།3སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས།4 དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་
1 འདི་གོང་དུ་རྩོད་ལན་གཉིས་ལས་ཞེས་པའི་ལན་དེ་ཡིན་སྙམ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༡་༡༣།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༣་༥།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༨་༡།

44

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་སྲིད་པ་1ཐ་མ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་
མེད་པའི་ཞིང་དུ་འབྱུང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར།2གཞུང་དོན་གོང་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པས་གོ་ནུས་སོ། །

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་
སུ།
བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།3གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ།
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་
འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

1 ག་༡༨་བ་༤་མཐའ། ཏ་༡༧་ན་༣་མཐའ།
2 འདི་གོང་དུ་སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དོན་དེ་ཡིན་སྙམ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༣་༣།

45

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་
འཛིན་དུ་བཅུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བརླིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ།

རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་

དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་
འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར། བསྒྲིམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་དེར་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས།1འོད་སྲུང་།
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༤། དཀོན་བརྩེགས་ཆ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་མདོ། ༣༧༣་༡༥།

46

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱུང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འཁྲུངས་ཤེ་ན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཡིན།
གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་ལ།
དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལན་གྱི་འགྲེལ་པ་འདིའི་
དོན་བསྡུ་ན། རྒྱལ་སྲས་སུ་བཞག་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བཞག་པ་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་ཡིན་པས་དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱལ་སྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རང་གི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པས་རྒྱལ་སྲས་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ལས་འཁྲུངས་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་དེ་མཚོ་སྐྱེས་ཡིན་ཡང་། མཚོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །

47

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འདི་ལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ལུགས་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་དཔྱད་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འཁྲུངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། རྒྱལ་སྲས་སུ་བཞག་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བཞག་པ་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱང་ཡིན། རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་
ཤིང་། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་

འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་2བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱལ་བ་ལས་མ་འཁྲུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལས་མ་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁྱོད་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ངེད་རང་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ལུགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༥་༣།
2 ག་༢༠་ན་༤་པ། ཏ་༡༨་བ་༡་བ།

48

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྲས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

ན། ནང་འགལ་ཡོད།
གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འཁྲུངས་པས་ཁྱབ་པ་མི་
འཐད་དེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ས་བཅུ་པ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱལ་བ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ས་བཅུ་པ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་པ་བ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱིས་དངོས།
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

49

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ལན་གྱི་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།1བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པ་ནི་བདེན་མོད་
ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རྩོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པར། འགྲེལ་པས་ལན་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེ་རྣམས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། འདི་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་ལན་གདབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་བཞག་པ་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་2པའི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞིག་གི་གསུང་ལས་གསར་དུ་བྱང་སེམས་སུ་སྐྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འཁྲུངས་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འཁྲུངས་

པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལས་འཁྲུངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༥་༣།
2 ག་༢༠་བ་༧་བའི། ཏ་༡༩་ན་༤་བའི།

50

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སྤྱི་

ཙམ་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་

པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མ་དང་། རྫ་མཁན་གྱི་ཁྱེའུ་
སྣང་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་བྱས་ནས། ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཁྲུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དངོས་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་

51

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར་ལུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས།1འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་འཆད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས།2
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།3འོད་སྲུང་། གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལ་
བསྔགས་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྨན་གྱི

4་

ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རྫོགས་པའི་སངས་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༤། དཀོན་བརྩེགས་ཆ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་མདོ། ༣༧༣་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༣་༡༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༢༡་༩།
4 ག་༢༡་བ་༦་གྱིས། ཏ་༢༠་ན་༢་ཀྱིས།

52

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱས་ལ་གུས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་ལའང་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ཅིང་གུས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས་པ་གསུངས་པའི་དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས།1ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། འདིར་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་དཔྱད་དོ། །གསུམ་པ2་ནི། སྐབས་འདིར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མི་མཛད་པར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་

སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །ཞེས་ཉན་རང་ཐུབ་དབང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་གསུང་རབ་གཞན་ཕལ་ཆེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་

གྲགས་པའི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༢༡་༩།
2 གསུམ་པ་འདི་ས་བཅད་ཡིན་མིན་དང་གང་ལས་འཕྲོས་པ་སོགས་མི་གསལ།

53

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་གཞན་ལ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་ཅེས་པའི་གཞན་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་ནང་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །གཞུང་འདིར་ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐུབ་དབང་སྐྱེ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་ཞིག་1འཆད་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དེ་རང་གི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐུབ་དབང་སྐྱེ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་ལྟར་བྱང་སེམས་ཐུབ་དབང་ལས་འཁྲུངས་ཚུལ་འཆད་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ལོགས་
སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ནི་རྟོགས་སླའོ། །
སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

འདིར་བསྟན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་སྤོང་
བའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་

1 ག་༢༢་ན་༧་ཅིག །ཏ་༢༠་བ་༢་ཅིག །

54

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཀར་སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་དེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་བཤད་ཅིང་། འཆད་འགྱུར་
གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་པའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྗེ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙིང་རྗེ་དེ་བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་བས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙིང་རྗེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་གཞི་1མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས།2བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི3་སྔོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལྡན་
གྱི་སངས་འཕགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙིང་རྗེ་དེ་
རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོའི4་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
1 ག་༢༢་བ་༦་འཐུན། ཏ་༢༠་བ་༧་འཐུན།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༤་༡༢།
3 ག་༢༢་བ་༧་བས། ཏ་༢༡་ན་༢་པས།
4 ག་༢༣་ན་༢་པོས། ཏ་༢༡་ན་༣་པོས།

55

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་རིགས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བརྩེ་
བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་1དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བསྟན་བཅོས་
རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།2ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་སྨིན་པ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་སྨིན་པ་དང་བྲལ་ན། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་

རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ3་སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

1 ག་༢༣་ན་༥་གྱི། ཏ་༢༡་ན་༦་གྱི།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥་༡།
3 ག་༢༣་བ་༡་དེས། ཏ་༢༡་བ་༡་དེས།

56

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལོ་ཐོག་སྨིན་པའི་ཚེ་ན་ལེགས་པར་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འདི་ལ་བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ལ་བྱེད། སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་གཉིས་དེ་གང་ལ་བྱེད། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ལ་བྱེད་དམ། གཉིས་སྣང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད་པ་དང་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པར་བཤད་དོ། །
རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི1་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

འགྲེལ་པར་སྐབས་འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་

1 ག་༢༣་བ་༦་བས། ཏ་༢༡་བ་༦་པས།

57

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས།1བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དང་། བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི2་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་
པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི3་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4བྱང་སེམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། བསྒོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་གཞག་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་ནི། དང་པོར་ང་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༢༣་༧།
2 ག་༢༤་ན་༢་པས། ཏ་༢༢་ན་༢་པས།
3 ག་༢༤་ན་༣་པས། ཏ་༢༢་ན་༣་པས།

4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༡་༦།

58

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི་བརྩེ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།2གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འགྲེལ་པར་
མདོ་དྲངས་པ་ལས།3ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྐྱེ་བ་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་བཤད། རང་གིས་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་
ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
སྐད་དུ་ཡང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་ལ། ཞེས་བཤད། དོན་འདི་མ་གོ་བ་ཁ་ཅིག །ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་རང་གིས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༤་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༤་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༤་༢༡།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༩་༥།

59

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དམིགས་པར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འཇོག་པ་ལས་ཡ་མཚན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་གང་
ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།1གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་
འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་སྡུག་
བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་
ཀྱང་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་
ཟླ་བ་ལྟར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།2དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་
ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༨་༡༦།

60

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།1གཞན་
གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།2ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་
སྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལེགས་ཤིང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་། ལུགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུར་འཇོག་
པ་འདི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།3བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོགས་པ་སྤོང་བ་ལ། དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་
དང་། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་སེམས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་བྱེད་ན། སྐབས་འདིའི་བྱང་སེམས་དེ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༢༥་༧།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༠་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༠༤་༢།

61

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སེམས་དང་། སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། དོགས་པ་གཉིས་པ་ཡང་། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་ན།
རྩོད་པ་དང་པོའི་ལན་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས། དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྔར་བཀོད་པའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་གསུམ་གང་གི་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་2པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་གང་གི་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་སྐབས་འདིའི་བྱང་སེམས་དེ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༡་༥།
2 ག་༢༥་བ་༥་སྒོམས། ཏ་༢༣་བ་༣་སྒོམས།

62

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བུའི་བྱང་སེམས་དང་། སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་དོགས་པ་གཉིས་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་གྱིས་སྔོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙལ་ནས། དེ་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ལ་ཡང་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྐབས་འདིར་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དེ། བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། དབང་རྣོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཤེ་ན། དོན་འདི་དཀའ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས། སྐབས་འདིར་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བཞག་པ་འདི་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་འདེབས་པ་
ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་སྔོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙལ་ནས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
འདི་ནི་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་འདི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༢་༤།

63

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་ཚུལ་
གསུངས་པ་དེ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་ཚུལ་འཆད་པ་ལ།
གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།1འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྡུག་
བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་2པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།3དེ་ལྟར་ན་གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིའི་དོན་བཀྲལ་བས་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ཡིད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་4དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག5་སྙིང་ཐག་པ་
ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་གཅོད་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་ནས་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༢།
2 ག་༢༦་ན་༦་བསྐྱོབ། ཏ་༢༤་ན་༤་བསྐྱོབ།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥་༣།
4 ག་༢༦་བ་༡་ཅིག །ཏ་༢༤་ན་༦་ཅིག །
5 ག་༢༦་བ་༢་ཅིག །ཏ་༢༤་ན་༦་ཅིག །

64

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དག་ལ་སློབ་པ་ཞིག་1དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་

2རྩ་བ་སྙིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ཡིན་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་

ཆོས་གསུམ་ལས་འཁྲུངས་དགོས་པས། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དེ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ཡིན་ན་
ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ལས་འཁྲུངས་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་
ན། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།3ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས་4བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་བརྩོན། །ཞེས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་རྗེས་ལྟ་བ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེ་རྗེས་ལྟ་བ་ལ་བློ་སྦྱང་བས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་

1 ག་༢༦་བ་༣་ཅིག །ཏ་༢༤་ན་༧་ཅིག །
2 ག་༢༦་བ་༣་གྱི། ཏ་༢༤་ན་༧་ཀྱི།
3 (དབུ་མ་རྒྱན་དུ་མི་གསལ་ཡང་) བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢། དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ།
༩༧༣་༡༠།
4 ག་༢༦་བ་༦་སླངས། ཏ་༢༤་བ་༣་བླངས།

65

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་རྗེས་ལྟ་བ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་དང་། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དེ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས།5
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཡིན་གྱི་རྟུལ་པོ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དེ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ལ་ལམ་མ་ཞུགས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་སྲིད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ཕལ་ཆེ་
བས་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བློ་
སྦྱངས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྡེ་
སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག །ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་
བྱང་སེམས་དང་། སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་
ལས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་
ལེན་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ། བྱམས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། རང་གི་ཁས་

5 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན། ༡༡༢་༥།

66

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།1ཇི་
ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་ན། །ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐེག་མཆོག་མོས་རྣམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྣང་། །ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི། །རིམས་ཀྱིས་

རིམས་ཀྱིས་2འཕེལ་བར་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔ་ན། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་རྫོགས་པར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་
པར་གསལ། །ཞེས་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།3ཇི་ལྟར་མྱུག་སོགས་རིམས་སྐྱེད་པས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་
འཇོག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པས་མཚོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པས་མཚོན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་
ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡། བསྟོད་ཚོགས་ཀ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ༡༨༨་༤།
2 ག་༢༧་ན་༧་རིམས་གྱིས་རིམས་གྱིས། ཏ་༢༥་ན་༣་རིམས་གྱིས་རིམས་གྱིས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༥༠་༡༠།

67

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ན། ཁྱོད་རང་གི་འགྲེལ་བཤད་བཀག་པ་དང་འགལ།
དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་དང་། རྒྱུད་བླ་
མ་ལས།4མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམས་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། སྐབས་འདིའི་ཆོས་གསུམ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་
ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་སྲས་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར། ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཀྱང་བག་ཆགས་ངན་པར་འཇོག་པར་སྣང་བས། བརྡ་གོ་བ་ཙམ་བཤད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་འགལ་ཚུལ་
བཤད་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་
ཟླ་བ་ཚེས་པ་དང་ས་དང་པོ་བ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་དང་ཆོས་སྐུ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེའི་མཇུག་5ཏུ།6ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔ་ན། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ། །ཞེས་ཟླ་བ་དང་ཆོས་སྐུ་དཔེ་དོན་དུ་
སྦྱར་འདུག་པའི་ཕྱིར། དོན་རགས་པ་འདི་ཙམ་ཡང་གོ་མི་ནུས་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ངན་སྨྲས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་རང་གཞན་ཕུང་

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༤༠་༧།
5 ག་༢༨་ན་༡་འཇུག །ཏ་༢༥་བ་༤་འཇུག །

6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡། བསྟོད་ཚོགས་ཀ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ༡༨༨་༨།

68

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བའི་1ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་སྣང་
ངོ༌། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཇི་ལྟར་མྱུག་སོགས་རིམས་སྐྱེད་པས། །ཞེས་མཐོང་ལམ་མྱུ་གུ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་སྨན་གྱི་

ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་བུད། འདོད་ན། ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པར་ཁྱོད་རང་གིས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་ལན་
འདེབས་དགོས་པ་མི་འདུག་གོ །
དེས་ན་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་ཆོས་གསུམ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་། སྐབས་འདིའི་རྒྱལ་སྲས་དེ་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་
པ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས།2བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་ན། བྱང་སེམས་གང་ལས་འཁྲུངས་ཞེས་པའི་དྲི་བའི་དངོས་ལན་སྟོན་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱང་སེམས་ཐོག་མར་གང་ལས་འཁྲུངས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཆོས་

1 ག་༢༨་ན་༣་པའི། ཏ་༢༥་བ་༥་བའི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༤་༡༢།

69

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གསུམ་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་སྲས་དེ་རྒྱལ་
སྲས་འཕགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ད་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང1

་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་2ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་3པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཡིན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་4པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙིང་རྗེ་དེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་
ཞིག །དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཡིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པའི་ཐད5་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།6འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།7མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། ཐོག་མའི་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདི་རྣམས་སུ་འགྲེལ་པས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེད་པ་

1 ག་༢༨་བ་༢་ཡང་། ཏ་༢༦་ན་༥་ཡང།
2 ག་༢༨་བ་༣་སྐྱེད་ཡང་། ཏ་༢༦་ན་༥་སྐྱེད་ཡང་།
3 ག་༢༨་བ་༣་མཐུན། ཏ་༢༦་ན་༥་འཐུན།
4 ག་༢༨་བ་༣་འཐུན། ཏ་༢༦་ན་༥་འཐུན།
5 ག་༢༨་བ་༥་འཐད། ཏ་༢༦་ན་༧་འཐད།

6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༧་༡༩།
7 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༥་༥།

70

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྗེ་དང་འབྲས་དུས་
ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྔར་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཟེར་ན་ཡང་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །

གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ།
བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།1འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་2པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་3པས་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།4ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྙིང་རྗེ་སྔོན་བཏང་སྤྱོད་ཀུན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༢།
2 ག་༢༩་ན་༢་བསྐྱོབ། ཏ་༢༦་བ་༤་བསྐྱོབ།
3 ག་༢༩་ན་༣་སྤང་། ཏ་༢༦་བ་༤་སྤང་།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༣་༡།

71

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དུས་འཕྱིས་སྙིང་རྗེའི་ཆུས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་བཅུས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྙིང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་འདི་དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་
ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པ་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་
ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

འདི་ལ་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་
གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་
བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་ཐུག་

72

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་དེས་ཐོག་1མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དབང་རྣོན་དེས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་མར་ཤེས་པ་ནས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་བར་ལེགས་པར་སྒོམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་
པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་འཐོབ་ནུས་མི་ནུས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་ནུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་

1 ག་༢༩་བ་༤་ཐོགས། ཏ་༢༧་ན་༥་ཐོག །

73

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ་ལས།1 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཐོབ་ནུས་པ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། སྟོང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དཔགས་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཐར་པ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་འདི་རྣམས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་པ་མང་དུ་འདུག་པ་གཞན་ཡང་རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་གི་མན་ངག་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་
བུ་བཀོད་ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་གྱིས་མ་མཐོང་བར་སྣང་ངོ༌། །
གཉིས་པ་ནི།2 ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ག །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ། ༤༦་བ་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༩།

74

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི།1བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

འཆད། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི།2འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཁྱབ། སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ། ཅེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་འགོག་པ་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།3དེས་ན་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་འདིས་
རྟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། མི་རིགས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། སྔར་
བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས། མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཀྱང་། བུམ་པ་དམིགས་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༡༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༡༥།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤་༤།

75

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འཇོག་རེས་ཀྱིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཇོག་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་ཀྱང་། བུམ་པ་དམིགས་པར་འཇོག་རེས་ཀྱིས་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་
པར་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བུད། གཉིས་པ་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་པས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་ན། བུམ་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་པས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེས་བུམ་པ་མཐོང་རེས་ཀྱིས་བུམ་པ་འདི་ནི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་
སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་

76

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་བུམ་པ་མཐོང་རེས་ཀྱིས་བུམ་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་གོང་བཞིན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། བདེན་སྟོང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་

77

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྔར་བཞིན་འགོག །
ཕྱི་མ་གཉིས་འགོག་པ་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1བོད་ཀྱི་ཊཱིཀ་བྱེད་མང་པོས་སྙིང་
རྗེ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་དམིགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་ཟེར་བ་ནི་འདི་དག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་ཡིན། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ལ་རིགས་འགྲེ།
ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དེས་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། དེས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༣་༥།

78

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་རང་ལུགས་ལ། སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེས་ན་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པར་འཇོག་པ་ལ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྔོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞིག་2དགོས་ཀྱི། སྙིང་རྗེས་དེ་གཉིས་སུ་
དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་
གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ་སྙིང་རྗེ་དང་པོའི་དོན་དང་། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཤིང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པའི་དོན་དང་། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་དེ་སྙིང་རྗེ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤་༡།
2 ག་༣༢་ན་༣་ཅིག །ཏ་༢༩་བ་༡་ཅིག །

79

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གསུམ་པའི་དོན་ཡིན། སྙིང་རྗེ་གསུམ་པོ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འགལ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་

སེམས་ཅན་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། དེ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་གསུམ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་མི་ནུས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།
འདི་འདྲ་བ་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་སྨྲ་བ་ཆེས་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྔར་བཤད་པའི་བློ་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་ཀྱང་བྱུང་། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་འགལ་

80

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་གསུམ་མི་འགལ་བའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས།

འདོད་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྔར་གྱི་བློ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ།

སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་དང་། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།1སྙིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤་༡།

81

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རང་བཞིན་མེད་པར་སྔོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བ་ཞིག་1དགོས་ཀྱི། སྙིང་རྗེས་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་ཐུགས་རྟོག་ཆུག་2ལ། ཕྱིན་ཆད་

གྲུབ་མཐའ་འཇོག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འདིས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའང་ཐོན་འདུག་གོ །
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་
འགྲེལ་ལས།3སྙིང་རྗེ་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་

བྱ་དགོས་པར་མ་གསུངས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་གི་བླ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལེགས་གསུངས།
འོན་ཀྱང་། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་

བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྙིང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཤད་ལ། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་
1 ག་༣༣་ན་༥་ཅིག །ཏ་༣༠་བ་༡་ཅིག །
2 ག་༣༣་ན་༥་ཆུད། ཏ་༣༠་བ་༢་ཆུད།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༧་༡༩།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤་༣།

82

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དམིགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྡུའི་མིང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པར་བུད།
འདི་ལ་མཁས་པ་གཞན་དག་ན་རེ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཡིན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པའི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༢་༤།

83

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་
པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེའི་ལན་ནི། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་

འདེབས་དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་སྨྲས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། རང་ལུགས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་མེད་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲ་འདིས། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་
བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་གཅོད་པ་ནི། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤་༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༢་༤།

84

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྗེས་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ས་མཚམས་1ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མ་
རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་ཡོད། གསུམ་པ་མེད། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ག་ཅི་རིགས་པ་ཡོད། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་
སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཁོ་ན་ཡོད། དང་པོ་གཉིས་གང་ཡང་མེད། ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་ན་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2བུམ་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས། མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཀྱང་། བུམ་པ་དམིགས་པར་འཇོག་རེས་ཀྱིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཇོག་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། སྙིང་རྗེ་
གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་པའི་ཚེ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་
དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་།
1 ག་༣༤་བ་༡་འཚམས། ཏ་༣༡་བ་༣་འཚམས།

2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༥་༡།

85

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་མི་ཟད་པའི་ཚིག་སྡུད་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་དང་། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས། ཞེས་སོགས་དྲུག་སྒྲ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་
དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་
དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་བ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འཇུག་པ་ཡང་འོག་ཏུ་དཔྱད་དོ། །

86

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང་། སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས1་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་མཐའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ན་དེ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་མི་སྦྱོར་བར་བྱས་ནས་ཞེས་མི་ཟད་པའི་ཚིག་སྡུད་སྦྱོར་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་དྲུག་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལ་སྐྱོན་མི་འཇུག་པའི་གནད་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལ་རྩིས་མེད་པར་རང་དགར་བོར་བའོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྙིང་རྗེ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྒྲ་དོན་བཤད་པ། ས་མཚམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།2 ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བརྩམ་པར་འདོད་པས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་དང་།3ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་
འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། དེ་གསུམ་ག་རང་གི་
དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་

དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་གསུམ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་འཇོག་ཀྱང་། དེ་

1 ག་༢༥་ན་༥་མཚམས། ཏ་༣༢་ན་༦་འཚམས།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༦་༡༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༧་༢༠།

87

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གསུམ་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྙིང་རྗེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་
དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་གསུམ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དེ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད། ཙམ་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གཅད་1པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུའང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་ 3འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་དང་།4དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
1 ག་༣༥་བ་༦་གཅོད། ཏ་༣༢་བ་༦་གཅོད།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༢་༤།
3 ག་༣༥་བ་༧་ཅིག་གི་འཇིག །ཏ་༣༢་བ་༧་ཅིག་གི་འཇིག །
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༣་༢།

88

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན། སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་པར་དམིགས་པ། སྙིང་རྗེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐད་དུའང་།
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1སྙིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྔོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞིག་2དགོས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་ནི། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་
བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཙམ་སྒྲ་མི་མངོན་པར་ཚིག་བསྡུ་
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤་༡།
2 ག་༣༦་ན་༦་ཅིག །ཏ་༣༣་ན་༥་ཅིག །

89

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཡང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྡུའི་མིང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས།
སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་གཟུགས་ལས་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཞེས་སོགས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།2ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས། སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སེམས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པར་ངེས་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ངེས་ནུས། དེ་ངེས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤་༤།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༣་༢།

90

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་དམིགས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་དང་། དེ་མེད་པ་ནི་བདེན་མེད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པར་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུའང་ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།1དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
མེད་པ་བདེན་མེད་དོ། །བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་བཤད།

གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི།
བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས། ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་མེད། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད། སྙིང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།
2རྩོད་སྤོང་ལ་ཁ་ཅིག །མཚན་ཉིད་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་ཞེས་སོགས་དྲུག་སྒྲ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༣་༣།
2 འདི་གོང་དུ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ནམ་བརྟག ། །

91

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ན་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ན་བདེན་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འདི་ནི་གནད་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་རྩོད་པ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། དངོས་སྨྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་ལ། སེམས་ཅན་བདེན་པར་མེད་སྙམ་པའི་བློས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་
སྙིང་རྗེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་གང་རྟོགས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་

92

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ།

ལུགས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་
སེམས་སོ་སྐྱེའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་

རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་ན། མགོན་པོ་ཀླུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་
ཞིག་བཞེད་ཅེ་ན། ཀླུའི་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ལུས་ཕྱོགས་རེ་བ་བཤད་པ་མང་ཡང་
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ལས་བརྩམས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་སྟོན་པ་ལ། རིན་ཆེན་
ཕྲེང་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། མདོ་ཀུན་བཏུས་ཏེ་གཞུང་གསུམ་མཛད་ལ། དེ་
གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དབུ་མ་འཇུག་པ་མཛད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། ཞི་
བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་ལས་སོགས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་

ཚང་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་
མཛད། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་
པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་

93

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཛད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །
མཁས་པ་དག་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཞེས་གསུང་པ་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ཀླུའི་
ཞབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཆ་ཕྱོགས་རེ་བ་བཤད་པ་མང་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་
ཀ་ལས་བརྩམས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་ལས། ཞེས་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ལམ་གྱི་ཆ་ཕྱོགས་རེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་པ་དང་

རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་2གཏན་ལ་འབེབས་ན། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་འོག་འདིར་སྟོན་དགོས་
པ་ལས། དེ་མི་སྟོན་པར་འཕགས་པའི་ས་ཉིད་ནས་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མཆོད་
བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུའི་
གཙོ་བོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ནི་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཉམས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༨་༣།
2 ག་༣༨་ན་༤་བུས། ཏ་༣༥་ན་༢་བུས།

94

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སུ་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།1བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་
གྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལས་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་
བ་ལས་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་གཞག་གོ །འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ།2ཇི་
ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་
བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཀྱང་། །བརྗོད་མི་ནུས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་
ནུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད།
གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལས་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་ན། ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ཟག་པ་དམིགས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༠༩་༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ༣༧༣་༤།

95

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་ཟག་མེད་དང་། རྒྱས་སུ་
རུང་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུང། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།1
ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟག་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་
གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་སྲེད་པས་བརླན་པར་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟག་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྡོ་ཚན་རྡོ་ལ་རྐང་མཐིལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། འདི་འགོག་པ་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2ཁ་ཅིག །མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་3ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ཟག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སྣང་བས་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་
དོན་དེ་མི་འཐད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས།4མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསླད་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་
གྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ས་དང་པོར་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཞིང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༢༣་༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༤༣་༦།
3 ག་༣༩་ན་༡་པ། ཏ་༣༥་བ་༥་བ།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཚིག་གསལ། ༣༠་༡།

96

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱེད་ཅེས་གསུངས། དེ་སྐད་དུའང་འགྲེལ་བཤད་ལས།1མཐུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་སྟོང་འགུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་སོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད། འདི་
ལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེ་ནི་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ནང་དུ་སོང་ཟིན་པས། ས་སོ་སོའི་སྐབས་
ཀྱི

3་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ནི་གོ་སླ་བར་འདུག་ནའང་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་ན་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ནང་དུ་བགྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འཆད་པ་ན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པས་སའི་ངོ་བོ་དེ་བསྟན། སྙིང་རྗེ་ལས་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་པས། ས་དེ་ཡང་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ཚུལ་དེ་བསྟན། ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ཞེས་པས་ས་བཅུར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་པས་སའི་མིང་འཐོབ་ཚུལ་བསྟན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པས་སའི་སྒྲ་དོན་དེ་བསྟན།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༢༨་༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༤༦་༦།
3 ག་༣༩་ན་༥་ཀྱིས། ཏ་༣༦་ན་༡་ཀྱིས།

97

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན། སའི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ས་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ། སའི་སྒྲ་དོན། ས་ནས་སར་འཕོས་ཚུལ།1 ཞར་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་

མངོན་རྟོགས། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སའི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྲིན་གྱི་བར་བཅུ་ཡོད། དེ་སྐད་དུའང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།2ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། །ཞེས་བཤད། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །ཞེས་པའི་ས་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་ཊཱིཀ་

ལས།3འདིའི་ས་བརྒྱད། རིགས་ཀྱི་ས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་དམན་

པ་ས་བརྒྱད་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། རང་འགྲེལ་ལྟར་ན། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་
ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།4ཇི་ལྟར་ཉན་

1 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་འོག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ན་ས་ནས་ས་འཕོ་ཚུལ་དང་ལྔ་ཞེས་བྱ་དགོས་བརྟག །
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༨་༡༧།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཀ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་ཊཱིཀ། །༤༣༧་༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༠་༦།

98

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི1་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་བཅུར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར།
ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་

བཞི། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། ས་གཉིས་པར་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ས་སོ་སོའི་སྐབས་
ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ནས།
བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི། ས་
དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནས། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་གནས་གཙང་མའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་བྱེད་དོ། །
འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དོན་དམ་པའི་ས་བཅུ་

1 ག་༤༠་ན་༢་བའི། ཏ་༣༦་བ་༣་པའི།

99

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གའང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་དྲན་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དྲན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁའ་ལྡིང་བཅུ་ནམ་མཁའ་ལ་
འཕུར་བའི་ཚེ། འཕུར་ཡུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། འཕུར་བའི་རྗེས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སྒྲ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ན། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར།1ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་མཐོང་ཚུལ་མི་
འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།2སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་སྐུ་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་རིགས་མོད་ཀྱང་། ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་འདི་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་

ཆོས་སྐུ་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་3རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད།
མཐོང་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡། བསྟོད་ཚོགས་ཀ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ༡༨༨་༦།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན། ༡༤༨་༢།
3 ག་༤༠་བ་༤་ གྱི ། ཏ་༣༧་ན་༥་གྱི།

100

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལམ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནས། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་ཐེབས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་
འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཅི་
རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་གིས་བློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ནའང་། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་
པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་བློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། སྒོམ་སྤང་
བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་འབྲིང་སྤངས་པའི་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་དེ་སྤངས་པའི་

101

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་གྱད་བུ་ནོར་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མཐོང་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མ་མཐོང་བས་དེ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ་

ལས།1སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས།2ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་བྱའོ་
ཞེས་སྨྲ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།
བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། ས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ག ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ། །༩༨་༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩། འདུལ་བ་ཏ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད། ༢༥༥་༨།

102

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ས་ནས་སར་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།1དང་པོ་ནི། ཁ་
ཅིག །རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་
བའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་པར་འཁུལ་ཐུབ་པའི་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་ཀྱང་། བློ་དེའི་སྣང་ངོར་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་ལམ་དུ་དོན་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དོན་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་རིག་ངོར་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་ཟུག་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ཐོབ་པ་ན། ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དུ་དོན་དེ་བསྒོམས་པས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་པར་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན། སྦྱོར་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པ་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒོམ་སྤང་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་
རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག །དེ་ལྟར་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་

1 རང་ལུགས་བཞག་པ་འདི་འོག་ཏུ་ཟུར་བཤད་མེད་ཀྱང་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་སྙམ།

103

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་ནུས་པར་མཐོང་ནས། ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་དེས་དེ་སྤོང་ཕྱིར་

དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁྱེན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་ནམ་སོང་བ་ན། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་ཐོབ་པ་ན་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ལ། དེའི་རྗེས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་
འབྲིང་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག །དེ་ལྟར་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
སྤོང་ནུས་པར་མཐོང་ནས། ས་གཉིས་པ་བ་དེས་དེ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག །དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་ནམ་སོང་བ་ན། ས་གཉིས་པ་ནས་ས་གསུམ་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་སྨྲས་ནས་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་འཆད་པའི་ཚེ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་
ཉོན་མོངས་ལ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་དང་། འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་
ཀྱང་། ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་ས་བདུན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་ཕལ་
ཆེ་བའི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས། ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྒོམ་སྤང་
འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་ཕལ་ཆེར་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པས། དེ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག །དེ་ལྟར་
བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་

104

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནས། དེ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་1ཆད་
མེད་ལམ་དང་། ས་བདུན་པའི་མཁྱེན་པ་ཐ་མར་འཇོག །དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་ཐོབ་པར་འཇོག །ཅེས་ཟེར་རོ། །
ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་
གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་
པར་བྱང་སེམས་དེས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་
བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས།2དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཚེ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་ཀྱང་། སྦྱོར་ལམ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ། དེ་ལྟར་ངེས་མི་ནུས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས།

གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ལྟར་སྣང་གི་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོས་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་

1 ག་༤༢་ན་༧་པར། ཏ་༣༨་བ་༦་བར།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན། ༡༦༨་༥།

105

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཕྱིར་ཏེ། ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ་ལས།1ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནི་བསྐལ་པ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་

ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང་བས་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་གཉིས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པ་ནས། ས་བདུན་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི། ས་དང་

པོའི་སྒོམ་ལམ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བདུན་པ་བས་ས་བདུན་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་དེས་ས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ག །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ། །༩༩་༢།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༣༦་༥།

106

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པ་བས་ས་བཅུ་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་

པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དང་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་1པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་
1 ག་༤༣་བ་༢་སྤང། ཏ་༣༩་བ་༧་སྤང།

107

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
གྱི་སྔ་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ལ་བྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་དགྲ་བཅོམ་ནས་མར་བགྲངས་པའི་1འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནས་ཡར་བགྲངས་པའི་2འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས།3མདོར་ན་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཚམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱོན་ཟད་པར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་སྐབས་འདིའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་

1 ག་༤༣་བ་༤་བའི། ཏ་༤༠་ན་༡་པའི།
2 ག་༤༣་བ་༤་པའི། ཏ་༤༠་ན་༡་བའི།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༣་༡༩།

108

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འབྲས། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་རྣམས་སུ་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འོ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་བརྒྱད་པའི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེས་རང་གི་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་
པོའི་སྐྱོན་ཟད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།1 རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་བློན་པོའི་ཚོགས་རྒན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༨། ཕལ་པོ་ཆེ་ཨ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕལ་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ༧༡༢་༡༩།

109

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན1་ཏོ། །2རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྒས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་
མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོའི་ཕྲུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པ་དང་།
རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། མདོ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རགས་པ་
བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་གསུང་། དེ་སྐད་དུའང་འགྲེལ་བཤད་ལས།3

1 ག་༤༤་ན་༧་མནོན། ཏ་༤༠་བ་༣་མནོན། རང་འགྲེལ། གནོན།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༨། ཕལ་པོ་ཆེ་ཨ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕལ་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ༧༠༧་༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༦༤་༡༠།

110

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ཞེས་པ་འདིས་ནི་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1འགྲེལ་བཤད་ལས་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ལ། སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེའི་དོན་བསྡུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སོགས་པ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སེམས་དང་པོ་རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༥་༦།

111

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་
སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས།
འོ་ན་ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་

བསྟན་པའི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་སེམས་
བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག །ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོ་ཡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་མང་པོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག །མདོ་ཕྱི་མས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་1ལ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ཚན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་གི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཕྱི་མས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྷག་བསམ་དག་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་

1 ག་༤༥་བ་༢་བོ། ཏ་༤༡་བ་༤་པོ།

112

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག །བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་
ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རིགས་ཏེ། མདོ་ཚན་དང་པོའི་སྐབས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པ་1ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་སྔ་
ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་དཔེ་སོ་སོ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་2ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དོན་ཡིན་སྙམ་ནའང་མི་འཐད་དེ། གོང་དུ་བཀག3་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།4

1 ག་༤༥་བ་༥་པ། ཏ་༤༡་བ་༧་བ།
2 ག་༤༥་བ་༦་བྱང་སེམས་དང་པོ། ཏ་༤༢་ན་༡་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ།
3 ག་༤༥་བ་༧་བཀགས། ཏ་༤༢་ན་༡་བཀགས།

4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་པོ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ༤༩༩་༥།

113

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་1ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་བྱེད་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས།2 དོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་དང་།3 དེ་ལྟར་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟིལ་གྱིས་

གནོན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་འགྲེལ་པས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་གང་ན་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་4ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་ཀྱི

5་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོ་པའི6་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ཚན་ཕྱི་མས་བསྟན་པའི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་

1 ག་༤༦་ན་༡་ཀྱི། ཏ་༤༢་ན་༢་ཀྱི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༦༦་༢༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༦༥་༡༠།
4 ག་༤༦་ན་༤་པས། ཏ་༤༢་ན་༥་དཔས།
5 ག་༤༦་ན་༥་ཀྱིས། ཏ་༤༢་ན་༦་ཀྱིས།
6 ག་༤༦་ན་༥་པའི། ཏ་༤༢་ན་༦་᪠འི།

114

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ཞེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྲུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་
བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་འདི་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་

གནོན་གྱི

1། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འཇུག་འགྲེལ་དུ་དྲངས་2པ་འདི་གཉིས་དཔེ་སོ་སོ་བ་
ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པའི་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་དང་། རིང་སོང་གི་སྐབས་སུ་དྲངས་པའི། ཀྱེ་ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །ཅེས་པ་ནས། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱི་མདོ་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་གཞུང་འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་

1 ག་༤༦་བ་༡་གྱིས། ཏ་༤༢་བ་༢་གྱིས།
2 ག་༤༦་བ་༢་གྲངས། ཏ་༤༢་བ་༢་གྲངས།

115

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ཞིག1་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།2འདིར་ས་དང་པོ་སོགས་བཤད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེའི་དོན་བསྡུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པའི་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།3
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་དུ4་དེ་ལྟར་ས་ནས་སར་གནོན་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་འགག་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་བརྗོད་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འདི་ཞེས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་འདི་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
1 ག་༤༦་བ་༤་ཅིག །ཏ་༤༢་བ་༥་ཅིག །
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༠་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༤་༣།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༦༣་༡།

116

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མདོ་དེའི་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
ས་དང་པོར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། ས་བདུན་
པར་བློའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
ཚུལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས།1ཀྱཻ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་

པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་2ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་

གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་པོ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། ༤༩༨་༢༠།
2 ག་༤༧་ན་༦་ཀྱི། ཏ་༤༣་ན་༦་ཀྱི།

117

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་།
ལུང་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་ 1དང་པོ་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་2ས་དང་པོ་བ་དེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཀྱང་། དེས་དེ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་

3གནོན་ནུས་ཏེ། དེས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། འདི་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྐབས་གང་ཞིག །ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་པ་དེ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉན་
རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ཏེ། དེས་དེའི་ཚེ་འགོག་པ་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་

བཅོམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བུ་ནར་སོན་པའི་ཚེ། བློན་པོའི་ཚོགས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་

1 ག་༤༧་བ་༡་སེམས་ས་དང་པོ། ཏ་༤༣་ན་༧་སེམས་དང་པོ།
2 ག་༤༧་བ་༡་སེམས་དང་པོ། ཏ་༤༣་ན་༧་སེམས་ས་དང་པོ།
3 ག་༤༧་བ་༢་གྱི། ཏ་༤༣་བ་༡་གྱི།

118

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གནོན་ནུས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པའི་དོན་བསྡུས་ལྟར་ན། ས་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་སེམས་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་མི་ནུས། ས་བདུན་པ་ནས་ནུས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ནུས། ས་བདུན་པར་དེ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་མི་ནུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་
རྩོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་

ཆགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བཙོ་བླག་མཁན་གྱིས་

གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་མ་བསལ་བར་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སེལ་མི་

119

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་
པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་
ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ལུགས་འདིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་

རིག་པར་བཞེད་ལ་དེ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ལ་དེ་དག་གི་ས་བོན་ཟད་
དགོས་ཤིང་། སྤངས་པ་དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
ལུང་འདིས་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་ཉོན་སྒྲིབ་

ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དུས་

མཉམ་པར་བསྟན་ཏེ། ས་བདུན་པར་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་དེར་སྐྱེས་ན་དེ་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོད་རྒལ་ཞེས་པ་བརྡ་རྙིང་པ་ལས་སྣྲེལ2་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༨་༥།
2 ག་༤༨་བ་༤་སྨྲེལ། ཏ་༤༤་བ་༡་སྨྲེལ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༨་བ་༥། སྣེལ།

120

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞི་ཞེས་འབྱུང་བས་རིམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རིམ་པ་འཆོལ་བའི་སྒོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ན་མེད་ཅིང་། བདུན་པ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །
གསུམ་པ་མི་རིགས་ཏེ། ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དོན་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་ནུས་ཏེ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ས་དྲུག་པ་མན་
ཆད་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས། ས་བདུན་པ་
ནས་ནུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པར་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་
གསུངས། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས།1དེའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༦༧་༡༠།

121

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སོགས་པའི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་
ཁྱད་པར་བཞག་དགོས་པར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།2བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་འདིས་ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་3གནོན་པའི་དོན་ཞིག་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་ཞིག4་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་ནི། ས་བདུན་པ་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། མདོ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༩་ན་༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་པོ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། ༤༩༩་༧།
3 ག་༤༩་ན་༦་གྱི། ཏ་༤༥་ན་༢་གྱི།
4 ག་༤༩་ན་༦་ཅིག །ཏ་༤༥་ན་༢་ཅིག །

122

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདོད། ཅེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་བཞག་དགོས་པར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་སོགས་དགག་པ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་

དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཁོ་ནའི་
སྟེང་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་
པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་
འགོག་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ས་བདུན་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ལ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་
ལྟར་མི་ནུས་པས། ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་ལུང་གི་ཚིག་ལ་བྱེད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས།2རིང་དུ་སོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བདེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་ཤིང་རྩོལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྔར་མེད་པ་ལྟར་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༩་ན་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༧༦༨་༧།

123

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཐོབ་བོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ལས།1རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུང་གི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་།2ས་བདུན་པའི་སྔ་རོལ་ས་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གང་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་མ་དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ས་བདུན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཁོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །
དོན་འདི་ནི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། །འགྲེལ་བཤད་ལ་མ་གཟིགས་པར་རྟོག་བཟོའི་བཤད་པས་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་འགོག་པའི་དགག་པ་ནུས་མེད་དུ་
བཏང་འདུག་པས། ཁོ་བོས་འགྲེལ་བཤད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་
ཀྱི་ལུགས་དང་དེ་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་འགོག་ཚུལ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་འདི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དགྱེས་པའི་མཆོད་པར་འབུལ་ལོ། །
རང་ལུགས་ནི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་

ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཤིང་3། ས་བདུན་པ་ནས་ནུས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་དྲུག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༦༩་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༦༥་༢༠།
3 ག་༥༠་ན་༤་ཞིང་། ཏ་༤༥་བ་༦་ཞིང་།

124

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མན་ཆད་དུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་མི་གནས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།1བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩ་བར་ཡང་། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུང། ཁ་ཅིག །འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་
གཅིག་ལ་བྱེད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ས་བདུན་པ་ནས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས། དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་སྤྱོད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་ངུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་ལྡང་གི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་པོ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ༤༩༩་༢༡།

125

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག །ལུགས་འདིར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཞི་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། སྐྱེས་བུ་དར་མ་གཅིག་གིས་སེ་གོལ་གཏོག་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འཇོག་ཅིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག །ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག །ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག །ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་འཇོག་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར།1དུས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་བོ། །སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་དུས་འགྲིབ་

པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱ་ལ། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཏོག་པ་ཙམ་
གྱིས་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདས་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།2སྐད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་
ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་
ཀྱང་།3གང་ལ་ཆའི་དབྱེ་བ་བརྟགས་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་ནི་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་
སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི་དེའི་སྐད་ཅིག་གོ །དེའི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ །ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ནི་ཡུད་ཙམ་གཅིག་གོ །དུས་དེ་ཙམ་ན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། ༡༠༢༥་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༨༦༡་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༧༨༦་༡༧།

126

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་འདི་ལ་ཤེས་པ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་

གཞག་སོགས་དཔྱད་པ་བྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་བོ་
1སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ས་དང་པོར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་ས་གང་ནས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་སྙམ་པའི་
དོགས་པ་གཅོད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཁུངས་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ།2 །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་འཆད་པ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུའང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས།3ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་

1 ག་༥༡་ན་༣་བོ། ཏ་༤༦་བ་༤་པོ།
2 ག་༥༡་ན་༥་པའོ། ཏ་༤༦་བ་༦་བའོ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༥་༡༩།

127

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་1

ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་མ་རྟོགས་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་གནོད་ན་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་བ་རྣམས་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་

ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་བཞིན་དུ། དེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།2དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྲ་

1 ག་༥༡་བ་༡་སྤོངས་བར། ཏ་༤༧་ན་༡་སྤངས་པར།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་པོ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ༤༩༩་༤།

128

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་བཞིན་ནོ། །
རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གསུམ་པའི་དོན་འདི་ལྟར་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།1ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་

རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་ཆད་གཞན་གྱིས་ཡེ་མ་མཐོང་བར་འདུག་གོ །རང་འགྲེལ་
ལས།2གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
རིགས་པ་གསུམ་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༦༠༠་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༦་༥།

129

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཁྱབ་པ་འཆའ་ནུས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འགྲེལ་པ་དང་ཊཱིཀྐའི་དོན་མ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་རིགས་པ་གསུམ་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆུང་བ་ལས།1གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཀྱང་།
ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་སླ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དཀའ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།2བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། སྔོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་
ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་
སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལྷག་མཐོང་ཆུང་བ། ༣༥༣་ན་༥།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལྷག་མཐོང་ཆུང་བ། ༣༥༣་༡།

130

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ནམ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།1དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། །བློ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྲེག་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས།2གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་དང་།3དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་
པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་ན། དེ་ནས་གཞི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པ་ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཆུང་བ་ལས།4འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥། མདོ་སྡེ་ད། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ༢༥༠་༡༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་བཤད་སྦྱར་
དུ་དྲངས། ༨༦༩་༡༦། འཕགས་པ་ལྷའི་གསུང་རྩོམ་ཁག་ཏུ་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། ༨༠༡་༦།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལྷག་མཐོང་ཆུང་བ། ༣༦༥་༤།

131

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རྟོགས་སླ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནི། ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། རང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བློ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས། དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་བཅུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལ་
སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ན་རྟོགས་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་པའི་1ལུང་གི་དོན་སྔར་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
2

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས་པ་ལ།
དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་
རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་

1 ག་༥༣་ན་༣་བའི། ཏ་༤༨་བ་༣་པའི།
2 འདི་ས་བཅད་མིན་པ་གོང་གི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་སྙམ།

132

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
པར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་

ས་བོན་སྤོང་ནུས་ཤིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་
ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་

བ་མ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་དགོས་པར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་

གོམས་པར་བྱས་ན། གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། རྟེན་བརྟེན་པ་གོམས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

133

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་ནི། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

དོན་ནི། སྔར་གྱི་དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་མངོན་
པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་བགྲོད་པར་གསུངས་པའི་
མདོ་རྣམས་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །
ཡང་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟེང་ནས་མཐོང་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༣་༤།

134

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལམ་སོགས་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སེམས་ཙམ་པས་
ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །
ཁ་ཅིག །རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་
མོར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་

པའི་རགས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱང་། དེའི་ལན་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་
ལུགས་གཞིར་གཞག་ནས་སྨྲ་བའི་ཚེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་མི་སྨྲ་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་བའི་ཚེ་སེམས་ཙམ་པས་དེ་དོན་དམ་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞེས་ཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞེས་ཕུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་
ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་

135

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་
པར་གསུངས་པ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དང་། དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་ཆ་བཅས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།1ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང2་དེ་བསགས་པའི་གཟུང་བ་
དང་། དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་དེ་མཐུད་པའི་རྒྱུན་གྱི་
ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པར་བསྟན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༥༡༧་༢།
2 ག་༥༤་བ་༥་དེས། ཏ་༥༠་ན་༥་དེས། དྲང་ངེས། ༥༡༧་༢། དེ།

136

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་མ་ཟིན་པར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པའི་
གནོད་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དཔེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་
ནས་ས་བཅུ་དང་། ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པ་དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་རང་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལུང་འདིས་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ལུང་འདིས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་
པོ་གཉིས་བགྲོད་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་། ལམ་
ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་ལམ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༤་༡།

137

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་པར་གྱུར་པའི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་མཁན་པོ་ཤཱི་ལ་རཀྵི་ཏ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།1ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཤཱི་ལ་རཀྵི་ཏ་

ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་བརྙེས་པ་ཞིག་ལས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ཡང་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེས་ཇོ་བོ་རྗེའི་མཁན་པོ་ཤཱི་ལ་རཀྵི་ཏ་དེ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་ན། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡིན་དགོས་ན། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཆོས་ཅན། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསྟོད་པ་ལས།2དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༩་༥།
2 སེར་བྱེས་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ། ཇོ་བོའི་བསྟོད་པ། ༢༤༣་༡༠།

138

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཞི་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་1ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྔར་གྱི་ལུང་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པར་གང་ཟག་རང་
རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནུས་པར་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པ་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་
ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་

བགྲོད་ནུས་པར་གསུངས་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་

གསུམ་བགྲོད་པ་དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དབུ་མ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་འཆད་བྱེད་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་དེས་སེམས་ཙམ་གྱི་
ལྟ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་བགྲོད་ནུས་པར་ཁས་ལེན། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་

1 ག་༥༥་བ་༥་པ། ཏ་༥༡་ན་༤་པ།

139

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འདྲའི་ལྟ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་བགྲོད་མི་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་
འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་རིགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པ་ཡིན་ཡང་། སྔར་བཤད་པའི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྒོམ་པའི་ལམ་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།1སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་
བཏུས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་ནས་རྒྱན་མཁན་པོ་དང་། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
ཕྱིར། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་ཉོན་
མོངས་པ་གང་གི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤོང་ནུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཅི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། རྣམ་འགྲེལ་ཅེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། རྣམ་འགྲེལ། ༥༢༣་༥།

140

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞིག །དེ་ནུས་ན་སྔར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤོང་ནུས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤོང་ནུས་ཀྱང་། ལམ་དེས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤོང་ནུས་ཀྱང་། དེས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤོང་བ་ལ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་
ཤིང་། སྔར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་

141

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གོམས་པར་བྱས་པས། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་པའི་
ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་སོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་སྲིད་རྩེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་
བྲལ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྲིད་རྩེ་ལ་
ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་མེད་པས་
ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་དགྲ་བཅོམ་སོགས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཇུག་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།1བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་
པས་འཆད། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་པ་
གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༢༠་༡༥།

142

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

1 དེའི་ལན་ནི།2གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་
པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་

སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་མི་ནུས་
པར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས།3དངོས་པོའི་འདུ་
ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གའི་རྒྱུན་
ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་སྙིང་པོ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་བསྒོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

4བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་

བར་གནས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་དུ་བཞག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
ལམ་གྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་
1 འདི་གོང་དུ་ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་སྙམ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༢༠་༡༦།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༨ཉི་ཁྲི་ཨ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། ༣༨༧་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༢༡་༢།

143

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སྙམ་ན། བུ་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང།1སྤྱོད་འཇུག་དར་ཊཱིཀ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པ་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འོད་སྲུང་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལས་སོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་

བསྡུ་བ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་2བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང།
3 ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནུས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ང། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། སྤྱོད་འཇུག་དར་ཊཱིཀ། །༢༧༥་༡།
2 ག་༥༧་བ་༧་བརྟེན། ཏ་༥༣་ན་༣་བརྟན།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༢༡་༤།

144

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།1ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

2རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྲེད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཁོ་ན་རེ།3ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་
གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ4་སྲེད་པ་ཟད་པར་བྱེད་
ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ།5སྲེད་6འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་རྨོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྒོམས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༢༡་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག །༡༠༢༡་༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག །༡༠༢༡་༧།
4 ག་༥༨་ན་༧་སྲིད། ཏ་༥༣་བ་༢་སྲེད།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག །༡༠༢༡་༨།
6 ག་༥༨་ན་༧་སྲིད། ཏ་༥༣་བ་༢་སྲེད།

145

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ལེན་གྱི་རྒྱུ་སྲེད་པ་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། སྲེད་པ་ལ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
གྱི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཙམ་གྱིས་དྲངས་

པའི་སྲེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་སྲེད་པ་ཕྱི་མ་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་ལ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།1རྟགས་ཁས།2ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་

སྲེད་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་

ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྲེད་པ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་ན། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་ངེས་པར་སྐྱེ་སྟེ། མཐུན་
རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་

སྲེད་པ་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་དེས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་
1 ག་༥༨་བ་༤་རྟག །ཏ་༥༣་བ་༥་རྟག །

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག །༡༠༢༡་༨།

146

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །དེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་1པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་

ཕུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་2པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་གཞན་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་གཞན་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་། སླར་ཡང་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་ཚུལ་ནི།3
གང་ཚེ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཚེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་འཆད།
དེའི་དོན་ནི། ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུང་དོན་བོད་སྔ་རབས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་གིས4་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོ་ནར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཟུར་དུ་དགག་པར་བྱའོ། །

1 ག་༥༨་བ་༧་སྒོམ། ཏ་༥༤་ན་༡་སྒོམ། རྩ་བར། བསྒོམ།
2 ག་༥༩་ན་༡་སྒོམ། ཏ་༥༤་ན་༢་སྒོམ། རྩ་བར། བསྒོམ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༢༥་༡༩།
4 ག་༥༩་ན་༥་གི། ཏ་༥༤་ན་༥་གི།

147

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ།1དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་སྤོང་ནུས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་གསུང་། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་
གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་པ་སྤོང་ནུས་པར་ཡང་མཚུངས། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་
མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པ་ནི། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། དེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་དགོས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཞི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་
གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་གི་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༡༧༡་༡༩།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༧༡་ན་༣།

148

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་

ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་གང་

ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་འཇུག་གི་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ། ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་
རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།1གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་མི་རྟག་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༧༤༨་༢།

149

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར་རྟོགས་པའི་བློ་བཞིན་ནོ། །
གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། དྲི་བ་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་པས་དྲི་བ་འོག་མ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་ཀྱང་བློ་དེས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པས་ན་ཕུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་

ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཕུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་སུ་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་
རྟོགས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་། ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
གྱི། ལམ་རིམ་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུང་དོན་བཤད་པའི་ཚེ་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ནུས་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པས། ཕྲ་བའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་

150

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནུས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན།
གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་

བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཕྲ་བའི་སྡུག་བདེན་དང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་རགས་པའི་སྡུག་བདེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་དེ་ཕྲ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་རགས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་
ཀྱི་འཛིན་པ་དང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་བ་དེ་ཕྲ་བའི་འགོག་བདེན་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཕྲ་བའི་ལམ་བདེན་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རགས་པའི་ལམ་བདེན་ཡིན།
འོ་ན། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྲ་

151

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དམ་ཞེ་ན། ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་རུང་བ་ཙམ་དུ་སྣང་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྲ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་བདེན་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པས་འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་།2འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ནི། མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་བདེན་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་། འགོག་བདེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༥༦་༩།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༤༥་༢།

152

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་སྟོང་ཐུན་ལས་བཤད་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར།1སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན། ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་
ལ་ཕབ་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྒོམ་པ་དང་།
བསྒོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ས་མཚམས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས་འཇོག་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལྟར་ན་དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་
མེད་དེ། འགོག་བདེན་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ༤༨༡་༤། 2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༣་༤།

153

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཡིན་གྱི། རགས་པའི་འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །འདི་སྙམ་དུ་དོགས་ཏེ། འོ་ན། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། རགས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤངས་པ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བདེན་གྱིས་སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་
སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུགས་འདི་འཛིན་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛིན་མི་ནུས་པར་འདུག་པས་ད་ལན་ལུགས་འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་དབུ་མ་པ་ཕལ་ཆེ་བས་རགས་པའི་འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་ཡིན་པ་དང་། འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་དུ་ཁས་བླངས་ནས། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་སོ་སོ་

154

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རགས་པའི་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་པས་དེ་འདྲ་བའི་སྤངས་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས་བླངས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་གང་ཞིག །གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་

སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན།

གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་རྗེ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དང་འགལ་ལོ། །
དེས་ན་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་

155

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སྤངས་པ་དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་ནས་འགོག་བདེན་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཁུངས་བསྟན་པ་ལ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་དང་།
བསྟན་བཅོས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས།1 རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཚེ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྲིས་2ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་། བག་ཚ་སྟེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བུད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བུད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ། རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ན་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༣༧༠་༡༤།
2 ག་༦༢་བ་༤་བཀྲིས། ཏ་༥༧་ན་༧་བཀྲིས།

156

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བསྙེན་མ་ཁ་ཅིག །མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དངོས་སུ་བཟུང་ནས། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་འདི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་འདི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་གྱི། ཐར་ལམ་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་

སྟོང་པར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་
ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་འདི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་སུ་བསྒོམས་པས། ཐར་ལམ་སྒོམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན།

མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་སྨྲ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་

157

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མ་བྱས་པར་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་སུ་བསྒོམས་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར།

ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས།1འཇམ་དཔལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ། བདག་

དང་བདག་གི་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། མདོ་སྡེ་མ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ༦༤༠་༨། འདི་ལ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ཞེས་མི་གསལ་ཡང་དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་འདུག ། །

158

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་ནས་འཆི་བའི་ཚེ་རང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པའི་ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་
ཕྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། བདག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཚེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།1དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྒོམས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ། གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། མདོ་སྡེ་མ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ༦༤༢་༡༧།

159

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་མདོ་ཚིག་བསྡུས་ནས་གསུངས་པས་བཤད་པ་རྒྱག་འཁྲེག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་པས།
ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བསྡུས་ནས་ཚིག་གསལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །
མདོ་འདི་ལས།1དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པར་ཉན་ཐོས་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ལམ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྒོམས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་
བཟུང་ནས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་2འཕགས་པ་དང་།
དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ཅེས་སྨྲ་བ་འཕགས་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་
གསོག་ལ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན་རྩ་ལྟུང་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས།3སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཕ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །ཞེས་རྩ་ལྟུང་དུ་གསུངས་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། མདོ་སྡེ་མ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ། ༦༤༣་༣།
2 ག་༦༤་ན་༧་གྱི། ཏ་༥༩་ན་༡་གྱི།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤། དབུ་མ་ཁི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༡༠༦་༡༡།

160

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས།1རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་།2 བཅོམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བུ་དང་། ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བདེན་པར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས། བདག་གིས་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་དུ་3ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་ཏེ། རྒྱུན་
ཞུགས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སོགས་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ །བཅོམ་ལྡན་འདས། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ༣༣༤་༡༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ །བཅོམ་ལྡན་འདས། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ༣༣༥་༡།
3 ག་༦༤་བ་༥་དུ། ཏ་༥༩་ན་༦་ཏུ།

161

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་དེ་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་1ཞུགས་པར་
བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
མདོ་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་སོགས་ཡོད་དགོས་པ་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
བོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འཐད་སྙམ་དུ་མི་
འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་
ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།2རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདག་གིས་3འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་
སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

4འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།
1 ག་༦༤་བ་༦་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས། ཏ་༥༩་ན་༧་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༧༦་༥།
3 ག་༦༥་ན་༣་གི། ཏ་༥༩་བ་༤་གི།
4 ག་༦༥་ན་༤་ཀྱིས། ཏ་༥༩་བ་༤་ཀྱིས།

162

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁ་ཅིག །ལུང་དེའི་དོན་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན་ལ་འབྲུ་སྣོན་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཟིགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛོད་ཅིག །
སྐབས་འདིར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དོན་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཚོགས་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ཡོད་ཅེས་པ་དོན་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་ལུང་འདི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱི།

ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ལུང་འདིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དགོས་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འདིའི་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་དེ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་བསྡུས་དོན་མཛད་པ་པོའི་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཡིན་ནམ། སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོའི་ཐལ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བྲིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚིག་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་དང་།
ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ལས་

163

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དགོས་པར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།1ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་

འཁོར་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུན་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བཅིངས་ནས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡོད་ལ། དེ་
ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བཅིངས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས།2བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དོན་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ། སྔར་ཆོས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༢༩༡་༡༤།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན། ༤༠༥་༡།

164

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
སུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ནི་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཀྲལ་བ་བཞིན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལ་རྒྱས་བཀབ་ནས་བཤད་པ་སྟེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་པའོ། །
རྐང་པ་བར་པ་བཞིའི་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་ལམ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལ་བྱེད། དེ་གསུམ་ལ་ཐོག་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ལས་རང་འབྲས་ལས་དང་། ལས་ལས་རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱང་རང་འབྲས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་
རྣམས་ཀྱང་མགལ1་མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ངེས་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྐང་པ་ཐ་མ་བཞིའི་དོན་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་བདག་དང་གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

1 ག་༦༦་ན་༥་འགལ། ཏ་༦༠་བ་༤་འགལ།

165

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར།1ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིས2། །མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

ནི། །ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།3དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ།4དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་
སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༡་༣།
2 ག་༦༧་ན་༡་ཡི། །ཏ་༦༠་༧་ཡི། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ༣༢༡།༣། ཡིས། །
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༡་༡༨།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༡་༢༠།

166

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལས།1གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་
སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་དཔེ་ལྔས་ཕུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།2སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕུང་
པོ་ལྔ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་གཟུགས་དབུ་བ་སོགས་ལྔ་དང་འདྲ་བར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།3གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་
ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་འདུས་བྱས་ཟད་པ་བསྟན་པ་གཉིས་སྟོང་
ཉིད་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།4ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༦། མདོ་སྡེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་གྱི་མདོ། ༦༤༢་༡༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༨། རྒྱུད་ང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ༡༡༠་༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༨། རྒྱུད་ང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ༡༡༥་༨།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༣་༡༦།

167

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ནི། །གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས།
འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས་བྱས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཟད་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། འདུས་བྱས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་ཟད་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མྱུ་གུ་སོགས་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་བུར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར།1སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡང་གཞུང་དོན་མ་གོ་བའི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྟོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཚུལ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས།2གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ནུབ་པ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་། མི་འབྱུང་། མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ། སྲེད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེབས་རབས་གེ། སློབ་དཔོན་མི་ཕམ་བཤེས་གཉེན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པ། ༤༢༦་
༡༣།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ༩༥༥་༡།

168

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅེས་གསུངས་པའི་འདུས་བྱས་ཟད་པ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་ནི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་ནུབ་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་

མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཚེ། ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོའི་སྣང་བ་ཞི་ཞིང་ནུབ་པ་དེ་བསྟན། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞེས་པ་ནས། འགོག་པ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཚེ། ཚེ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་སྣང་བ་ཞི་ཞིང་ནུབ་པ་དེ་བསྟན། དེས་ན་ལུང་དེས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་1པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཕུང་སོགས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིར་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཕུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་མེད་པ་དེ། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ། ཕུང་པོ་མེད་པར་གསུངས་

1 ག་༦༧་བ་༤་གཞག །ཏ་༦༢་ན་༡་གཞག །

169

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པའི་དོན་དུ་ལུང་འདིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་གང་ཞིག །བདེན་སྣང་མངོན་གྱུར་པ་ནུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་1པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །བདེན་སྣང་མངོན་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་
པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། དོན་འདི་ནི་གཞུང་རྩ་བར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་ 2པ། །དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཞེས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཚེ། དགྲ་བཅོམ་དེའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་

མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ། ཚིག་སྐྱོན་གཅོད་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །
རིགས་པ་དྲུག་ཅུའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར།3ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་འཆད་རིགས་

1 ག་༦༨་ན་༡་གཞག །ཏ་༦༢་ན་༥་གཞག །
2 ག་༦༨་ན་༢་བཞུགས། ཏ་༦༢་ན་༦་བཞུགས། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ། ཞུགས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༨།

170

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆད་རིགས་པའམ། དངོས་སྨྲ་བས་འདོད་པ་ལྟར་ལྷག་མེད་
མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལམ་གྱིས་1ཟད་པའི་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་རུང་ལ་
འཆད་རིགས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ལྟར་འཆད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མངོན་
དུ་བྱ་རྒྱུའི་མྱང་འདས་ཡོད་པ་ན། མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན། མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་མྱང་འདས་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་
དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དངོས་སྨྲ་བ་འགོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་འདི་ལས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་དུས་སུ་ཟག་བཅས་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཟད་པ་དེ་ལམ་
གྱིས་3ཟད་པའི་ཟད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ༌གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་
དུས་སུ་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མངོན་དུ་བྱ་
རྒྱུའི་མྱང་འདས་ཡོད་པ་ན། མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན། མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་མྱང་འདས་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་

1 ག་༦༨་ན་༥་གྱི། ཏ་༦༢་བ་༢་གྱི།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༨༣་༢།
3 ག་༦༨་བ་༡་གྱི། ཏ་༦༢་བ་༤་གྱི།

171

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
སྒྲིབ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་1སྐབས་འདིར་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལྷག་མེད་
མྱང་འདས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་

ལ་དེ་འདྲ་བས་ཁྱབ་པ་སྐབས་འདིར་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས།2 ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་དེ་དག་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། ཞེས་དག་ཞིང་གི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྡུག་བདེན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི། མདོའི་བཤད་པ་
བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སྨྲ་བ་ཁོ་ནའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོ་འདི་ལས་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། མདོ་འདི་ལས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
3པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མེད་པ་དེ་མངོན་དུ་

1 ག་༦༨་བ་༤་པའི། ཏ་༦༣་ན་༡་པའི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༨༩་༡།
3 ག་༦༩་ན་༡་གཞག །ཏ་༦༣་ན་༥་གཞག །

172

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱས་པ་ལ་དེས་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཞག་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་པོ་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
གདོད་མ་ནས་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་པོ་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།1ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མེད་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ནས་འདིར་མ་དྲངས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་བསྟོད་པའི་ཚོགས་ལས་ཀྱང་། ཐེག་
དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །
ཁ་ཅིག །མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ན་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་དོན་མ་གོ་བར།2བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །ཞེས་སོགས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ཟེར་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ན། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གཅིག་མ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠། འདུལ་བ། ཐ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུང་ཕྲན་ཚེགས། ༦༩༤་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༢༡་༩།

173

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཚང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།1བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ཆོས་གང་ཞིག །བསླུ་བ་དེ་ནི་རྫུན་ཞེས་གསུང་། །ཞེས་པའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །མདོ་འདི་རྩ་ཤེར་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་ནས་དྲངས་ཀྱང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ན་ཚིག་ལྷུག་པར་ཡོད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་མདོ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་
ཚིགས་བཅད་དུ་སྡེབས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ།

འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་།
དེར་མ་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།2གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར།3
ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༡༩་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༨་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། བུདྷ་པཱ་ལི་ཏ། ༥༣༩་༥།

174

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཤད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་འགྲེལ་དེ་བྱུང་། དེའི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་གསུངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཁོ་
ནའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ས་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་
དང་སྨོན་ལམ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།1ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན་
ལམ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་
ལས།ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༨་༡༡།

175

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་
ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་མཚུངས་ཀྱང་།
སྟོན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་
སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།1ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། མཚན་
མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་

ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་མི་སྒོམ་གྱི་ཁྱད་

པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྔ་མ་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ལ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་རེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་ན། དེ་ནས་གཞི་གཞན་ལ་བདེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༨་༡༩།

176

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཞུགས་པ་ན་རིགས་པ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་དམན་
གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་དེ་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་དུ་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་ཞིང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་དེ་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། །ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་འདིའི་དགོངས་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༨༢༥་༦།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༢༣་༤།

177

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཡོད་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་མི་
སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་ཆད་སུས་ཀྱང་གསལ་པོར་བཤད་མ་ནུས་སོ། །ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་མམ་མི་སྒོམ་ཞེ་ན། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྫོགས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་དེང་སང་གི་དབུ་མ་པ་
ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམ་པར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་
པར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ། སློབ་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་
གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ།1 གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཊཱིཀ་

ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས་ཐེག་
དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།2འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༨་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༡༩་༦།

178

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།1ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ། །དགེ་སློང་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སླུ་བའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་གོ། ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་འདུས་བྱས་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་
དུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། འདུས་བྱས་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར།2བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། སྟོང་ཉིད་
ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་སྟོང་
ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། དེས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་
མེད་པར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།3ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཀྱེ་ཀྱེ་གོའུ་ཏ་མ་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་སམ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་སམ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་ཀྱང་མ་བྱས།
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་སམ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་
ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། དེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཀ་ཏ་ཡ་ན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ༡༠༦༦་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེར་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༡༩་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ།༡༡༦༥་༥།

179

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།1བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད། །ཀ་ཏ་ཡ་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་གཉིས་ལ་གནས་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚིག་གསལ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ།2ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་ཡང་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
ཉམས་ལེན་སོགས་མ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་མ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་
བ་ལུང་ལས། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་སྐྱེས་རབས་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བཤད་པའི་
སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ངོར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༡༡༩༧་༡༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ།༣༢༤་༣།

180

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་དེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ངོར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ངོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།1ཐེག་པ་
ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ངོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ།2གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རང་འགྲེལ་ལས།3ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་

པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ངོར་དྲངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་དང་། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ངོར་འདྲེན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་ས་འོག་གི་གཏེར་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་བོས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་ནག་གི་རྩོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྩོད་པ་ནི།
ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདེན་
འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།4གཟུང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༩༦ སྐྱེས་རབས་གེ །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ།རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༣་༡༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦།སྐྱེས་རབས་གེ །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ།རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༣༢༣་༡༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠།དབུ་མ་འ།དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༡༦་༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེས་ཕྱིན་ཀ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༡༡་༧།

181

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་

གྱིས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་དང་།1ཉོན་མོངས་ཤེས་
བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་

བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཕྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་
དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྤོང་ནུས་པ་དང་། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས། གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་ནུས་ཀྱང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་ན་དེ་ནས་གཞི་གཞན་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་
ལྷས།2གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་འདི་ལྟར་དུ་འཆད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ཟབ་
མོའི་ལམ་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༤༩། ཤེས་ཕྱིན་ཀ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན།མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༡༣་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ།ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་སྦྱར་དུ་དྲངས། ༨༦༩་༡༥།

182

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུངས་པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །
གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟ་བ་
རབ་དབུ་མའི་ལྟ་བ། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྟ་བ་འབྲིང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ། ཐེག་ཆུང་ལ་ལྟ་
བ་ཐ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བའི་ལྟ་བ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་
འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་ཡིན་
ཡང་། སྐབས་འདིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་དབང་པོའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མྱུར་དུ་གཏིང་དཔོག་མི་དཔོག་གི་སྒོ་ནས་དབང་པོའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ཁ་

ཅིག་ཏུ་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།1ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
བརྗོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསེར་འཕྲེང་ལྟར་ན།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེས་ཕྱིན་ཀ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༧་༧།

183

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རིགས་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་ལན་དང་། རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩོད་ལན་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི།1སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟན་

ཅིང་།2འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་
གྱི་ཆོས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད། ཇི་ལྟར་རྩོད་ན། ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག ། །ཆོས་དབྱིངས་ལ་

ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད། དེ་ལྟར་ཡང་། རྩ་བ་ལས། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས།3དེ་ལྟར་ནའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་སོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །ཞེས་རིགས་ནི་ཐ་དད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་དེའི་
ལན་ནི། རྩ་བར། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
བརྗོད། །ཅེས་དང་། དོན་གསལ་ལས།4དཔེར་ན། འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་མེ་ལྕེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་སྦྲང་རྩི་དང་ལི་ཁར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩།ཤེས་ཕྱིན་ཀ།རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན།མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༤་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩།ཤེས་ཕྱིན་ཀ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན།མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༧་༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེས་ཕྱིན་ཀ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང། ༡༣༧་༡༢།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།༢༣༢་༡༥།

184

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལས་ཀྱང་།1དཔེར་ན་འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། བརྟེན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་རྟེན་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་རྩོད་ལན་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཉི་སྣང་ལས།2དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་

བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟན་པ་ལ་

རྩོད། ཇི་ལྟར་རྩོད་ན་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག །ཆོས་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་
ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།3དེ་ལྟར་ཡང་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས།4དེའི་ཚེ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡།ཤེར་ཕྱིན་ཆ།སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།རྒྱན་སྣང་།༡༠༠༤་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༤༩།ཤེས་ཕྱིན་ཀ།འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ།ཉི་སྣང་།༡༣༦་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༤༩།ཤེས་ཕྱིན་ཀ།འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ།ཉི་སྣང་།༡༣༧་༨།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེར་བསྡུར་མ།༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ།སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༠༠༣་༡༤།

185

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས།1འོ་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཞེས་གསུངས། རྩོད་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། ཉི་སྣང་ལས།2ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འདིར་ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་། ཞེས་
དང་། རྒྱན་སྣང་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས།3ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་
ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་

བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་
ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་
ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༢།ཤེར་ཕྱིན་ཇ།སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།འགྲེལ་ཆུང་།༢༣༢་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༤༩།ཤེས་ཕྱིན་ཀ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ།ཉི་སྣང་།༡༣༧་༡༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆུང་། ༢༣༢་༡༠།

186

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དག་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་

དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་
ཅིག །རྩ་བའི་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་
ཁྱབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཙམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྩ་བའི་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི1་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་

བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མི་
ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་
གང་ཟག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐོབ་
པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༧༤་བ་༤་དེ་ཕྱིར། ཏ་༦༩་ན་༡་དེ་ཕྱིར།

187

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་སྲེག་པའི་མེའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
མཐའ་བཅད་པ་དང་།1གཞུང་དོན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག །ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་
བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་
ལས།2ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་

ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱིས་སྤོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ངོ་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་

བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །འདིར་མ་

1 ས་བཅད་གཉིས་པ་འདི་འོག་ཏུ་མི་གསལ་ཡང་མཐའ་བཅད་པ་དང་མཉམ་དུ་གཞུང་དོན་ལ་དོགས་གཅོད་རྒྱས་པར་གནང་འདུག་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟུར་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་སྙམ།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༣༧་༣།

188

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁྱབ་སྟེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཞིག3་མེད་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྤང་
བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། དེ་འདྲའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་མེད་བསྒོམ་4བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་

3 ག་༧༥་ན་༥་བསྒྱུར་བ་ཅིག །ཏ་༦༩་བ་༡་བསྒྱུར་བ་ཅིག །
4 ག་༧༥་བ་༢་སྒོམ། ཏ་༦༩་བ་༥་སྒོམ།

189

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྒོམ་1བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་
བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ།
དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
བསྒོམ་2བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
རང་ལུགས་ནི། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། དེས་དེ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དེ། དེས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

1 ག་༧༥་བ་༤་སྒོམ། ཏ་༦༩་བ་༧་སྒོམ།
2 ག་༧༥་བ་༦་སྒོམ། ཏ་༧༠་ན་༢་སྒོམ།

190

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ།
དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་

པ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་
སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད། ཉོན་སྒྲིབ་

ཀྱང་མེད། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲིབ་པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་སྤངས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་

191

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འཐད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དང་བཅས་པ་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཞེས་གསུང་། དེ་འདྲའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
ཐོགས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཆགས་ཐོགས་དམན་
གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།1ཇི་ལྟ་
ཇི་སྙེད་ནང་གིས་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བ་དེ། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།2འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །སྤྱིར་སྒོམ་སྤང་ལ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ། འབྲིང་

སྐོར་གསུམ། ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་ལ། ཆེ་འབྲིང་དྲུག་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཆུང་ངུ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༤། 2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༣༧་༡༣།

192

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་
དེ། དེ་ལྟར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ཡང་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་ས་

གཉིས་པ་ནས། བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང་བས་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་སྤངས་པར་ཐལ། སྒོམ་སྤང་
ཉོན་མོངས་དེ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ་དགུ་

ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དྲུག་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྤོང་། ས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༣༦་༥།

193

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་ཐེབས་དང་པོ་དེས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་བྱེད།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་
ལ་སྤོང་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེས་དེ་གསུམ་གའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བཀག་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་འབྱེད་ཅིང་། ཆུང་ངུ་ལ་སྐོར་གསུམ་དུ་མི་འབྱེད་པར། གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལ་སྤོང་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་འབྱེད་ཅིང་།
དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་ཐེབས་དང་པོས་ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་སྤོང་།

194

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་པས་ཆུང་ངུའི་འབྲིང་སྤོང་། གསུམ་པས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྤོང་བ་ཡིན། ཞེས་
གསུང་། འོ་ན། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་མ་

ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་སོ། །
ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་ཡང་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

195

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཡང་མ་ཐོབ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་

པ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མི་སློབ་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་

སྤངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དགྲ་
བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་
སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་

196

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མི་སློབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་མི་སློབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤོང་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་
ཉོན་སྒྲིབ་བཤད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ། དེས་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། ཉོན་སྒྲིབ་གང་

ཞིག །གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། རང་རྒྱུ1་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ། དེས་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། གཉིས་པ་

1 ག་༧༨་བ་༦་རང་རྒྱུད། ཏ་༧༢་བ་༦་རང་རྒྱུད།

197

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ནི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། ས་བོན་
གྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཆའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཀུན་བརྟགས་

དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་དེ། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤོང་བ་ལ།
ཉོན་སྒྲིབ་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤོང་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་དམན་
གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་རྩོམ་ཞིང་། ཐེག་
དམན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་

198

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་
མགོ་རྩོམ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ།

གཉིས་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་རྩོམ་ཞིང་། རྣམ་
མཁྱེན་ཐོབ་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་སྟེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་མ་
ཐོབ་བར་དུ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་དེའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་འགག་1པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་འགགས་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་ས་བོན་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་མེད་མོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མེད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་མཚན་

1 ག་༧༩་བ་༣་འགགས། ཏ་༧༣་བ་༢་འགགས།

199

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་ན་དེ་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་1བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ང་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། རྟོག་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་རང་
ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའམ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་
གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དང་པོ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

1 ག་༧༩་བ་༦་གྱུར། ཏ་༧༣་བ་༥་གྱུར།

200

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་
བའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཕྲ་མོ་དང་། ལས་འབྲས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ལ་རྨོངས་པའི་སེམས་བྱུང་རྨོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བཀག་ནས་ཁོང་རང་གི་ལུགས་ལ། རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་

ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་བསྟན་ཏེ། འདི་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་

གིས་དགྲ་བཅོམ་པས་ལུས་ཀྱིས་སྤྲེའུ་ལྟར་མཆོང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་། ཞེ་སྡང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་ལ་དམང་མོ་ཟེར་བའི་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྤང་བྱར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ། རང་རྒྱུ་2བདེན་འཛིན་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་

གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༨༩༥་༡༤།
2 ག་༨༠་བ་༢་རང་རྒྱུད། ཏ་༧༤་བ་༡་རང་རྒྱུ།

201

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1
དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པས་
སྤྲེའུ་ལྟར་མཆོང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཞེ་སྡང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་ལ་དམང་མོ་ཟེར་བའི་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྒྲིབ་པར་

དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་དགྲ་
བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2 སངས་མ་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་
པས་ཞེས་དང་།3དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་རྗེས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་རེས་འཇོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༢་༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༢་༥།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༣་༢།

202

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་གཅོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་དང་། ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་3ཡང་མེད། དེ་དང་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་4ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན5་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན6་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་རྨོངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་

སླ། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཉོན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༨༤་༡༧།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༢་༣།
3 ག་༨༡་ན་༣་འཐུན། ཏ་༧༥་ན་༢་འཐུན།
4 ག་༨༡་ན་༣་འཐུན། ཏ་༧༥་ན་༢་འཐུན།
5 ག་༨༡་ན་༣་འཐུན། ཏ་༧༥་ན་༢་འཐུན།
6 ག་༨༡་ན་༣་འཐུན། ཏ་༧༥་ན་༢་འཐུན།

203

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1
དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་མི་མཐུན2་ཕྱོགས་དང་། དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མངོན་གྱུར་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་། རང་རྒྱུ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་དུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས།
ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།3རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༤༥་༤།
2 ག་༨༡་ན་༦་འཐུན། ཏ་༧༥་ན་༥་འཐུན།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༦༥་༥།

204

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལ་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཤེས་ཤིང་། ཞེས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བས་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། བདེན་སྣང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་བདེན་འཛིན་
གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་བདེན་སྣང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རང་ལུགས་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་བསྟན། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་
སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་བསྟན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡང་སྒྲས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་མ་ཟད།
དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུར་ཡང་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཀྱི་དབང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པས་ལུས་ཀྱིས་སྤྲེའུ་ལྟར་མཆོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ངག་གི་
གནས་ངན་ལེན་ནི། ཞེ་སྡང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པས་གཞན་ལ་དམང་མོ2་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི། ཤེས་བྱའི་ཆ་ཕྲ་མོ་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་བློ་མི་གསལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་རང་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༨༩༥་༡༤།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༢་༢། གཞན་ལ་རྨངས་མོ།

205

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གི་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་

ཡུན་རིང་དུ་བལྟས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་
བའི་ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་
པའི་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ས་བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ས་
བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་
མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། མ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ན་དེ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་སྣང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་

ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ། །དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་

དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་

206

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་

ཅན་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་
ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་མི་ནུས་ཏེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས།1ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་། །རྒྱ་མཚོ་མ་བསྐམས་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྔོས་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་པ་དང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་།2དངུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྣང་བ་ཞེས་པ་སྲང་གཅིག་གིས། ལྕགས་སྲང་སྟོང་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཀྱང་། ལྕགས་དེས་དེ་ཅུང་ཟད་ཟད་པར་བྱ་མི་ནུས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤། དབུ་མ་ཁི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༢༡༦་༡༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤། དབུ་མ་ཁི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༢༤༣་༦།

207

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པ་དཔེར་མཛད་ནས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩས་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་ཚུར་ལ་འཇོམས་མི་ནུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་
པའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པའི་དགེ་རྩའི་འབྲས་བུ་ལ་ཅི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་
པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་མི་ནུས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནུས་པར་ཐལ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1 དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས། མྱུར་པོར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག2་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྲོས་ན། ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་

བསྐལ་པར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་མི་ནུས་པར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༢༧་ན་༦།
2 ག་༨༣་ན་༣་ཅིག །ཏ་༧༧་ན་༡་ཅིག །

208

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཁོང་ཁྲོས་རང་གི་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་
འབྲས་བུ་ཐག་སྲིང་བ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་གཏན་མེད་དུ་
བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩའི་ས་བོན་འཇོམས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང། དེ་འགོག་པ་ལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྦྱངས་པའི་དགེ་2བ་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མིན་ཡང་། ད་གཟོད་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་
དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལོག་ལྟ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ནའང་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ལོག་ལྟ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། དེས་ལོག་ལྟའི་ས་བོན་མ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩའི་ས་བོན་མ་བཅོམ་ན་དགེ་རྩའི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱིན་ངེས་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་སྲིད་པར་ཐལ། དེས་ངན་སོང་གི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༣༡་༥།
2 ག་༨༣་ན་༦་དགེ་བ། ཏ་༧༧་ན་༤་དགེ་བ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཊཱིཀ་ཆེན་༡༣༡་༥་ལས། མི་དགེ་བ།

209

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱུང་སྲིད་པར་ཐལ། དེས་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་མ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ན། རང་ལས་སྟོབས་ཆུང་བའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་ལས་སྟོབས་ཆུང་བའི་དགེ་རྩའི་ནུས་པ་ཐག་སྲིང་ནུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་དོན་དགེ་རྩའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཐག་སྲིང་བ་

ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་
དྲངས་པ་ལས།1ལས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལྕི་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་
གང་། །སྔོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམ་སྨིན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་དོན། ཁོང་ཁྲོས་རང་གི་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩའི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་གཏན་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དགེ་བ་འཇོམས་པ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་གྱི། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལ་
གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཟད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བཤད་པའི་གང་གནོད་པ་བྱས་ཚོད་དེ་སླར་སྨིན་མི་ནུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཁུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ༩༠༨་༢༠། 2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༣༢་བ་༥།

210

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རང་ལུགས་ལ། གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ངོས་བཟུང་བ།
དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་
བཅོམ་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཁོང་ཁྲོའི་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ཡིན་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་སྟེ།
རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་སྔར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པ་
ལས་སྐྱེས་པ་འཇོམས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།2སྦྱིན་དང་

བདེར་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། སྟོབས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། སྟོབས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་ན། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།3གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལ། ངེས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༤༠་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག །༩༨༠་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༤༠་༡༠།

211

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྱུར་པ་དང་བདེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་སྔར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པ་
ལས་སྐྱེས་པ་འཇོམས་པར་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཞེས་དང་། རྩ་བར་ཡང་། གང་ཕྱིར་

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། སྟོབས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་རྣམས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་
སློབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡུད་པ་ལས།1ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་རྩོད་པ་རྩོམ་བྱེད་ན། །ཐ་བ་སྐྱོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་
གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།2བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེར་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ །བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡུད་པ། ༣༣་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག །༩༨༠་༥།

212

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་ཁྲོས་ན་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཕྱག་བྱས་པའི་དགེ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ནོན་པའི་ས་གཞི་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
བའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་བསགས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་རྩ་དེ་ཡང་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྲབས་པ་དང་། བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་1མདོ་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།2དགེ་སློང་དག །དགེ་སློང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། སེམས་
དང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། བཙུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དགེ་སློང་དག །དགེ་སློང་འདིས་ཅི་ཙམ་ནོན་པའི་འོག་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ན། བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དུ། དགེ་སློང་འདིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་
འཁོར། དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་བསྲབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡུན་རིང་པོར་འབྱུང་འགྱུར་ཐུང་ངུར་བྱས་པ་དང་། ཆེན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་

1 ག་༨༤་བ་༧་སྨྲ་བའི་མདོ། ཏ་༧༨་བ་༥་སྨྲའི་མདོ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤། དབུ་མ་ཁི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༢༠༣་༢༡།

213

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཆུང་ངུར་བྱས་པ་ནི། དགེ་རྩ་དེ་བསྲབས་པ་དང་། ཟད་པ་ཆུང་ངུ་དང་། དགེ་རྩའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཕལ་ཆེར་བཅོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་སྟེ། ཟད་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་བྱང་བ་ལྟ་བུ་ཟད་པ་འབྲིང་ངོ༌། །

གསུམ་པ་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི།
དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྲོས་རང་གི་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་
འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནོད་པ་བྱས་ཚུལ་ནི་བསྲབས་པ་སོགས་གོང་གི་གསུམ་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཁ་ཅིག །ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་
སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ལ་མྱུར་པོར་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག1་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལམ་ལ་གཞི་ནས་བསླབ་དགོས་པ་དེ། དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པས་བྱང་འཕགས་ལ་ཁྲོས་ན། གཞི་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་བསླབ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་གི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ངག་དོན་ནི། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲོ་སྒོ་དུ་མ་ནས་
འགོག་རིགས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་ན་ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་རྩ་

1 ག་༨༥་ན་༦་ཅིག །ཏ་༧༩་ན་༣་ཅིག །

214

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཇོམས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ།
འབྲེལ་ནི་བྱང་སེམས་ས་ལྔ་པ་བ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་

བླངས་པ་ལས་ས་གོང་མ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་། ས་དྲུག་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཐོབ་ཅེ་ན། ཐོག་མར་སའི་ངེས་ཚིག་དང་། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་
ཅེས་འཆད་པ་ལ། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་བསྟན་
བཅོས་འདིར་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་ན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འཆད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད། དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྣང་བ་

གསལ་བྱས་པ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད། དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །ཞེས་འཆད་ན། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་ལྔ་པ་མན་ཆད་དུ་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྦྱིན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་

བགྲོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་རག་ལས་པའི་

215

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཕྱིར། ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། འདི་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས1། །ཞེས་འཆད་ན། ས་དྲུག་པ་བས་གཟིགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདྲི་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་ལ་འདྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་ཅིག་ཅེ་ན། ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པ་ཡང་དཀའ་བའི་ཕྱིར། རང་དབང་དུ་ལུང་གི་དགོངས་པ་འཆད་མི་ནུས་ལ། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་
ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོ་ན་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ངོས་འཛིན་པ་ལ།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པས་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་གི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་སྔར་བཤད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ལམ་གོང་མ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་

1 ག་༨༥་བ་༧་དེ། ཏ་༧༩་བ་༥་དེ།

216

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རིམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དེས1་སྟོང་ཉིད་ཉན་པའི་ཕྱིར་

དུ་བསྐུལ་རིགས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིར་ས་དྲུག་པ་བས་གཟིགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་ཚུལ།
ལུང་གི་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། དེས་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ།
ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས།2ས་ལྔ་པ་བ་དེ་ས་དྲུག་
པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་

1 ག་༨༦་ན་༥་དེ། ཏ་༨༠་ན་༢་དེ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་པོ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ༤༦༨་༡༥།

217

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ན། རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་མཉམ་ཉིད་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ།
སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་བདུན་དང་། བླང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་སོགས་གཅིག་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པས་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཉམ་ཉིད་བཅུའི་དང་པོ་ནི། སྔོ་སེར་ལས་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་མི་འདྲ་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་། གཞན་བརྒྱད་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་
པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྟན་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་གསུམ་པ་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་གསུམ་པའོ། །མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེ།
འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་མཉམ་པ་

218

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་པ་དང་། དངོས་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་1གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་
གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་ལྔ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་མདོར་བསྟན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་དྲུག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་མདོར་བསྟན་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་ཉིད་བདུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བླང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ། མཉམ་ཉིད་བརྒྱད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་དེ་མཉམ་ཉིད་དགུ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་དེ་མཉམ་ཉིད་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །
འདིའི་མིག་ཡོར་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་གཟུགས་བརྙན་དང་། མིག་ཡོར་མི་
འགལ་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར།2 གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྒྱན་སྣང་དུ3་མིག་ཡོར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

1 ག་༨༧་ན་༡་གྱི། ཏ་༨༠་བ་༥་གྱི།
2 དཔེ་བསྡུར་མ་བཀའ། ༢༨། ཉི་ཁྲི་ཨ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། ༣༢་༡༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༣༡༨་༡༧།

219

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སྐབས་འདིར་གཟུགས་བརྙན་དང་མིག་ཡོར་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་མིག་ཡོར་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན1་སྐྱེས་བུའི་
ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལ་བྱེད་པའམ། གནོད་འཇོམས་ཆུང་བ་ལས།2རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་
ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་ལ་མིག་ཡོར་ཞེས་བཤད་པས་དེ་ལ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་ལས།3བག་འདྲིའི་རྩེ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་སྣང་བ་ལ་མིག་ཡོར་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི།
སྔར་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།4དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སླ་བར་དགོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ར། ཛ་ཡ་ཨཱ་ནན་ད། འགྲེལ་བཤད། ༢༨༨་༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༤། ཤེས་ཕྱིན་ན། གནོད་འཇོམས་ཆུང་བ། ༦༥༣་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། སློབ་དཔོན་དགེ་བསྙེན་བཙུན་པ། བཤད་སྦྱར། ༦༠༣་༨།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༦༤་༥།

220

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་པ་ནས། རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་སྔར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་

རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེས་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི། བདག་མེད་འདིས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་
ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ།
དེ་ཡང་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་རྟོགས་དཀའ་སླའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་
འགོག་དཀའ་ཞིང་། དེ་ཁེགས་ན་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞར་ལ་

ཁེགས་པས། ཐོག་མར་ཕུང་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། དེ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བས་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་

འདོད་པས། བསྟན་བཅོས་འདིར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་ཐོག་མར་
གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་ལ། འདི་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་

221

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བཅའ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་གསུངས།
དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།1 འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་
གྱི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་དངོས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཅེས་ངེས་པར་སྨོས་
དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་
ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་
ངེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པས།
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ས་བཅད་ནོར་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་མ་འཛིན་ཅིག །
དེས་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ།
དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༦༤་༡༥།

222

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་
པ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་པས་འཆད། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གང་གིས་སྤྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་

འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སོ་

223

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་᪠ᩖᨑᩏས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
རང་འགྲེལ་ལས།1བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་དྲུག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་

ནི། འགོག་པ་འཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་འཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་

ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་འཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ།

གཞན་ཡང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་འཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱིས་བསྡུས་པའི་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༥༨་༤།

224

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།1དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་

གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་

ལུགས་ལ་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་ནི། ས་དྲུག་པའི་སྔ་རོལ་ས་ལྔ་པ་མན་ཆད་དུ་འདིར་བསྟན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་མི་ཐོབ་སྟེ། ས་ལྔ་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེར་
ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་རང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་དང་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་སྲིད་རྩེ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འོ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་

འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ས་དྲུག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་རྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་རྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༨། ཉི་ཁྲི་ཨ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༠༧་༡༨།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༤༨་༢།

225

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།1དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་རྗོད་དེ་འདིར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྒྲ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། འགོག་སྙོམས་འཐོབ་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།

འགོག་སྙོམས་འཐོབ་པ་ལ་འདས་ལམ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་2འཇུག་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། ས་
དྲུག་པར་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སློབ་
ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་དེ། དེ་ན་སྦྱིན་

པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིབ་

གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་

ཡིན་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།3ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ན་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་ཕ་རོལ་འདིར་ཕྱིན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྦྱར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན། སློབ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༨༥༤་༨།
2 ག་༨༩་བ་༥་ཀྱི། ཏ་༨༣་བ་༡་ཀྱི།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༢༤་༡༨།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༠༤་༡།

226

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ལམ་ན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས།5དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་མམ་ངོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་

སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་རུང་ལ་ཕར་ཕྱིན་དུ་འཇོག་པའི་ཕ་རོལ་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།6ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་7

པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སློབ་ལམ་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་
བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་ཡིན་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་
གཏོང་པོས་སྟོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་

5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༢༤་༡༡།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༢༤་༢༠།
7 ག་༩༠་ན་༤་རིགས། ཏ་༨༣་བ་༧་རིགས།

227

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་

གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་དོན་སྔར་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །འགོག་
སྙོམས་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀས་འགོག་སྙོམས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་སྙོམས་ཤིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འགོག་སྙོམས་ལ་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྙོམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགོག་སྙོམས་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྲ་
མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་དྲུག་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་མདོ་ནས་འགོག་སྙོམས་སུ་བཤད་པས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྙོམས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འགོག་སྙོམས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་འཇིག་ལྟ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པར་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ། །
ཁ་ཅིག །འགོག་སྙོམས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༤༨་༢།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༡༠་༡།

228

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་དེ་
ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་།བྱང་འཕགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་
པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བདག་གི་བླ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །དོགས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཡར་འོང་ཐོད་རྒལ་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡར་འོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྤེལ་གཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་དང་
སྤེལ་ཆོས་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤེལ་གཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་དེ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡར་འོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་འགོག་པ་དང་མར་འོང་ཐོད་རྒལ་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞིའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གསུང་བ་ལ་ལན་ཇི་འདེབས་གཟིགས་ཤིག །

229

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།
དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་
སྤྱིར་བཤད་པ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་

དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ།
དེས་ན་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ།
རྩོད་ཟློག་ལས།1ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པ་ཡི། །བུད་མེད་ལ་ནི་བུད་མེད་སྙམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །འགོག་བྱེད་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དུ་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ཞིག་སྤྲུལ་ནས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་བཞིན་དུ། བདེན་མེད་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟོང་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་
འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར།2ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩོད་ཟློག །༧༦་༢༠
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༨༤༡་༡།

230

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་། དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་ཡང་།1ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། ལོག་རྟོག་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
སྐབས་འདིར་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཅད་ན། ལམ་རིམ་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་
གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་གསུང་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་

རིགས་པའི་དགག་བྱར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།

སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་།2ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐུར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ།
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ༡༣༧་༤།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༥༠༢་༢།

231

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འོ་ན། ལམ་རིམ་ལས།1དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་ཡོད་ན་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ལམ་རིམ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བལྟས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་
པར་ལམ་རིམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། སྟོང་ཐུན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱུ་གུ་བདེན་
མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ། རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ།
རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མྱུ་གུ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་མེད་པ་མྱུ་གུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་ཡོད་པ་དེ་མྱུ་གུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་

མཚམས་དང་པོ་ལ། འཁོར་གསུམ། རྟགས་ཡང་དག་མིན་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༨༤༡་༣།

232

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་རང་རྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་བཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་ལ། བདེན་མེད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་དེའི་
དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བདེན་མེད་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན། དེ་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་

བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ནི།

བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་བཟུང་བ།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་བརྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།1 དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བཟློག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ། འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢། དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ། ༡༣༤༧་༡༢།

233

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྫུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
འདིའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནས། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས། དེ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་
ཞེས་བསྟན། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་དྲངས་པ་ནི། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལས་དངོས་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དང་པོས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བསྟན། ཚིག་རྐང་གཉིས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན། ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་བློ་ཀུན་རྫོབ་པར་བསྟན། དེ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། བདེན་འཛིན་
གྱིས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་རྫུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བསྟན། དེ་ཡང་

234

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་བསྟན།
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་གང་ཞེ་ན། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་
དག་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་བདེན་འཛིན་དུ་བསྟན།
དེས་ན་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་རྗེ་
ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
ཏེ།1ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་།2ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན3་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱོད་4པ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།5དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢། དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས། ༧༥༥་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢། དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས། ༧༥༧་༧།
3 ག་༩༣་ན་༥་ཞེན། ཏ་༨༧་ན་༢་ཞེན། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། བདེན་གཉིས། ༧༥༧་༧། སྣང་བཞིན། ཞེས་གསལ།
4 ག་༩༣་ན་༦་དཔྱོད། ཏ་༨༧་ན་༢་དཔྱད།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢། དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི། དབུ་མ་སྣང་བ། ༡༣༥༠་༡༤།

235

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རིག་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རིག་ངོར་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རིག་ངོར་མེད་པ་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་
འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
བློ་དོན་དམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དོན་དམ་སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བློ་དོན་དམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བློ་ལ་
སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་

236

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཡང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་འདྲའི་བློས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་རྣམས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྣང་བའི་ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་། དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་།
ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རིག་ངོར་མེད་པར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཆ་1པ་སོགས་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པ་བདེན་གྲུབ་

1 ག་༩༤་ན་༣་ཆྭ་བ། ཏ་༧༧་བ་༦་ཆྭ་བ།

237

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་ལུང་དེས་མ་བསྟན་ཅིང་། ལུང་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་གཤིས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་དེ་གཤིས་ལུགས་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མི་འགལ་བའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་
ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཉིད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པར་བསྟན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་ཉེ་བར་འདུག་པས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལ་འབྲུ་སྣོན་ཚུལ་ལེགས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་རྫུན་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལུགས་ འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་སྒྱུ་མའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྔགས་པས་དེ་བཤད་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་
གྱིས་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ། སྒྱུ་མ་མཁན་དང་སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་

མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་མ་བསླད་པར་
གནས་དེར་ཕྱིས་སླེབས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྣང་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་
ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་ཞེན་པ་མེད། གཉིས་པ་ལ་རྡེའུ་

238

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ཐག་པ་སྦྲུལ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྦྲུལ་མིན་
ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་2རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་

སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་ཞེས་བྱར་མི་རུང་གི། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་ཡང་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་
སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྡེའུ་ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ཐལ། རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལས་བཞད་གད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྩ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་རྟ་གླང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༦༩་༤།
2 ག་༩༤་བ་༣་ངོ་བོར། ཏ་༨༨་ན་༦་ངོ་བོར།

239

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱིས་བཟློག་
པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །
འོ་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞིའི་རྡེའུ་ཤིང་དེ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ་སྒྱུ་
མའི་སྤྲུལ་གཞིའི་རྡེའུ་ཤིང་དེ་རྟ་གླང་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །
ཁོ་ན་རེ། རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞིའི་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པར་གསལ་ལོ། །སྐབས་འདིར་
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འཇོག་པ་དང་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤོང་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

240

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་དཔེ་དང་དོན་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི།
སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་
སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྲ་མོར་འཇོག །སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་
གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་
བ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ན།
མྱུ་གུ་རང་ངོས་ནས་ས་བོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་རང་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་རང་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་སྙམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་སྟེ། རང་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་

241

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་མ་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་
གླང་དུ་མི་སྣང་ཞིང་། དེས་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་མི་ཞེན་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཁ་

ཅིག །སྒྱུ་མའི་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་དུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་བུམ་པར་སྣང་ཡང་བུམ་པ་བུམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྒྱུ་མ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བའི་དོན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་བུམ་པར་ཡང་མ་གྲུབ། བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་

སྟོང་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་
ལས།1དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡང་དེར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དངོས་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁ་ཅིག །སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྱུ་མའི་རྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་སྒྱུ་མའི་རྟར་མ་གྲུབ་ཅེས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བུམ་པ་བུམ་པར་སྣང་ཡང་བུམ་པ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༧༢་༤།

242

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བུམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་འཆད་ཀྱང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ལྟར་ན་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཞིག2་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བློའི་
ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །འདིའི་དོན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཞིག3་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཞིག5་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག6་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ།7

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༧༤་༥།
2 ག་༩༦་ན་༥་ཅིག །ཏ་༩༠་ན་༡་ཅིག །
3 ག་༩༦་ན་༦་ཅིག །ཏ་༩༠་ན་༣་ཅིག །
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༧༤་༥།
5 ག་༩༦་ན་༧་ཅིག །ཏ་༩༠་ན་༣་ཅིག །
6 ག་༩༦་ན་༧་ཅིག །ཏ་༩༠་ན་༤་ཅིག །
7 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༧༤་༦།

243

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བློའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་1

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ནི།
ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་གཉིས།

ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་དང་།
དེ་ལས་ཟློག་སྟེ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།2 སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་དང་། ངན་སོང་གི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།3འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་

1 ག་༩༦་བ་༡་གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས། ཏ་༩༠་ན་༤་གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས། གོང་གི་ས་བཅད་ལྟར་ན་གསུམ་པ་
ཡིན་ནམ་བརྟག །
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༣། དཀོན་བརྩེགས་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ༣༥༨་༡༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། ༥༤་༡༩།

244

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཐད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།1རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལས། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།2རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྡོགས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་ཆགས་སོགས་
ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དེས་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་བཤད་ན་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བ་ནམ་ཟེའུ་ཟེའི་དུས་སུ་ཐག་ཁྲ་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་གི་སྦྲུལ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐག་ཁྲ་རང་ངོས་ནས་
སྦྲུལ་དུ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མེད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་ཐག་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བ་ན་ང་དེ་རྟོག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཕུང་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ངའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ངའི་མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། ༨༠༠་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་ཡ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། ༡༢༤༩་༡༧།

245

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།1སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་གསུངས། ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་པར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། དེ་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་
གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། དེ་མིག་སྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། དགག་བྱ་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།2དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་3མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་
མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་4དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།5སྐྱེས་བུ་ཁམས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༢༩༥་༡༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་ཡ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ། ༡༣༨༡་༡༦།
3 ག་༩༧་ན་༦་རགས། ཏ་༩༡་ན་༢་རག །
4 ག་༩༧་ན་༦་གིས། ཏ་༩༡་ན་༢་གིས།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ༢༩༥་༡༤།

246

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་
ཀྱང་།1ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་
སྦྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་།2བདག་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིག་ལྟའི་དོགས་གཅོད་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ནི།
བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་
མགོ་སྙོམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་རྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་རྫོགས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥། མདོ་སྡེ་ད། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ༡༠༦་༡༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་སྡུད་པ། ༧་༣།

247

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཚོར་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་
གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་དཀའ་སླ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་
མའི་གཏན་ཚིགས། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་
མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོར།1བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་གསུངས། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་ལས་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༣་༦།

248

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།1འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི། །ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་
སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་

2

འགྲེལ་པར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།
དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་རྗོད་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས།3དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
འདིའི་དོན་ལ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༦༤་༡༥།
2 ག་༩༨་ན་༦་ཀྱིས། ཏ་༩༢་ན་༢་ཀྱིས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ། ༤༥༡་༩།

249

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན།
སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

གྲངས་ཅན་ལ་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན། དེ་ཡང་བསྡུ་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
དེ་མི་འཐད་དེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཐ་

སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དང་པོའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ངག་འདིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།1དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༥་༡༤།

250

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

དོན་བསྡུ་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་སྐབས་འདིའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ངག་འདིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཚིག་གསལ་དང་འགལ་ལོ། །
ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་

འགྱུར་ཡིན་གསུང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དང་པོ་དེའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་རང་གི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་1དགོས་པ་གང་ཞིག །མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

1 ག་༩༩་ན་༤་ཅིག །ཏ་༩༢་བ་༧་ཅིག །

251

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ།
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་དོན། གྲངས་ཅན་ན་རེ། དངོས་པོ་
རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་དེ་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ཞིང་། གསལ་ཟིན་
པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་སྔར་གྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་
འགོག་ཚུལ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱོད་ཐུག་མེད་དུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུ་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་སྐྱེ་དགག་ནུས་ལ། མི་
ནུས་ན་རང་རྒྱུད་བཀོད་ཀྱང་མི་ནུས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་མི་དགོས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་ཐལ་འགྱུར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བསྟན་པ་
མ་དགོངས་པར། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༧་༢།

252

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་པར་དགོངས་ནས་འོག་ནས་བཤད་པའི་སྐྱོན་རྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ལེགས་ལྡན་
གྱིས་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བཟློག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་རྗོད་ཚུལ་ནི།
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།2དེ་ལ་གཞན་ནི། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་
ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་

སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་

ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་།

གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༩་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༤་༡༨།

253

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ།
འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་གསལ་
བའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་མི་གསལ་བ་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་རྗོད་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀའི་
གླགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གླགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། སྐབས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ངག་དེའི་
དངོས་ཟིན་ལས་བཟློག་དགོས་པས་གླགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་སྐྱེ་
བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་དགག་སྐབས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཟློག་དགོས་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་

254

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་ངེས་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཟློག་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ནི། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ངག་འདིའི་
དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟློག་དགོས་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་

བཟློག་དགོས་པ་གང་ཞིག །
འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་

བཅའ་ཡང་བཟློག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།1དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟློག་
དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་2བྱ་བཟློག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག །དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པའི་དོན་
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༦༦་༤།
2 ག་༡༠༠་བ་༥་སྒྲུབ། ཏ་༩༤་བ་༡་སྒྲུབ།

255

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ལ་རྟགས་བཟློག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་འདིས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།2བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དགག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར།3མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི་དེ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་

ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ངེས་པར་བཟུང་ན། བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༦་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༣་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༣་༡༨།

256

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས།1
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱའི། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་ནི་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་2འགོག་པའི་
སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས། སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་3འདྲ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།4དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཝ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། ༡༠༥༤་༡༠།
2 ག་༡༠༡་ན་༧་བསྐྱང་། ཏ་༩༥་ན་༢་བསྐྱང་།
3 ག་༡༠༡་བ་༡་དུ། ཏ་༩༥་ན་༣་དུ།

4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༦༦་༥།

257

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འོ་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་

བཟློག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་མཚུངས་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོ་ཁོ་ནས་མཐོང་བས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོའི་ལུགས་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་པ་དང་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་
གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་དོགས་པའི་གནས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་བཟློག་དོན་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བཟློག་དོན་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་འཕུལ་བ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ལ་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་ཡོད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་

258

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །སྦྱོར་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དངོས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྦྱོར་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་ནི་དངོས་སུ་བསྟན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པའི་ངག་གིས་ལྷས་སྦྱིན་

ཚོན་པོ་མཚན་མོ་ཟས་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འཁྲུལ་གཞི་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་རྗོད་གཅིག་ག་ལ་ཡོད།
ལར་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་སྲུང་གིས། །མི་ཁྱོད་ལས་མཁས་མཆོག་གཞན་མེད་ཅེས། །ལན་དུ་མར་བསྔགས་པའི་པཎྜི་ཏ། །ཁྱོད་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས། །ཁོང་རང་རྒྱུད་མཁན་པོའི་ལུགས་བསྐྱར་1བ། །དེ་ཁོ་ན་ཁོང་གིས་བཞེད་པ་ཡིན། །གཞན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པས་བདག་མི་མགུ །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

1 ག་༡༠༢་ན་༥་སྐྱར། ཏ་༩༥་བ་༧་བསྐྱར།

259

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

1

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་
རྗོད་ཚུལ་ལ།
ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་ལ་
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་ཅེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་
དེས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཤེ་ན། འདི་ལ་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེ་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྟགས་མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་དེའི་ལུགས་ལ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མིན་དགོས་ཞེས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་ངག་ལས་རྟོགས་
པར་བྱའོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་

1 གོང་དུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་ཞེས་ཚིག་དངོས་སུ་མི་སྣང་ཡང་འདི་ཡིན་ནམ་བརྟག །
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༧་ན་༡།

260

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འབྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མང་པོ་ཞིག་ལ་འདིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་ཐལ་བ་བཟློག་ལུགས་མི་བདེ་སྙམ་པའི་
ལོག་རྟོག་ཤར་འདུག་པ་དེ་ཁོ་བོས་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་མྱུ་གུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མྱུ་གུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད།

གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་མྱུ་གུ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

261

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་

བསྐྱངས་འགོག་ཚུལ་ལ། གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་1དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ལ་རྩོད། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།2དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་
རིགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད་དམ། ཐལ་
འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་
ཏེ། འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་དམ་བཅའ་ལ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་འགོག་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཚིག་གསལ་ལས།3ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས། དེའི་དོན་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
གྱིས་འགོག་མི་ནུས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་
དོན་ལས་བཟློག་པས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་བཟློག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ༤༥༡་༩།
དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་༼ཞེས་པ་ནས་༽ ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༤་༢༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༢་༣།

262

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་དོན་མངོན་པས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པ་
དང་འགལ། ཞེས་རྩོད།
དེའི་ཚུལ་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
མི་བཞེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །
གཞན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདག་ལས་ནི་མི་སྐྱེ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སླར་ཡང་གི་དོན་དགོངས་ཏེ། དེ་མ་དགོངས་ན། ཚིག་གསལ་ལས།1

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༧་༡༥།

263

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཆོས་བཟློག་པ་ལ་འཆད་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྡོག་1ཁྱབ་ཀྱི་བཟློག་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཟིན་གྱི་
རྟགས་བཟློག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཆོས་སོ་
སོར་བཟློག་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྒོལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་
ཡིན་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྩོད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནན་གྱིས་འཕུལ་ནས་

རྩོད་པར་མི་བྱེད་དམ་སྙམ་མོ། །ཞེས་གསུང། འདི་ལ་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས།2 བཟློག་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ་ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་རང་དུ་སོང་འདུག་ཅིང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་དེ་འདྲ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོན་དེ་དག་བརྗོད་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་མ་རྙེད་པར་སློབ་དཔོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་

1 ག་༡༠༤་ན་༡་བཟློག་ཁྱབ། ཏ་༩༧་བ་༢་བཟློག་ཁྱབ།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ༣༧༣་༥།

264

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་དེ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་ཁས་ལེན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་

ལས་སྐྱེ་བར་འཕུལ་བ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུའི་མཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དེ་འདྲ་འཕེན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།1 སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྐབས་ཀྱི་དོན་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བཟློག་པས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༥་༢།

265

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མྱུ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སློབ་དཔོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བཟློག་དགོས་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་བདག་སྐྱེ་བཟློག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བཤད་ཚུལ་
དེ་འདྲ་ལུང་དོན་དུ་འཆད་པ་བྱུང་དོགས་ནས། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས།1འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བཟློག་པ་མིན་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་

དང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་དོན་ནི། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གསལ་བར་ཐོན། དེའི་ཆོས་བཟློག་པས་རྟགས་གསལ་བར་ཐོན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་

ལས།2བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་ཚུལ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༦་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཝ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། ༡༠༤༥་༡༦།

266

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས། ཞེས་པ་ཡང་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་པ་ལ་འཆད་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས།1དེའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་ཆོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།

སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་བཟློག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་བཟློག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པས་སོ། །ཞེས་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་དགོས་པ་མི་
འཐད་དེ། རྟགས་ཆོས་སོ་སོར་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྗོད་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། སྤྱིར་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་མི་དགོས་ཀྱང་
སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་
དགོས་ན་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ2་ཡོད་ཚུལ་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས།3ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཝ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། ༡༠༤༥་༢༠།
2 ག་༡༠༥་ན་༦་འགྲེལ། ཏ་༩༨་བ་༧་འགྲེལ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༧་༡༥།

267

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྒྲའི་དོན་མ་དགོངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཚིག་གསལ་གྱི་དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བཟློག་དོན་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་
ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་
གྱི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་ཕ་རོལ་པོ་གྲངས་ཅན་གྱིས་1ཁས་བླངས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་2དམ་
བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སླར་ཡང་གི་དོན་དགོངས་ན། འགྲེལ་ངག་དེས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཁས་མ་བླངས་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ངོར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཁས་མ་བླངས་པར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།3ཟླ་

1 ག་༡༠༥་བ་༣་གྱི། ཏ་༩༩་ན་༣་གྱི།
2 ག་༡༠༥་བ་༣་གི། ཏ་༩༩་ན་༣་གི།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༦༩་༡།

268

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བས་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་

ཀྱང་། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བཟློག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཡང་

སྒྲའི་དོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྒྲུབ་
བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚིག་གསལ་ལས།1ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་2གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་འགྱུར་ཁྱད་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་

བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི་ཚིག་གསལ་འགྱུར་རྙིང་ལྟར་བཤད་ན་བདེ་ལ། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་འགྱུར་རྙིང་ལས།3འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་
བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་
ལས་བཟློག་པས་བཟློག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དེའི་ཆོས་གསལ་བ་ཡིན་པས་དངོས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༢་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༥་༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༢་༡། འགྱུར་རྙིང་གི་དཔེ་མ་
རྙེད།

269

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་།

སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སུན་འབྱིན་པ་འཛེར་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ངག་དེས་
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་
བཅའ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།
མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །
འོ་ན། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མྱུ་གུ་དེ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མྱུ་གུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་རང་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་

270

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱུའི་དུས་ན་རང་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་
བ་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །
ཡང་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ཉིད་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་
དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་ཚུལ་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། འགྱུར་གསར་ལས།1བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཚིག་གསལ་འགྱུར་རྙིང་དུ་2སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་བཟློག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དེའི་ཆོས་
གསལ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྱུར་ལེགས་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་དེའི་དོན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཆོས་ལས་བཟློག་པས་བཟློག་དོན་གྱི་རྟགས་
ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་རྟགས་གཉིས་གསལ་བར་ཐོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། འདི་བཤད་པ་སྔ་མ་ལས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་མི་མཐུན་པས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།3འདི་ལ་གཞན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༢་༤།
2 འགྱུར་རྙིང་གི་དཔེ་མ་རྙེད།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༤་༡༨།

271

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་
མདོར་བསྟན་ཕྱོགས་སྔར་དྲངས་ནས་རྒྱས་བཤད་མ་དྲངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཡང་སྒྲའི་དོན་
དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱོན་མེད་དེ། མདོར་བསྟན་ལ་སྐྱོན་རྗོད་དངོས་སུ་མཛད་པས་རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་པར་སོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱས་བཤད་མ་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་སྒྲའི་དོན་མ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་པར་ཐལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་
བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས།1དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་ཟིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་སྔོན་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། རྣམ་པ་དེ་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡང་སྒྲའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་། དེ་ཡང་མི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཝ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། ༡༠༤༣་ན་༡༠།

272

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་མ་དགོངས་དཔྱོད་པ་ནི། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདིའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་མ་དགོངས་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས།1རྒྱས་བཤད་དང་པོའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡང་སྒྲ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་པ་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས།

སྐབས་འདིའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་པར་ཐལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་

ཞུགས་ལ་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་གྱི་རྒྱུས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་དུ་ཡང་སྒྲའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།2ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ། འགྲེལ་པ་
ཚིག་གསལ་གྱི་རྒྱུས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་བཀག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བཤད་པ་འོང་རྒྱུར་སྣང་ཞིང་། ཞི་བ་འཚོ་དཔོན་སློབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་། ཟླ་བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་རྒྱུར་སྣང་ཡང་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙམ་ན། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་གཟིགས་ཀྱང་ཡང་
སྒྲའི་དོན་མ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཝ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། ༡༠༤༣་༡༡།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༦༡༧་༣།

273

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཞན་ཡང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།1བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དགག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།2མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི། དེ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་

མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལུང་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། འགྱུར་གསར་ལས།3བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་
སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་རྒྱ་དཔེ་ལས།4བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་དགོས་ཚུལ་བཤད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༣་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༣་༡༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༥་༢།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༩༡༥་༢།

274

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས།1བསྒྲུབ་པར་བྱ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པས་སོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་ཚུལ་ལ་འབྲུ་སྣོན་མཛད་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་ན་འགྲེལ་བཤད་དུ་འབྲུ་སྣོན་འོང་དོན་མེད་དོ། །
ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་
དགོངས་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེས་བདག་སྐྱེ་
འགོག་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་
བཅའ་ལ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ན་རེ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིས་རང་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒོལ་བས་བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལས་ལྡོག་ནས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཝ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས། ༡༠༤༥་༡༦།

275

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་
ལས་ལྡོག་ནས་དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་མྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ།
འོ་ན། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་

276

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྣམས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་གང་ལས་སྐྱེ་སྙམ་དུ་དཔྱད་པའི་མཐར་རྙེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་དག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དེ་འགལ་རྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་
སྐྱེ་བར་འདོད་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དགོངས་པར་ཐལ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་
བཞེད་པ་དེ་དགོངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།1ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྙམ་པ་མི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་གསུང་འདི་ཙམ་ལས་བརྒལ་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོག་བཟོ་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
གལ་ཏེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་མ་དགོངས་པར་
བཞེད་པ་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལྟར་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༦༡༧་༡།

277

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འགྲེལ་པ་འགོག་པའི་དགག་གཞག་མཛད་པའི་ཚེ་ཐལ་རང་མ་གྱེས་པས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་1སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་མ་དགོངས་ལ། སློབ་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མར་དགག་གཞག་མཛད་པའི་ཚེ་ཐལ་རང་གྱེས་ཟིན་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་
ལུགས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་སོང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་གྱི་རྒྱུས་

མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།2བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
སྨྲས་པ་དག་ལ་ཉེས་པ་འདི་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
མི་སྦྱོར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ངོར་

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་བཞེད་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་བཞེད་པ་དེ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ལན་

ཅི་འདུག་བསམ་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ངག་གིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་དགོངས་པར་ཐལ། དེས་འགྲེལ་ངག་འདིའི་ཡང་སྒྲའི་དོན་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱུས་མེད་པ་
1 ག་༡༠༩་ན་༤་ཀྱི། ཏ་༡༠༢་བ་༣་ཀྱི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༥་༨།

278

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས།1སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ༌། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཤིག་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱེའོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་
ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གི་རྩོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་
གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་དྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་རྩོད་པ་ན། ཅི་ཕ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བར་རྩོད་པས་ཀྱང་མི་བཟློག་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྨྱོན་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ན། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༢་༧།

279

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དེའི་དོན་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགྲེལ་ངག་
གིས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། གཞན་
གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་

ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ཅན་གྱིས་

བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ནུས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འགལ་རྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །འགལ་རྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་མི་ནུས་ཀྱི། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

གཏན་ཚིགས་ངེས་པར་འགོད་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་འགལ་རྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་

བརྟེན་ནས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་མི་ལྡོག་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
བཀོད་པས་ཀྱང་དེ་མི་ལྡོག་གོ །རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པ་ན། ཁས་ལེན་
ནང་འགལ་མཐོང་ཡང་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་དང་དབུ་མ་པ་ལྷན་ཅིག་བརྩད་1པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།2ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྨྱོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
1 ག་༡༡༠་ན་༤་རྩོད། ཏ་༡༠༣་བ་༤་རྩོད།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༢་༢༠།

280

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ངག་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་

ཚིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།1 དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བའི་བཅས་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་
མ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་འགོད་མི་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་
དགོས་ན་ཡང་འགྲེལ་ངག་དེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་
མེད་དེ།2དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་འདིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༣་༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། བུདྷ་པཱ་ལི་ཏ། ༤༥༡་༡༡།

281

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཚུལ་ཡོད་དེ།1དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི །ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པ་འདིས་འཆད། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད། དེས་ན་མདོར་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་དག་ཅེས་པ་འདིས་གཏན་ཚིགས་དང་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་མཐུན་དཔེ་གསུམ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདི་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་དེ་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པས་རྩོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། བུདྷ་པཱ་ལི་ཏ། ༤༥༡་༩།

282

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞི་ཆོས་ཅན་བསྟན། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་བསྟན། རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་ཏེ། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ་ཚིག་གསལ་ལས།1དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པའི་ཚེ། དངོས་པོ་ཞེས་པ་དང་། རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཚིག་དོར་ནས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།2 སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་
ཉེ་བར་སྦྱར་བས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞང་ཐང་སག་པ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ངག་དེས་མཐུན་དཔེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་དཔེ་སྟོན་པའི་ངག་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ངག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༥་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༥་༡༥།

283

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མ་ཏི་ཤཱི་ལ་ན་རེ། འགྲེལ་ངག་དེས་གྲངས་ཅན་གྱི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐུན་དཔེ་
སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཡན་ལག་ལྔའི་མཐའ་ཅན་གྱི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་དེས་མཐུན་དཔེ་སྟོན་པ་
གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས།1གང་དུ་
གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། །རྗེས་འགྲོ་མེད་ལ་མི་རྗོད་པ། །ལྔ་པ་དེ་ནི་དཔེར་རྗོད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ།
རང་ལུགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ཤེས་བྱེད་དུ་
འདྲེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་

རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ན། བསྟན་ཚུལ་གང་ཞེ་
ན། དཔེའི་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་ན་
མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་སྟེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན།
བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེ་བས་ན་སྒྲ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་
གོ །ཞེས་པ་དཔེ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། དཔེར་ན། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་མྱུ་གུ་བཞིན། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་མྱུ་གུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༠། ཚད་མ་ཐེ། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན། ༧༠༦་༡༨།

284

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཟིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་སྦྱོར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ནོ། །
ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཞེས་པས་དམ་བཅའ་བརྗོད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད། དེ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་མྱུ་གུ་བཞིན། ཞེས་པས། ཁྱབ་པ་དཔེ་དང་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དཔེ་བརྗོད། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་མྱུ་གུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཉེར་བསྟོད་བསྟན། དེ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་པོ་རྣམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་པས་མཇུག་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག་

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དོན་བསྡུ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་མྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས།1ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་
ནི་འདི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༥་༤།

285

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོར་བཞག་པའི་ངག་དེའི་འགྲེལ་པའི་ངག་ཡིན་ལ། ངག་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེ་བས་ན་སྒྲ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། མི་རྟག་གོ །ཞེས་པས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པས་དམ་བཅའ་རྗོད། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་རྗོད། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པས་དཔེ་རྗོད། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། ཞེས་པས་ཉེར་བསྟོད་བསྟན། དེ་བས་ན་སྒྲ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ །ཞེས་པས་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས།1ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་འཆད་པའི་ཚེ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྐྱོན་གཉིས་པ་དམ་བཅའ་ལ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་དམ་བཅའ་མ་བསལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༥་༡༧།

286

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་ལ་ནི་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་
བསལ་མི་དགོས་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་
དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན་དང་། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་མྱུ་གུ་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་འདི་ཚིག་གསལ་ལས།1གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱིས་སྨྲས་

པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྲུབ་

པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་དོགས་པའམ། གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་
ཉིད་དུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ2་རྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་
ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སུན་འབྱིན་པ་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ཟློག་དོན་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༦་༡༠།
2 ག་༡༡༢་བ་༦་ཉེས་པར་རྗེད། ཏ་༡༠༦་ན་༥་ཉེས་པ་བརྗོད།

287

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་མ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་
ལ། ཚིག་གསལ་ལས།1ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

བཞི་པ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་
ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་ངག་ལ་སྐྱོན་མེད་
པར་མ་ཟད། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་ངག་ལ་
སྐྱོན་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་མི་འཐད། ཆོས་
ཅན་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས།2གཞན་ཡང་། རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་
ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཤིག །གང་འདི་སྐད་དུ། འདིར་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༧་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༩་༡།

288

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དོན་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཚེ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནམ། ཆོས་
ཅན་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལ་སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད། ཕྱི་རྒོལ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པས་བདག་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས།1འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་ན་ཡང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མྱུ་གུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ན། བདག་གིས་མ་
བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བྱས། དུས་
ཀྱིས་མ་བསྒྱུར། ཕྲ་རགས་ལས་མ་བྱུང་། རང་བཞིན་ལས་མ་བྱུང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་ཡོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༩་༨།

289

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཤིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པའི་མུ་སྟེགས་པ་དག་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་གཉིས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཞེས་ཆོས་ཅན་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ། སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།1རང་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པའམ་གཞི་མ་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས2་དོན་དམ་པར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱི་མིག་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་
རྒོལ་གྲངས་ཅན་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚིག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༠་༡༣།
2 ག་༡༡༣་བ་༧་གི། ཏ་༡༠༧་ན་༦་གི།

290

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསལ་ལས།1གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་མི་
རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་པ་ཅན་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སོགས་
ཙམ། ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཆོས་
ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས།2ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཁྱད་

པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་འཛིན་ན་ནི། དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི། དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ན་ཡང་། བྱས་པའི་སྒྲ་འཛིན་ན་ནི་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བསྒྲུབ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༡་༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༡་༣།

291

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ལན་ནི་འདི་ལ་དོན་དགག་པ་དང་།
དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།3དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྙེད་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་
ཅན་དུ་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་རིགས་ན་མིག་སོགས་དེ་ཉིད། མིག་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དང་།
གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གྱི་གཞི་མཐུན4་ཡིན་
དགོས་པ་ལས། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༡་༡༥།
4 ག་༡༡༤་བ་༤་འཐུན། ཏ་༡༠༨་ན་༣་འཐུན།

292

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མིག་སོགས་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡང་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་
མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སློབ་དཔོན་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ལ་མིག་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མིག་སོགས་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།ཁྱོད་མིག་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ལ།
ཚིག་གསལ་ལས།1དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་སྒྲའི་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ན། དེ་
བཞིན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཆོས་
ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་མིག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༢་༡༡།

293

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སོགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་
པའི་མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དེ་ལྟར་རིགས་ཤིང་། དོན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་
བྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།1སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།2སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། དེས་
ན་དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་3པར་
བྱེད་པ་བཟློག་པ་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་མའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་པ་

ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་འབྲེལ4་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སུན་འབྱིན་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༧་༡༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༧་༡༢།
3 ག་༡༡༥་ན་༥་བསྒྲུབ། ཏ་༡༠༨་བ་༥་བསྒྲུབ།
4 ག་༡༡༥་ན་༧་འགྲེལ། ཏ་༡༠༨་བ་༦་འགྲེལ།

294

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འགྲེལ་ངག་དེ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་
པར་བྱེད་དམ། དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད། དང་པོ་
ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་
ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་

འགྲེལ་ངག་དེས་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་ཐམས་
ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་
གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པས། དངོས་ཟིན་ལས་བཟློག་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱུ་མེད་པ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་མི་
སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱོགས་གོང་མ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ། དངོས་ཟིན་གྱི་
རྟགས་བཟློག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་བཟློག་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲེལ་ངག་དེས་

295

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱུ་མེད་པ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་ཤུགས་སུ་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་1སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པའི་
དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་
རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
ཕྱོགས་གོང་མ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི།ཚིག་གསལ་ལས།2འདི་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་ཁོ་ནར་
བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དམ་བཅས་པའི་དོན་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། སུན་འབྱིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །དེས་ན་སླར་ཡང་
འབད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་

1 ག་༡༡༥་བ་༧་བ། ཏ་༡༠༩་ན་༦་བར།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༧་༡༩།

296

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། འགལ་རྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཟློག་
1ནུས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་ངག་དེས་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཞིག་2བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགོག་པའི་རིགས་པ་གོ་སླའོ། །

བཞི་པ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ།
རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱུང་ཚུལ།
དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།3སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།4འདི་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། དེ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཟློག་པ་གསལ་བ་ངག་གི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་འདི་སྐད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་

1 ག་༡༡༦་ན་༤་སྐྱེ་བཟློག །ཏ་༡༠༩་བ་༤་སྐྱེ་བཟློག །
2 ག་༡༡༦་ན་༥་ཅིག །ཏ་༡༠༩་བ་༤་ཅིག །
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༨་༡༠།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༨་༡༢།

297

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ན། བཤད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སུན་འབྱིན་པ་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་
རིགས་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པས། དངོས་ཟིན་ལས་བཟློག་པའི་དོན། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟློག་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་བཟློག་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་
རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་1བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་བཟློག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་

བཅའ་བཟློག་ནི་དགོས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་

1 ག་༡༡༦་བ་༥་སྒྲུབ། ཏ་༡༡༠་ན་༤་སྒྲུབ།

298

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྒྲུབ་ཀྱིས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།1གཞན་དག་ན་རེ། འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འགྲེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་ངེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ལོག་
རྟོག་བཟློག་ནུས་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་སོགས་ན་རེ། བདག་སྐྱེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཤིང་། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་འགོག་རིགས་མོད། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་མི་རིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བ་དང་རང་རྒྱུད་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལུགས་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས།
ཞེས་པ་ནས། མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༨་༡༩།

299

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འགོག་པ་ལ། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ།
ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་སོགས་
བཞི་ལས། འདིར་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས།
ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བརྗོད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས། ས་ལུའི་ས་བོན་
ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་དཔྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་ལས་སྔ་བའི་རྒྱུ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པར། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ལ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་

300

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཞི་གསུངས། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་
ལ། གང་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས།
དེའི་ནང་ནས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་

མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མངོན་
སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ལན་ནི། རྩོད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་
ཡུལ་དང་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་མ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེ་ཡང་མཚོན་བྱ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག །ཅེས་སོགས་རྐང་པ་
གཉིས་གསུངས། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་ཡུལ་དང་མི་
གནོད་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་རྩོད་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་

301

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

1གནོད་པ་དང་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་བ་བརྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ2། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། མཐོང་བ་བརྫུན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་
ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས།
འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་འཆད་ན། འཇིག་
རྟེན་པའི་ལོག་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ནས།
དེས་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་
གྱིས་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་

དམིགས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས།
འོ་ན། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་

ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་

1 ག་༡༡༨་ན་༡་གྱི། ཏ་༡༡༡་བ་༡་གྱི།
2 ག་༡༡༨་ན་༢་ཏེ། ཏ་༡༡༡་བ་༢་ཏེ།

302

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་སྒྲུབ་འཇུག་ན། ཉེས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་སྒྲུབ་འགོག་པ་ལ།
གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས།
འོ་ན། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་སྒྲུབ་མི་འཇུག་
ན། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྟོན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་དོན་
ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་

དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་
བཏབ་ནས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས།
གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འགོག་པ་ལ་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་
འདོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །ཞེས་སོགས་རྐང་
པ་བཞི་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་

303

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེ་ཡན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་
ལྟ་བ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་
མེད་ཀྱང་ལས་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། རྨི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ།
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་1ལ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་
ཡོད་ཉིད་མི་མཚུངས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་

1 ག་༡༡༩་ན་༢་བ། ཏ་༡༡༢་བ་༢་པ།

304

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར། །ཞེས་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་

1འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་
ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་ཤིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་
ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་
པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་
གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་དང་། རང་རིག་མི་བཞེད་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་མི་བཞེད་པ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

1 ག་༡༡༩་ན་༣་ཀྱིས། ཏ་༡༡༢་བ་༣་ཀྱིས།

305

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རྟོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ། དེའི་དབང་གིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་མེད་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་
མེད་པར་ཁས་ལེན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཡང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་། རང་རིག་མེད་
པར་ཁས་ལེན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་པས་
ཀྱང་དེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཀྱང་དེ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། ཀུན་གཞི་མེད་པ་དང་།
རང་རིག་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། ཞིག་པ་

306

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དངོས་པོ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ནོ། །
ཡང་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་དང་། རང་རིག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་
དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྙེད་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་དེའི་ཕྱིར་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ཡང་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༧༢་༥།

307

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་
དྲངས་མ་ཐག་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྣང་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་སྣང་བ་དེ་
རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། མ་འཁྲུལ་པའི1་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།2ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་
མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཐར་
ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་

1 ག་༡༢༠་བ་༢་མ་འཁྲུལ་བའི། ཏ་༡༡༤་ན་༢་མ་འཁྲུལ་བའི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༡་༡༨།

308

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དེ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།1ཟེར་ན། བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མཚན་ཉིད་
ལ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་

འདོད་ན་སླ།
གཞན་ཡང་། བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༦་༥།

309

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན། དོན་
དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞིག །དེའི་རྙེད་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་
ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་རིག་

310

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་ཐ་སྙད་པའི་
ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་

བཞིན་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་

བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་
ཤེས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པ་དེ། མ་རིག་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༣༤་༦།

311

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ལུང་གོང་མ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་
ཤེས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་

བསླད་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཁྱོད་ལོག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཁྱོད་རྫུན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེས་ཁྱོད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་

སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་
འབྱེད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

312

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ། མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་སྣང་བ་དེ་རང་ཉིད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་ནུས་པ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་1འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་
སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་ནུས་པ། ཡུལ་གྱི་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ནུས་པར་སྟོང་ཉིད་

1 ག་༡༢༢་ན་༧་འཁྲུལ་པར། ཏ་༡༡༥་བ་༧་འཁྲུལ་བར།

313

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཁྱོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྡུལ་

314

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་

འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་རང་
དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་རྣམས་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་རང་ག་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པར་སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བུམ་པར་སྣང་བ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༣༤་༣།

315

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཡུལ་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་
རང་གི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་
ལྟར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་བུམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་སྡེ་པས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་

བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འཕྲལ་གྱི་

འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་

འཁྲུལ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་

316

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དབང་པོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་

ཞུགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་

སྙད་པའི་ཚད་མས་ཁྱོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གློ་
བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་
ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཁྱོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཐོང་བ་བརྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་

317

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་
ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་
ཡོད་པར་བཞག་པའི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་
བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་
པའི་ཡུལ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་གཙོ་བོར་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་མི་ནུས་པར།
དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡོད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་
ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་བཀག1་ཟིན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༢༤་ན་༧་བཀགས། ཏ་༡༡༧་བ་༧་བཀགས།

318

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1 བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་
དོན་ལྟ་བུ་ནི། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན2་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།3དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྙེད་
པ་ལ་ནི། སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྫུན་པར་འགྲུབ་དགོས་ཤིང་། རྫུན་པར་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྔོན་དུ་བདེན་གྲུབ་ཚད་མས་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ཐབས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐབས་བྱུང་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ཉིད་ལས།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༣༤་༥།
2 ག་༡༢༤་བ་༢་འཐུན། ཏ་༡༡༨་ན་༢་འཐུན།

3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༣༤་༤།

319

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་བདེན་མེད་ཚད་མས་མ་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་
རྙེད་པ་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་དེར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༢༤་བ་༦།

320

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཞིག1་མེད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།
གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།2 དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་དོན་ལ་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
1 ག་༡༢༥་ན་༤་ཅིག །ཏ་༡༡༨་བ་༣་ཅིག །
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༨༤་༡༠།

321

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོད་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་རྫུན་པར་འགྲུབ་དགོས་ཤིང་། གཞི་
དེ་རྫུན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་བློ་ངོར་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་

ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ངོར་
བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྣང་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་བདེན་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་དེ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྣང་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་བློ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་དེའི་ངོར་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པས་གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་དེ། བདེན་འཛིན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
འཇོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།1རེ་ཤིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས2་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༨༤་༨།
2 ག་༡༢༥་བ་༧་གི། ཏ་༡༡༩་ན་༦་གི། དགོངས་གསལ། གིས།

322

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྱུ་མའི་རྡེ་ཤིང་རྟ་གླང་ཡིན་པ་དང་སྨིག་རྒྱུའི་སྟེང་གི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཉིད་ལས། སྒྱུ་མ་སྨིག་སྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
དེས་ན། རེ་ཤིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས1། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་གང་གི་ངོ་བོར་འཇོག་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ནོ། །
ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

ན། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།2གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

1 ག་༡༢༦་ན་༣་གི། ཏ་༡༡༩་བ་༣་གི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༦༨༤་༧།

323

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་ལ་བྱང་བའི་གང་
ཟག་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྫུན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རྫུན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེ་ན། རྩ་ཤེ་ལས།1འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལས་འབྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༡༩་༦།

324

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། འོངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཞིག་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞིག་པ་བུམ་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པར་ཐལ། དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་བུམ་པ་ཞིག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དང་། བུམ་པ་ཞིག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པའི་མཚན་གཞི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་
དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་དང་། ལོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕྲལ་
གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ། དང་པོ་དང་། དེས་

325

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན།
འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཁྲུལ་རྒྱུ་ནང་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་དང་། མིག་སེར་དང་། ད་དྷུ་ར་ཟོས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་། བྲག་ཕུག་སྟོང་པའི་སྒྲ་དང་། སོས་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱ་བོ་དང་ཕྲད་པ་དང་། མིག་འཁྲུལ་མཁན་གྱིས་སྦྱར་བའི་སྨན་དང་སྔགས་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་ཀྱིས་ནི་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། མིག་སེར་གྱིས་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། ད་དྷུ་ར་ཟོས་པས་ས་གཞི་གསེར་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་ཕྲད་པས་ནི་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་
འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། བྲག་ཕུག་སྟོང་པའི་སྒྲས་བྲག་ཅ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲར་སྣང་བའི་
དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། སོས་ཀའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱ་བོའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བས་ནི་སྨིག་སྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། མིག་འཁྲུལ་
མཁན་གྱིས་སྦྱར་བའི་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་ནི། རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་དབང་
ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་། གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། བདག་རྟག་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་

326

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད། གསུམ་པས་ནི། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་ཆེ་སྣང་བ་ལ་གླང་པོ་ཆེར་འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་།
འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་
པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་རྒྱུད་1བསླད་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་པ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཁྱོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པ་དེ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་

1 ག་༡༢༧་བ་༣་རྒྱུས། ཏ་༡༢༡་ན་༣་རྒྱུས།

327

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པ་དེ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག །ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་གཉིས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། དེའི་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་
བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་རྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་ཡང་ཡིན། དམ་པ་ཡང་ཡིན། བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྗོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་དམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས།1དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༣༩༧་༦།

328

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲ་བཤད་པ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་རྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པས་དེ་ལྟར་རྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་རྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏི་མུག་
རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས།
1གཉིས་པ་ལ། ཀུན་ཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྫོབ་ཅེས་པ་རྫུན་པའི་དོན་དང་། བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའོ། །གཞུང་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་

གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་
མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་
དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཟུར་
ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཁྱོད་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
1 གཉིས་པ་འདི་ས་བཅད་མིན་པ་གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ངོས་ནས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཀུན་དང་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཟུར་བཤད་ཡིན་སྙམ།

329

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁྱབ་བོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ལོག་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ངའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ངའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་
དམ་པའི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེའི་ངོར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༨་༣།

330

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཞེས་གསུང། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པའི་
ཐད་དུ་1སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྣང་ནས་མཁྱེན་
དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཁྱེན་པ་འདིའི་ལུགས་མིན་པ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ལ་མཁས་པ་
ཁ་ཅིག །དེས་དེ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་
ཤར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤར་ན་དེ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཐལ། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁོ་རང་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ།
དེས་དེ་རང་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁོ་རང་དངོས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༨་༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༨༩་༡།

331

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཁོ་ཁོ་རང་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །རང་ལུགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་སོགས་གཉིས་ཆོས་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་རང་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
དེ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་མི་དད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་
སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་ཁོ་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་

དེ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་ནང་

འགལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་
ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཁྱོད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་

332

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཐལ། དེ་ཁོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་མི་རྟག་པ་དང་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་1དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་ཡོད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་
ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་

འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེས་ན་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་ཤེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཟིགས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་རྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེས་ཕུང་

1 ག་༡༢༩་བ་༥་སྟེ། ཏ་༡༢༣་ན་༤་སྟེ།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༦༠་༡།

333

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཀྱིས་དེ་རང་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་
གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་མེད་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་དེ་མེད་པ་དེ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་

ཆེན་ལས།1ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་སོགས་རྣམས་གཟིགས་ངོ་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།2 དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར། རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་རྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་
པའི་གཟིགས་ངོར་བུམ་པ་མེད་པ་དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་
ངོར་ཕུང་སོགས་མེད་པ་དེ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༦༠་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༧༥༡་༩།

334

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བུམ་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གཟིགས་ངོར་
ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པ་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་
གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་མེད་པ་དེ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ཕུང་སོགས་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་
གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མེད་པ་དེ་ཇི་སྙེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༦༠་༣།

335

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས་པ་དེ། དེས་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།1མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྡུད་པ་ལས།2གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་རྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་
གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།3ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་གསུམ་པོ་མི་སྣང་ལ། ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་
དབང་གིས་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི

4་ཤེས་པ་བསླད་པའི་དབང་གིས་
སྣང་བ་རྣམས། དེ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་ནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༥། མདོ་སྡེ་ཞ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། ༡༦༠་༡༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡུད་པ། ༡༩་༦།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༣༤་༣།
4 ག་༡༣༡་ན་༢་གྱིས། ཏ་༡༢༤་བ་༢་གྱིས།

336

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་
གཟིགས་ངོར་ཇི་ལྟ་བ་མེད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངོར་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།1མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་ན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནས་

ལུགས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་བུམ་པ་མེད་པ་བུམ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༥༢༠་༡།

337

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །
ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་

པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་བདེན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་བདེན་མེད་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་བདེན་མེད་མ་རྙེད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་རྙེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདེན་མེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་རྙེད་པར་ཐལ། བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་བདེན་མེད་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་གང་ཟག་རྙེད་པར་ཐལ། བདེན་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རིམ་པ་ལྟར་སོང་། འདོད་ན། གང་ཟག་རྣམ་བཅད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་མཐར་རྙེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་
ཉིད་དུ་འམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །ཞེས་
བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །

338

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་གང་ཟག་རྙེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་འཚོལ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་འཚོལ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེས་གང་ཟག་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
མཐའ་བཅད་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།1དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་དང་རྒལ་པ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ཟིན་འགགས་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་ཡ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། ༡༣༣༨་༡༩།

339

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། ཞིག་པ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག །མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་གསུམ།
ཁ་ཅིག །དུས་གསུམ་ཕལ་པ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དངོས་པོ་གང་ལ་
ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འཇོག་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཐལ་ཟིན་པ་དེ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འཇོག་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་
པའམ་མ་ཕྱིན་པ་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་
ཞིག །རང་ཉིད་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འཇོག་པའི་

340

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་1པ་དེ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མྱུ་གུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མྱུ་གུའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མྱུ་གུའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གདོང་ཤར་ལ་གཏད་ནས་འགྲོ་བའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་

ལམ་རྣམས་གོམ་པ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་2པའི་
ལམ་དུ་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༣༢་བ་༣་འགག །ཏ་༡༢༦་ན་༣་འགགས།
2 ག་༡༣༣་ན་༡་འགག །ཏ་༡༢༦་བ་༡་འགག །

341

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག །ལུང་དེའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། ད་ལྟར་བ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་པར་
དམིགས་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། ད་ལྟར་བ་གཅིག་མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པར་དམིགས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། ད་ལྟར་དམིགས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན་ཁྱོད་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཇོག་ནུས་ན་དངོས་པོ་དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པར་འཇོག་ནུས་ན་དངོས་པོ་དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཇོག་པའི་ད་ལྟར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་གང་ཞིག །མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ད་ལྟར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན།1གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་རྟེན་ན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2མྱུ་གུ་
ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༢༧་༡༢། 2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༤༡༣་༦།

342

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ནའོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་རང་དུས་སུ་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག2་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་མི་དགོས་པའི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་རང་དུས་སུ་མྱུ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་དེ་མྱུ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྤྱིར་འདས་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༤༡༤་༢།
2 ག་༡༣༣་བ་༡་ཅིག ། ཏ་༡༢༦་བ་༧་ཅིག །

343

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་རྟེན་ན། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1 འོ་ན་མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་པས་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།2མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དང་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མྱུ་གུའི་
ཞིག་པ་མྱུ་གུའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་པར་ཐལ། དུ་བའི་དུས་སུ་བུད་ཤིང་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་བུད་ཤིང་
ཞིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུད་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དེ་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཞིག་པ་རྣམས་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༤༡༣་༤།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༤༡༣་༥།

344

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དེ་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་ཐལ།
དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་གང་ཞིག །མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དང་། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དུས་སུ་ཞིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དུས་སུ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་

སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས།1འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། རྒྱུ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྡད་2པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་རང་གྲུབ་
དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༡༤༡་༢༡།
2 ག་༡༣༤་ན་༧་སྡད། ཏ་༡༢༧་བ་༧་སྡད།

345

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དེ་
བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྡད་1པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །
དེའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་
དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ། མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱུ་དེ་བཅད་པ་ཙམ་མིན་གྱི། དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཅིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་
པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་གནས་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བུམ་པ་
ཞིག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་བུམ་པ་འཕེན་པར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་གནས་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་དེ་རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རང་གི་དགག་བྱ་འཕེན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེའི་དགག་བྱ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་འདས་པ་

1 ག་༡༣༤་བ་༢་སྡད། ཏ་༡༢༨་ན་༢་སྡད།

2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༩༩་ན་༥།

346

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་འགག་བཞིན་པ་མྱུ་གུའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར1། རྩ་བར་འདོད་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྐྱེས་པ་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མི་རྟག་པ་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ། དུས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་
རེ་ཤིག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་འདས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་།
རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།2སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་སྟེ། ཞེས་ཤི་བ་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག །ཤི་བ་དེ་སེམས་ཅན་གང་ཤི་བའི་ཞིག་པར་

1 ག་༡༣༤་བ་༧་ཕྱིར་ཏེ། ཏ་༡༢༨་ན་༧་ཕྱིར་ཏེ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༦། ཕལ་པོ་ཆེ་ཁ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ༤༧༤་༡༡།

347

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེ་དུ་བའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཡང་1། འདས་པ་མ་ཡིན། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་2མ་ཞིག །དེ་རང་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཡང་3། རང་དུས་སུ་མ་འདས། ཐ་མལ་པ་སྲོག་དབང་འགགས་4པ་ཤི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས།5འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། བུམ་པ་འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་པ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བུད་ཤིང་ཞིག་པ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུ་བའི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་བུད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་བུད་ཤིང་གི་ཞིག་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་པ་མེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་

1 ག་༡༣༥་ན་༤་ཀྱང། ཏ་༡༢༨་བ་༤་ཀྱང་།
2 ག་༡༣༥་ན་༤་ཀྱང། ཏ་༡༢༨་བ་༤་ཀྱང་།
3 ག་༡༣༥་ན་༥་ཀྱང། ཏ་༡༢༨་བ་༤་ཀྱང་།
4 ག་༡༣༥་ན་༥་འགག །ཏ་༡༢༨་བ་༤་འགག །

5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཚིག་གསལ། ༡༤༡་༢༡།

348

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་

ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རང་
འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་འབྱིན་བྱེད་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རང་
འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་བྱས་པ་ལ།
ཁོ་ན་རེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་
པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་ལའང་རིགས་འགྲེ། ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགགས་1པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགེ་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཞིག་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་བའི་དུས་སུ་བུད་ཤིང་འགགས་པར་
ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་

1 ག་༡༣༥་བ་༤་འགག །ཏ་༡༢༩་ན་༤་འགག །

349

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བའི་དུས་སུ་མེ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བུད་ཤིང་འགགས་པ་དང་མེ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བའི་དུས་སུ་མེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པར་ཐལ།
མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ན་ཡོད་ཀྱི།

དེ་ཕྱིན་ཆད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་པའམ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་
པ་དེ་དགེ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞོམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་གཏན་མེད་དུ་བྱས་པ་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩའི་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་
པ་དེ་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

350

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པའི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་གྱིས། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་
ཕོར་པ་གང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། བདུད་རྩི་དང་ཆུ་དྭངས་ཤིང་བསིལ་བ་དང་། རྣག་ཁྲག་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་བྱས་པ་ལ།1ཁོ་ན་རེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་ཚེ་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེ། ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་དུ་རྣག་ཁྲག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་
ཡོད་མཚུངས་དང་། མེད་ན་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། ཆུ་
ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགེགས་པར་ཐལ། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་པོ་དེ་ལ་དེ་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་2པའི་ཚེ། ཕོར་པ་གང་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་བདུད་རྩི་ཕོར་པ་གང་། ཆུ་ཕོར་པ་གང་། རྣག་ཁྲག་ཕོར་པ་གང་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཡང་མུ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་དང་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། སྟོན་
པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་མི་མཛེས་པ་དང་མཛེས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་
1 འདི་གོང་དུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་སྙམ།
2 ག་༡༣༦་བ་༢་ལྟས། ཏ་༡༣༠་ན་༢་ལྟས།

351

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་གི་མཐོང་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱོན་མེད་དེ། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་ལ་དེ་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། དེའི་སྟེང་དུ་བདུད་རྩི་ཕོར་པ་གང་། ཆུ་ཕོར་པ་གང་། རྣག་ཁྲག་ཕོར་པ་གང་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གོ་
སར་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགེགས་པར་ཐལ། ཆ་ཅན་
གྱི་རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་རི་རབ་ཟླུམ་པོ་གཅིག་དང་། མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་རི་རབ་གྲུ་བཞི་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རི་རབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་

འགྱུར་གཉིས་པའི་ལན་ལ། ཁ་ཅིག །དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མུ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་ལ་སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་མི་མཛེས་པར་སྣང་བ་ནི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་གྲུབ་མཐའ་ངན་
པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་ལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་ཕུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
རང་ལུགས་ནི། མུ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་དང་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་
པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་1པའི་ཚེ། རྫོགས་བྱེད་ལ་མི་མཛེས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མཛེས་པར་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་སྐུ་

1 ག་༡༣༧་ན་༡་ལྟས། ཏ་༡༣༠་བ་༡་ལྟས།

352

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་མི་མཛེས་པར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ་ལས།1མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་བོ་གངྒཱ་སྐམ་པར་སྣང་བའི་ཚེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་སྐམ་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་ཐལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་གི་རྣག་ཁྲག་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྣང་བའི་ཚེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་ལྗོན་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་ཐལ། རྟགས་སྔར་བཞིན། གཞན་ཡང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་བོ་གངྒཱ་མེ་མ་མུར་དུ་སྣང་བའི་ཚེ། དེའི་སྟེང་ན་མེ་མ་མུར་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་སྔར་བཞིན། འདོད་ན། ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡི་དྭགས་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་རྩར་སླེབས་པའི་ཚེ། ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་2ནས་
དེས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེས་དེ་མེད་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཆུ་ཀླུང་དེའི་འོག་གཞི་གྲམ་པ་དང་། གསེག་མ་སོགས་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་

གཉིས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཚེ། ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས་ལྗོན་
ཤིང་གི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚེ་དེས་ལྗོན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མར་སོང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། མདོ་སྡེ་ཡ། ༦༨། བཅོམ་ལྡན་འདས། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ། ༡༥༨་༡༡།
2 ག་༡༣༧་ན་༦་སྒྲིབས། ཏ་༡༣༠་བ་༥་སྒྲིབས།

353

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་དེ་ལྗོན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ།
སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་
མཐུ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེ་ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་ན་རྣག་ཁྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རེག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པར་མ་ཁྱབ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དེས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་1། སྔ་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་2། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

1 ག་༡༣༧་བ་༤་ཀྱང་། ཏ་༡༣༡་ན་༤་ཀྱང་།
2 ག་༡༣༧་བ་༥་ཀྱང་། ཏ་༡༣༡་ན་༥་ཀྱང་།

354

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1ཡི་དྭགས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལ་ཁ་

ཅིག །བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་ལ་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕོར་པ་གང་པོ་དེ་ཡི་དྭགས་རང་གི་ལག་ཏུ་བླངས་ཏེ་ཁར་སླེབས་པ་ན་ཆ་ཤས་ཕྱི་མ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲས་

བུའི་ཆར་ཕབ་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་འབྲས་བུའི་ཆར་དང་། ལ་ལ་ལ་མཚོན་ཆའི་ཆར་བབས་པའི་ཚེ། སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ན་
མཚོན་ཆ་དངོས་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། དེའི་སྟེང་དུ་བདུད་རྩི་དང་ཆུ་དང་རྣག་ཁྲག་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2གཞི་གང་དུ་ཆུ་ཀླུང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཆུ་ཀླུང་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྔོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆུ་
ཀླུང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་གཅིག་མི་ལ་སྔོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མི་སྣང་
བའི་བཏུང་བ་དང་། ཁྲུས་ཀྱི་ཆུར་སྐྱེ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཆུ་ཀླུང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་
ཡིན་པས། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༥༥་༢།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༥༧་༡།

355

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས3་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་
ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེ་ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་དུ་རྣག་ཁྲག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་ལ་དེ་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་
དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཕོར་པ་གང་པོ་དེ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དེ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་དེ་ན་རྣག་ཁྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེ་བདུད་རྩིར་སྣང་བའི་ལྷའི་མིག་ཤེས་དེ་ཡང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེ་ཆུར་སྣང་བའི་མིའི་མིག་ཤེས་དེ་ཡང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། མི་འཚིག་པའི་རིག་སྔགས་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་

ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་པའི་ཚེ། ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་གཅིག་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེ་ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་དུ་རྣག་ཁྲག་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྕགས་གོང་མེས་བསྲེགས་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཚིག་པའི་རིག་སྔགས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་ལྕགས་གོང་དེ་ལག་ཏུ་བླངས་པ་ན། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྕགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་

3 ག་༡༣༨་ན་༤་ཀྱི། ཏ་༡༣༡་བ་༥་ཀྱི།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༥༦་༣།

356

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྲེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། རིག་སྔགས་བཟླས་པའི་ཆུས་ལག་པ་བཀྲུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རིག་སྔགས་ཟློས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི།
ལྕགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྲེག་པ་དང་སྲེག་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྕགས་གོང་གཅིག་པུ་དེའི་རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རེག་བྱ་ཅིག་ཤོས་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པས། གཉིས་ཀ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྟེང་ན་གྲང་རེག་ཡོད་པར་ཐལ། མི་འཚིག་པའི་རིག་སྔགས་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེག་པའི་ཚེ་དེའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་ཅིག་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚ་གྲང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །ཚ་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དེ། དགུན་གྱི་

357

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དུས་སུ་ཡི་དྭགས་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གྲང་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དེ། སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཡི་དྭགས་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་ལས་གྲུབ་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚ་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཡི་དྭགས་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་ལས་གྲུབ་པའི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཚ་རེག་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་དེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་རུང་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་སྤྱི་འཐུན་གྱི་ལས་དབང་

གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་1

ཡུལ་མྱོང་གྱུར

2

་དེ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
མཐའ་བཅད་པ་དང་།3གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་འགྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ནང་ཚན་

1 ག་༡༣༩་ན་༣་གི། ཏ་༡༣༢་བ་༤་གི།
2 ག་༡༣༩་ན་༣་འགྱུར། ཏ་༡༣༢་བ་༤་འགྱུར། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་དགོངས་པ་རབ་གསལ། གྱུར།
3 ས་བཅད་གཉིས་པ་འདི་འོག་ཏུ་ཟུར་བཤད་མ་མཛད་ཀྱང་མཐའ་བཅད་པའི་སྐབས་སུ་སོང་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ།

358

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་དང་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པའི་ཤེས་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག །དཔེ་ཉེར་
འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གོ །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཚད་མ1་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་ཡིན། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་
གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་གང་ཞིག །རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་

1 ག་༡༣༩་བ་༢་ཚད་ཡིན། ཏ་༡༣༣་ན་༣་ཚད་མ་ཡིན།

359

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐོས་བྱུང་གི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྣང་བ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་

360

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དེ་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་
གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་
ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་

361

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་གི་རྣག་ཁྲག་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ།ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་
དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་
དབང་ཤེས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། ཡིད་མངོན་
གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་
ཤིང་། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་

362

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་སྣང་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚུར་མཐོང་གི་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གོང་བཞིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།འདོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་

སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས།1ཕྱི་རོལ་པའམ་ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འང་
རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༨༤་༡༧།

363

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡིད་མངོན་དུ་འཇོག་ཟེར་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྙོམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ན་དེར་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེ་བ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་

364

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཆེད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།1གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མེད། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད། བཏང་སྙོམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་

ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་
པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༥༤༩་༣།

365

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མེད། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད། བཏང་སྙོམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །སྔོ་འཛིན་དབང་སྔོན་གྱིས་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ཡུལ་མྱོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །བློ་དེས་དམིགས་ན་བློ་དེས་མྱོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་
ཅན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མྱོང་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། ལྕེ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་མྱོང་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་མྱུག་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
རང་ལུགས་ནི། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྔོན་པོ་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་
སྔོན་པོ་མྱོང་བར་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་

366

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར།1གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་གྱུར་བྱི་བའི་

དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་དེ་དྲན་པའི་ཕྱིར། གཞན་མྱོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།2མྱོང་བ་ལ་རང་མྱོང་བ་དང་གཞན་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་མ་ཆོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། མ་ཆོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་དེ་མྱོང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་ཟེར་ན། རེ་ཤིག་སྔོ་
འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཁོའི་དུས་སུ་ཁོ་རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་
མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། སྔར་བཤད་པའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་མྱོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁོ་རང་མྱོང་བའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁོའི་དུས་སུ་ཁོ་རང་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་དེའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༡༩་༥།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༦༡༤་༤།

367

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཞན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་
མངོན་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྨུགས་པའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྨུགས་པའི་ཚེ་ན་ལུས་ལ་བྱི་དུག་ཞུགས་པ་

རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་མྱོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

འཁོར་གསུམ།
གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་

368

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་
ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་དང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་

རྣམ་པ་སོ་སོར་མི་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རལ་གྲིའི་སོས་རང་ཉིད་མི་གཅོད། སོར་
མོའི་རྩེས་རང་ལ་མི་རེག །སྐྱེས་བུ་ཡང་ཟོར་ཅན་གྱིས་རང་གི་ཕྲག་པ་ལ་ཞོན་མི་ཐུབ། མེས་རང་ཉིད་སྲེག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཚད་མས་ཚད་མ་མ་རྟོགས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་
ཟེར་ན། ཚད་མ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཞེན་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།

369

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དེའི་ཞེན་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་ཡིན། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངག་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་སྣང་། གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དང་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་
ལས།1མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་དེ་རང་ལས་ཐ་མི་དད་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༥༨་༣།

370

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་

པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་དེར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ཡོད་པས་ཁྱབ། མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་འགལ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
ལྐོག་གྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བློ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཟླ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།1ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༦༠་༥།

371

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚིག་
གསལ་ལས།1མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་
མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་
ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་2པར་བྱ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་
3པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༥༧་༡༢།
2 ག་༡༤༤་བ་༣་བཅད། ཏ་༡༣༨་ན་༢་བཅད།
3 ག་༡༤༤་བ་༤་བཅད། ཏ་༡༣༨་ན་༣་བཅད།

372

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་

གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །
རང་ལུགས་ལ། བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་1པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་2པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པར་སྒྲུབ་3པའི་རྟགས་དང་། བུམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞིར་སྣང་སྟེ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བུམ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་
བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཁ་ཅིག །རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་

1 ག་༡༤༤་བ་༧་བཅད། ཏ་༡༣༨་ན་༦་བཅད།
2 ག་༡༤༥་ན་༡་བཅད། ཏ་༡༣༨་ན་༧་བཅད།
3 ག་༡༤༥་ན་༡་བསྒྲུབས། ཏ་༡༣༨་ན་༧་བསྒྲུབས།

373

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་

རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་མངོན་
སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་གང་ཞིག །དེས་རྟགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་
དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེས་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པས་སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །
ཁ་ཅིག །སྔོ་འཛིན་དབང་སྔོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་
ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་
ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དཔྱད་ཤེས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༨་༦།

374

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་
ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞིག་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བ་ལང་གི་དཔེ་ལས་བ་མིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བ་ལང་དེ་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་བ1་མིན་གོ་2བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚིག་གསལ་ལས།3ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལྐོག་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་རང་གི་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་
ཡོད་ན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་སྟེང་དུ་འགལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་

1 བ་མིན་ཞེས་གསལ་ཡང། བ་མེན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད།
2 ག་༡༤༥་བ་༣་འགོག །ཏ་༡༣༩་ན་༢་འགོག །
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༦༠་༧།

375

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་ལ་
མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲ་མངོན་གྱུར་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་དང་སྒྲ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མངོན་ལྐོག་གཉིས་འགལ་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒོལ་བ་གནག་རྫི་མོ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་

376

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་འཕེན་ནོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །
ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་གི་སྣང་བ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དུས་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་
ཆ་མེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་

377

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །
རང་ལུགས་ལ། དོགས་པ་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་ཆད་སྐལ་1བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །
ད་ནི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁ་
ཅིག །སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་གིས་2རང་རྟོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ 3རང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁོ་རང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༤༦་བ་༥་བསྐལ། ཏ་༡༤༠་ན་༤་བསྐལ།
2 ག་༡༤༦་བ་༦་གི ། ཏ་༡༤༠་ན་༥་གི །
3 ག་༡༤༦་བ་༦་གི ། ཏ་༡༤༠་ན་༥་གི །

378

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།1མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ།
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱིས་

ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་འདོད་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།2དེ་ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས3་མི་འགྲུབ་ཀྱི།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྔོན་འཛིན་གྱི་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རང་ཉིད་དཔྱད4་པ་གང་ཞིག །དཔྱད་5པ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།6གང་གི་ཕྱིར་དྲན་
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༨༢་༤།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༧༦་༡།
3 ག་༡༤༧་ན་༣་གི ། ཏ་༡༤༠་བ་༡་གི །
4 ག་༡༤༧་ན་༤་དཔྱད། ཏ་༡༤༠་བ་༢། དཔྱད། རང་འགྲེལ། ༧༢༩་༨། ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅེས་དང་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ཞེས་
གསལ།

5 ག་༡༤༧་ན་༤་དཔྱད། རང་འགྲེལ། ༧༢༩་༨། ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅེས་དང་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ཞེས་གསལ།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༧༢༩་༦།

379

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་མྱོང་བ་དེ་དྲན་
པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ལ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་
རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་སླུ་བའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། ཚད་མ་གང་ཞིག །རྟགས་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ།
དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་

380

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་
བའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། རྟོག་མེད་ཡིད་མངོན་གཉིས། མཚན་གཞི། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་
སྔོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། དང་པོའི་མཚན་གཞི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། རང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ནི་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚུར་མཐོང་གིས་རྟོགས་ནུས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1རང་བཞིན་མེད་པ་ཁྱད་གཞིར་གྲུབ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་མེད་པས་
རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཞིང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༩་ན་༢།

381

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་ནུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཚིག་གསལ་ལས།1གལ་ཏེ། མཚན་གཞིའམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
དམ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
གོ །ཞེས་པ་འདིས་གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་མཇུག2་ཐོགས་སུ།3ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་

དང་། བློ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་དེས་མ་ཁྱབ་
ཀྱང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4 བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༦༠་༡།
2 ག་༡༤༨་ན་༤་འཇུག །ཏ་༡༤༡་བ་༢་འཇུག །

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༦༠་༧།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༨༡་ན་༦།

382

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རིག་པའོ། །འདིའི་དབྱེ་བར་གྱུར་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་

པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས།1སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་
རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ལ། ལུང་ཚད་མ་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་མི་འདྲ་སྟེ། ལུང་གི་ཚད་མ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལུང་ཚད་མ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ།
ལུང་ཚད་མ་དང་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་དག་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་
མཛད་པའི་ཚེ་ལུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་འབྱུང་གི། ལུང་ཚད་མ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ཡང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར། དཔེ་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་རྟགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།2རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་3འཁྲུལ་པ་ལས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། སྐྱེས་རབས་གེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ༣༢༨་༡༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༦༠་༨།
3 ག་༡༤༨་བ་༤་མ། ཏ་༡༤༢་ན་༢་མ།

383

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གསུམ་པ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཚུལ།
འཇུག་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།1གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ་སྤྱོད་འཇུག་ལས།2
གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་ཡུལ་སྔོན་པོ་དྲན་པ་ན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱང་དྲན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་

ལུས་ལ་རྨུགས་པ་ན་ལུས་ལ་བྱི་དུག་ཞུགས་ཀྱང་། དེའི་དུས་སུ་རྨུགས་པ་དེ་མྱོང་
གི་དུག་མ་མྱོང་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་སྔར་རྨུགས་པའི་དུས་སུ་དུག་
ཞུགས་འདུག་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།
ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་
དྲན་ཤེས་དང་། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་3གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༡༩་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ། །༡༠༡༩་༥།
3 ག་༡༤༩་ན་༡་གྱི། ཏ་༡༤༢་ན་༦་གྱི།

384

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡུལ་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཕྱིར་1གང་
གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར2་དེ་ལས། །ཞེས་གསུངས། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་
ཀྱི་བློ་ཡོད་དེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་། དེ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྔོར་སྣང་
དབང་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ཡང་། རང་མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རགས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བར་པ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ། །
ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཚུར་མཐོང་མེད་པར་ཐལ། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།3བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་སྤུ་མི་
རྟོགས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

1 ག་༡༤༩་ན་༢་གང་ཞིག་གང་། ཏ་༡༤༢་ན་༦་གང་ཞིག་གང་། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་
གྲགས་པ། འཇུག་པ། ༥༢༧་༡༢། གང་ཕྱིར་གང་།
2 ག་༡༤༩་ན་༢་འགྱུར། ཏ་༡༤༢་ན་༦་འགྱུར། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དགོངས་གསལ། གྱུར།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། མངོན་པ་ཁུ། ༧༩། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ༦༨༥་༡༩།

385

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་
གཟུགས་དོན་འཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཉིས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཟེར་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འཁྲུལ་བར་1ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་2ཐལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་3བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་བློ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་འཐད་ཅིང་། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་པའི་

1 ག་༡༤༩་བ་༢་འཁྲུལ་བར། ཏ་༡༤༢་བ་༦་འཁྲུལ་པར།
2 ག་༡༤༩་བ་༢་འཁྲུལ་པར། ཏ་༡༤༢་བ་༧་འཁྲུལ་པར།
3 ག་༡༤༩་བ་༢་འཁྲུལ་བའི། ཏ་༡༤༢་བ་༧་འཁྲུལ་པའི།

386

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་ལ་

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ལུང་

དེ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གི་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གི་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས།1སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ལུང་

ལྔ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ། ༤༡༠་བ་༥།

387

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་
འགྲེལ་ལས།1དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ཚིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་སླ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་
ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༧༤༩་༦།

388

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དགོངས་འགྲེལ་དེས་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི།
སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།1ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི།2མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་བདེར་
གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི།3བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་
ཅན་གང་ལགས་པ་དེ་ཅི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས།

ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི།4ཇི་ལྟར་ནད་པས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ༣༡་༡༧།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། ༢༡༤་༡༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ༦༢་༡༣།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། ༤༢༧་༥།

389

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

1ནད་པ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།2ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི།3བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི།4ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་འདྲེན་མི་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ་ཀུན་བཏུས་སུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་
པར་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། སོར་འཕྲེང་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་
སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་གི་མདོ་ཡིན་ནོ། །

1 ག་༡༥༠་བ་༦་ནད་པས་ནད་པ། ཏ་༡༤༤་ན་༤་ནད་པས་ནད་པ། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། ནད་པ་ནད་པ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ༣༩་༥།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། ༢༡༣་༡༣།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ༤༥་༩།

390

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག1

་ཚོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་དབྱེ་ན། ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་
སེམས་བྱུང་རྨོངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ། ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། ཞེས་ཟེར།
འོ་ན། འཇིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་མུ། དེ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་
ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་ན། འཁོར་བའི་

1 ག་༡༥༡་ན་༤་འཇིགས། ཏ་༡༤༤་བ་༡་འཇིགས།

391

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན1་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན2་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས།3སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་
པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།4ཉོན་མོངས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༥༡་བ་༣་འཐུན། ཏ་༡༤༤་བ་༦་འཐུན།
2 ག་༡༥༡་བ་༣་འཐུན། ཏ་༡༤༤་བ་༧་འཐུན།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ། ༨༥༡་༣།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༤༥་༤།

392

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདོད་ན། ས་བཞི་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་ཤེ་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སླ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་

དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན1་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྩ་བར་འདོད་ན། བདག་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ང་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ང་ཡི་མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་

1 ག་༡༥༢་ན་༤་འཐུན། ཏ་༡༤༥་བ་༡་འཐུན།

393

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངའི་མིག་ཅེས་པའི་སྒྲས་ང་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་དངོས་སུ་བརྗོད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ང་ཡི་བ་ཙམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག །ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་

བར་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན1་དེའི་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ན་རང་

1 ག་༡༥༢་བ་༣་ནི། ཏ་༡༤༥་བ་༦་ན། རྩ་བར། ན།

394

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བདག་འཛིན་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན། གང་ཟག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ང་ཡི་བ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་དབང་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་
ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

395

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཟུགས་བདག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་
ལས།1མདོ་ལས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྦྱིན་པ་

བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན།
གཞན་ཡང་། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་རྒྱུ་
མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་མི་ལྟོས་པར་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༡༤༢་༤།

396

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་ང་ཡི་བ་དེ་དེའི་ང་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་དེ་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། འདོད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དེ་ངར་འཛིན་པའི་བློ་
ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེ་ངར་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། དེའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་

397

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འཇིག་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མིག་རྣ་སོགས་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་རྣ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

ང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངར་འཛིན་ལྷན་
སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་
ང་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་མ་སྦྱར་ན་ཡང་དེ་ལྟར་གཏོང་

398

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ངོ༌། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་སུ་དེའི་རྫས་རིན་ཐང་ཚང་བ་བརྐུས་པས་ཕམ་པ་སྐྱེད་ཅིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་བརྐུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་ངའི་ལྷུང་བཟེད་སྙམ་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་རྩར།1མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་བོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་ཆོས་ཅན། གོང་ལྟར་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་ཀའི་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །
མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༨༨། འདུལ་བ་ཝུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་རྩ་བ། ༨༧༢་༢།

399

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་ཟེར་ན། དེ་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་
ནས་འབྱེད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཆོས་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་རྙེད་ཟེར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག1

་ཟིན་ཏོ། །
ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ། གང་ཟག་མ་རྙེད་པ་དེ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྙེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར2། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།3ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་

1 ག་༡༥༥་ན་༡་བཀགས། ཏ་༡༤༨་ན་༡་བཀགས།
2 ག་༡༥༥་ན་༢་བུ། ཏ་༡༤༨་ན་༢་བུ།

3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༦༦༦་༢།

400

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལྡན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་ཚོགས་ཙམ་དང་ཚོགས་པའི་
དབྱིབས་ཏེ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མི་རྙེད་ཀྱང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་གང་ཟག་མ་རྙེད་པ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།1འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མ་རྙེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་གསུང་ན། འོ་ན། གང་ཟག་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མིང་རྐྱང་
བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཞན་ཡང་། གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ན་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དེ་བདེན་
མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2གཞི་དེ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ༦༦༦་༦།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༢༢༤་༦།

401

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་དེ་མ་རྙེད་པ་དེའི་གནས་ལུགས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྟ་བའི་དོགས་གཅོད་དུ།
དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཙལ་བ་ན་མཐར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའམ། ཡུལ་སྟེང་ནས་རྙེད་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྷང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་ལྟ་བའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཙལ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ད་དུང་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སླར་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱར་ནས་སྐྱོང་དགོས་སྙམ་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པ་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་
དོན་དུ་མ་གོ་བར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་བཙལ་བ་ན་མ་རྙེད་པའི་ཚེ། དེ་
ལྟར་བཙལ་བས་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟར་སོང་གི་དོགས་ན་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་པས་བཙལ་བ་ན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཞེ་ཕུགས་སུ་འཚངས་འདུག་པས་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་མཐར་མ་རྙེད་པ་དེ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བུའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་

402

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྔར་བཞིན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བུའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྔར་བཞིན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱེས་བུའི་ཚོར་ཕུང་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་གཉིས་དབྱིབས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ས་མྱུག་གཉིས་བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་

དུ་མེད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཕུང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།
ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་
ཐལ། ཐ་དད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཉི་ཚེའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀ་བུམ་
གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་མ་

403

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རྣམ་བཅད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བས་མཐར་མ་

རྙེད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས།1མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་།2གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
སྡེ་པས་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྣམས་ཁས།

ཁ་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་
པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །རང་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ། བདེན་འཛིན་གྱི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༥། མདོ་སྡེ་ཞ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། ༡༦༠་༡༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡུད་པ། ༡༩་༦།

404

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་རྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། དང་པོའི་མཚན་གཞི། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ། ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་རྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཀུན་
བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ། དང་པོའི་མཚན་གཞི། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི།
དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི་མེད་
དེ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་འཇིག་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡོད་དེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་

དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་

405

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ལྟ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཞིག་1དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།2དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་རིགས་ཏེ། བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་

པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །
ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་

ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ།
བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།3འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། སེར་སྣ་སོགས་དུག་གསུམ་རྣམས་

1 ག་༡༥༧་ན་༥་ཅིག །ཏ་༡༥༠་ན་༡་ཅིག །
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༧༧༤་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༧༧་༧།

406

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་དང་གང་ཟག་དོན་གཅིག་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ལ་
དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་དེ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
བཟུང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
ཁ་ཅིག །ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ཟེར་ན། ཉོན་ཡིད་དེ་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་སེམས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་བདག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་མང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

407

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

མྱ་ངན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

ཁ་ཅིག །དངོས་སྨྲ་བས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་ཚེ་དེ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་
ལན་དོན་འཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་གྱིས་1བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལྷ་ལས་ཚེ་འཕོས་ནས་ད་ལྟ་མིར་སྐྱེས་པའི་མི་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལྷར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་མི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་སྔ་མར་སྐྱེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལྷ་དེའི་ང་དང་། ཚེ་འདིའི་མི་དེའི་ང་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ང་ཙམ་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལྷར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁ་

ཅིག །ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེས་ཁྱོད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༥༨་ན་༣་གྱི། ཏ་༡༥༠་བ་༥་གྱི།

408

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁ་

ཅིག །ཕུང་པོ་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་1དགེ་སློང་དག །དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་
དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁ་

ཅིག །ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ཞིང་། འབྲོག་པ་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ན། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདགས་

གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཀ་བ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་དེ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་པར་ཐལ། དེའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༧༨༢་༢༠།

409

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཕུང་པོ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རང་ཉིད་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །
རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད། དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་
མེད། དེར་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་
གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་

དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་

410

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེ་ལྟར་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་གྱུར་དུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་དེ། དེས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་
པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཤེས་བྱ་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ནི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2འབྲས་བུའི་སའི་སྐབས་སུ་སྔར་རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་རང་ལུགས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྔར་རང་རིག་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༨༨་༦།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༧༣་༡།

411

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཁས་བླངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན་ནི། རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་ཤུགས་
ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཉི་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟར་བ་འདིའི་དུས་སུ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་

འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་གྱི་དུས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དེ་ས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༨༩་༢།

412

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བོན་གྱིས་མི་སྐྱེས་ཀྱང་།1ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། མཁྱེན་དུས་དང་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་དེ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མ་
རྟོགས་ཟེར་ན། རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་
སྙེད་པ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་

1 ག་༡༥༩་བ་༧་མི་སྐྱེས་ཀྱང་། ཏ་༡༥༢་ན་༧་མི་སྐྱེས་ཀྱང་། སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༨༩་༣། མི་སྐྱེད་ཀྱང་།

413

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་ཟེར་ན། བཀག་ཟིན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།1གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་དང་པོར་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད། དེ་རྗེས་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ་བརྙེས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་དུ་3མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།4མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༧༠་༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༧༦་༥།
3 ག་༡༦༠་ན་༧་མངོན་དུ་མཛད། ཏ་༡༥༢་བ་༧་མངོན་དུ་མཛད། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་
གྲགས་པ། འཇུག་པ། ༥༤༧་༡༩། མངོན་སུམ་མཛད།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། ༢༩༣་༡༡།

414

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་། རང་འགྲེལ་ལས།1སྐུ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
ལྟར་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།2འདིའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་
སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐུར་འདེབས་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
རང་འགྲེལ་ལས།3འདི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་4བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྙད་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༨༧༠་༥།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༧༧་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༩༠༥་༡༩།
4 ག་༡༦༠་བ་༦་གང་གིས་བརྒལ། ཏ་༡༥༣་ན་༦་གང་གིས་བརྒལ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་
གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༩༠༥་༢༡། གང་ཞིག་བརྒལ།

415

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་1ལ་གང་ཞིག་དོན་དམ་
པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བུམ་པ་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་མདོ་སྡེ་པས་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ། དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་

ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་གྲུབ་དེ། དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཡང་། རང་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་པར་འཇོག་ལ། དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་རྙེད་པའི་

1 ག་༡༦༠་བ་༧་ལུགས་ལ་གང་ཞིག ། ཏ་༡༥༣་ན་༧་ལུགས་ལ་གང་ཞིག ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༩༠༦་༣། ལུགས་གང་ཞིག །

416

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།1སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ།
རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།2ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
གྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་ཀྱི་

3གཟིམས་ཁང་
སེར་པོར་སྦྱར་བའོ།། །།
འདྲེན་མཆོག་དོན་དམ་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ཡི། །ཟབ་དོན་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་
འཕགས་མཆོག་ཀླུས། །མཐའ་བྲལ་ལམ་སྲོལ་འབྱེད་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་། །གང་དེར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེས་འཇུག་པའི་ཚུལ། །ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གསལ་མཛད་མན་ངག་དེར། །ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱ་བདེ་བླག་འཇུག་བདེའི་ཕྱིར། །འཇམ་མགོན་བླ་མ་
ཡབ་སྲས་རིམ་བྱོན་ནས། །དགག་གཞག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་མཛད། །དེ་ལྟར་མཁས་མང་ས་འཛིན་དབུས་ཉིད་ན། །ཟབ་བརླིང་རྒྱ་ཆེས་མངོན་འཕགས་རི་
1 ག་༡༦༡་ན་༦་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། ཏ་༡༥༣་བ་༥་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཚ། སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ཞེས་གསལ། ༩༠༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རང་འགྲེལ། ༩༠༥་༡༩།
3 ག་༡༦༡་བ་༢་སྡིང་གི ། ཏ་༡༥༣་བ་༧་སྡིང་གི །

417

རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན།

དབང་བཞིན། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་མི་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་། །རྗེ་བཙུན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། །ཟླ་བའི་ཞབས་དང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི། །དགོངས་དོན་སྙིང་པོ་བེཌཱུར་དཀར་པོའི་ཕྲེང་། །དག་གསལ་ཚིག་གི་སྲད་བུར་རྒྱུས་པ་འདི། །སྐལ་བཟང་མགུལ་བ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་ཆེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སླར་ཡང་པར་དུ་བཞེངས། །འདིར་འབད་དང་འབྲེལ་གང་གི་བསོད་ནམས་ཀུན། །མཁའ་མཉམ་སྐྱེ་རྒུས་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་། །གང་ཕན་མི་འཛད་གཏེར་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་རིགས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས། །ཀུན་གྱི་སྲིད་པའི་སྲོག་
ལ་རྒོལ་སླད་དུ། །བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཀུན་ཀྱང་བརྩོན་པའི་གོ་ཆ་སྲ་བརྟན་ཤོག །སྔོན་བྱོན་དམ་པས་གསལ་མཛད་བྱང་བགྲོད་ཀྱི། །ལམ་བཟང་

མཆོག་དེར་འཁྲིད་དང་བགྲོད་བྱེད་པའི། །སྐྱེས་བུས་ས་ཆེན་ཡོངས་ཁེངས་དུས་རྟག་
ཏུ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཚུལ་ཕྱོགས་བརྒྱར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །།

418

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང༌། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་
འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་

དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

419

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མ་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྲུན་གནང་མཁན་
བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།
ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།
སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།
དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྡུར་གནང་མཁན།
ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།
དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག །ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐོས་ཞིབ་བསྡུར་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།
ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ།
དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།
ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ།
ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཚོལ་མཁན་དང་དེབ་སྒྲིག་པ།
ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་དང་འདུལ་གསར་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་ལུང་འཚོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།
ལས་དུས།

ཕྱི་ལོ་ (2012) ནས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་ཪིང་།
འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་།
ཕྱི་ལོ་ (2015) ལོར་གློག་ཀླད་ཐོག་དཔེ་བསྡུར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།